

ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಡುವೆ

ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ

ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪದವಿಗೆ
ಅರ್ಪಿಸಿದ ಸಂಪ್ರಬಂಧ

ಸಂಶೋಧಕರು : ಬೋಜಮ್ಮ ಕೆ.ಎನ್

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ|| ಎಸ್.ಡಿ.ಶೆಟ್ಟಿ

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಡಾ|| ಹಾ.ಮಾ.ನಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ

ಶ್ರೀ ಧ.ಮಂ ಕಾಲೇಜು, ಉಜಿರೆ

ಡಾ|| ಹಾ.ಮಾ.ನಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಕಾಲೇಜು, ಉಜಿರೆ

(ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ)

ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೦೦೭

541

ಪರಾಮರ್ಶೆಗೆ ಮಾತ್ರ

"ಸಿರಿಗನ್ನಡ" ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ೨೭೬

541

AKSHARA GRANTHALAYA

ACC.NO. 130177

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1000 EAST 58TH STREET

CHICAGO, ILL. 60637

TEL. 733-4331

UNIVERSITY

OF CHICAGO

LIBRARY

1000 EAST 58TH STREET

CHICAGO, ILL. 60637

TEL. 733-4331

CHICAGO, ILL. 60637

TEL. 733-4331

UNIVERSITY

ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಡುವೆ

ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ

ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪದವಿಗೆ
ಅರ್ಪಿಸಿದ ಸಂಪ್ರಬಂಧ

ಸಂಶೋಧಕರು : ಬೋಜಮ್ಮ ಕೆ.ಎನ್

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ|| ಎಸ್.ಡಿ.ಶೆಟ್ಟಿ

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಡಾ|| ಹಾ.ಮಾ.ನೊ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ

ಶ್ರೀ ಧ.ಮಂ ಕಾಲೇಜು, ಉಜಿರೆ

ಡಾ|| ಹಾ.ಮಾ.ನೊ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಕಾಲೇಜು, ಉಜಿರೆ

(ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ)

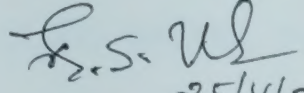
‘ಕನ್ನಡ’ ಗ್ರಂಥಾಲಯ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೦೦೭

ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರ

ಡಾ|| ಎಸ್.ಡಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ “ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಡುವೆ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ - ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ” ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ನಾನು ಎಂ.ಫಿಲ್ ಕನ್ನಡ ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾದರ ಪಡಿಸಲು ಡಾ. ಎಸ್.ಡಿ.ಶೆಟ್ಟಿ ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಯಾವುದೇ ಪದವಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

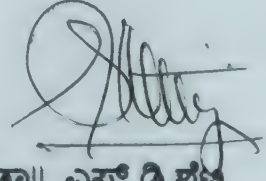
ಉಜಿರೆ

25/4/07
(ಬೋಜಮ್ಮ ಕೆ.ಎನ್.)

ಅರ್ಹತಾ ಪತ್ರ

ಶ್ರೀಮತಿ ಬೋಜಮ್ಮ ಕೆ.ಎನ್ ಇವರು “ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಡುವೆ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ - ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ” ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾದರ ಪಡಿಸಲು ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಪದವಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಲಿ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಸಿಲ್ಲ.

ಉಜಿರೆ
25.4.2017

ಡಾ|| ಎಸ್.ಡಿ.ಶೆಟ್ಟಿ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಡಾ|| ಹಾ.ಮಾ.ನೃಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ

ಶ್ರೀ ಧ.ಮಂ ಕಾಲೇಜು, ಉಜಿರೆ

ಪರಿವಿಡಿ

ಪುಟ

ಅಧ್ಯಾಯ ೧	: ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ವಿಧಾನ ವಿವೇಚನೆ	೧-೪
ಅಧ್ಯಾಯ ೨	: ಕೊಡವರ ಹಿನ್ನೆಲೆ	೫-೧೧
೨.೧	ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿವರಣೆ	
೨.೨	ಕೊಡಗಿನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಪೌರಾಣಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ	
೨.೩	ಕೊಡಗಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಇತಿಹಾಸ	
ಅಧ್ಯಾಯ ೩	: ಕೊಡವ ಜನಾಂಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯ ನೆಲೆಗಳು	೧೨-೨೧
೩.೧	ಕೊಡವರ ಮೂಲ	
೩.೨	ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕು	
೩.೩	ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿ	
ಅಧ್ಯಾಯ ೪	: ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಕಲೆ	೨೨-೩೭
೪.೧	ಕೊಡವರ ಜೀವನಾವರ್ತನದ ಆಚರಣೆಗಳು	
೪.೧.೧	ನೀಮಂತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣ	
೪.೧.೨	ವಿವಾಹ	
೪.೧.೩	ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ	
೪.೨	ಕೊಡವರ ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನದ ಆಚರಣೆಗಳು	
೪.೨.೧	ಕೈಲಾಸೋಳ್ಳು	
೪.೨.೨	ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣ	
೪.೨.೩	ಹುತ್ತರಿ	
೪.೩	ಕೊಡವರ ಜಾನಪದ ಕ್ರೀಡೆ	
೪.೪	ಕೊಡವರ ಸಾಹಿತ್ಯ	
೪.೫	ಕೊಡವರ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು	
ಅಧ್ಯಾಯ ೫	: ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಶ್ರುತಿ	೩೮-೩೯
ಅನುಬಂಧಗಳು		೪೦-೪೬
೧.	ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ	
೨.	ವಿಧವೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ	
೩.	ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ನೃತ್ಯದ ಜಾನಪದ ಹಾಡಿನ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ (ಅಪ್ರಕಟಿತ)	
೪.	ಮಾಹಿತಿಧಾರರ ಹೆಸರು	
೫.	ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ರೇಖಾಚಿತ್ರ	
೬.	ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು	

ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ, ೨೦೨೩

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧

ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಧಾನ ವಿವೇಚನೆ

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಭಾಷಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ, ಇಲ್ಲಿಯ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳೇ ಆದ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗದವರು ಕೊಡಗಿನ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂರರಲ್ಲಿ ಒಂದಂಶದಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡವರು ಒಂದಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಇವರ ಉಡುಗೆ - ತೊಡುಗೆಗಳಲ್ಲದೆ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಕೊಡವರ ಹಿಂದಿನ ಜೀವನಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ಒಂದು ಸಮಾಜ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಸಾಗಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವವೂ, ಪರಿಣಾಮವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮಧ್ಯೆದಲ್ಲೇ ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅಂತೂ ಸಮಾಜದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಳೆ. ಇದು ಒಂದೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮಧ್ಯೆದಲ್ಲ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಈ ಭರದಲ್ಲಿ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳ ಜೀವನ ಕ್ರಮದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ, ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಇದರ ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಮರೆಯಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದಂತೆ ಈ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾದ ಮಹಿಳೆಯ ಅಧ್ಯಯನವೂ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆಯ ನಡುವೆ

ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬ ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಪ್ರಬಂಧವು ಪ್ರಸ್ತುತ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ ಮಹಿಳೆಗೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಹಿಳೆಯ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಸ್ಥಾಯೀಗುಣಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆಯಿಂದಲೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿ-ಭಾವಗಳ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹೃದಯ ಸಂಸ್ಕಾರವಾಗಿ, ರಕ್ತಗತವಾಗಿ ಇದು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹೊರೆ ಹೆಣ್ಣಿಗಷ್ಟೇ ಏಕೆ? ಎಂದು ಇಂದಿನ ಸ್ತ್ರೀ ವಾದಿ ವಿಮರ್ಶಕಿಯರು ಕೇಳಿದರೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ, ರೀತಿ ರಿವಾಜುಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ.

ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಅಧ್ಯಯನವು ಹೆಚ್ಚು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದದ್ದು. ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೇ ಪ್ರಧಾನವೆನಿಸುವ ಸಮಾಜ, ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅದೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ಕೆಲವೊಂದು ಆಚರಣೆ ವಿಧಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನ, ಘನತೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಒಳಗೊಳಗೆ ಕಂಡೂ ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಮುಚ್ಚಿಹೋದ ಸ್ತ್ರೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಅಸ್ತಿತ್ವವಾಗಿಯೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಸ್ತ್ರೀ “ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಶೋಧ”ವೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀ ನಿಷ್ಠೆ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಪ್ರಧಾನವೆನಿಸುವ ಕೊಡವ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಳಜಿ. ಕೊಡವ ಸಮಾಜದ ಸ್ತ್ರೀ ಪರಂಪರೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯ ಸಾಧನೆ - ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನ : ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಆಧರಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಕೆಲವು ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕೊಡವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಸಮೀಕ್ಷೆ : ಈ ಹಿಂದೆ ಕೊಡವರ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಗಮನದ ನಂತರ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕೊಡವರ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ರೆ. ಜಿ.ರಿಕ್ಟರ್‌ರವರ “Castes and Tribals found in Coorg”, Bangalore - 1887 ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಮೂಲ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. Imperial Gazetteer of India. Mysore and Coorg, 1908 ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. Religion and Society among the Coorg's of South India ಎಂಬ ಎಂ.ಎನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೃತಿಯು ೧೯೫೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಪದ್ಧತಿ, ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಕೊಡವರ ಒಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಎಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪಿ.ಎಸ್ ರಾಮಾನುಜಂ ರವರ “ಕೊಡವರು” ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಕೊಡವರು “ಕುರುಗಳು” ಅರ್ಥಾತ್ ಕುರು ವಂಶದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಎಂಬರ್ಥ ಬರುವಂತೆಯೂ, ಕೊಡವರನ್ನು ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೆಯುಳ್ಳವರೆಂದೂ ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಜೀವನಾವರ್ತನದ ಹಬ್ಬಗಳ ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನದ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾ ವೈದಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಜಿಣ್ಣಪ್ಪ ಇವರ ಕೃತಿಯಾದ “ಪಟ್ಟಣೀಲೆ ಪಳಮೆ” ಕೊಡವರ ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತನ್ನು ತೆರೆದಿಡುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೊಡವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಮತ್ತು ಕೊಡವರ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಡಿ.ಎನ್ ಅವರ “ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ” ಗ್ರಂಥವು ಕೊಡಗಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಇತಿಹಾಸದ ಸ್ಥೂಲ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಗಣಪತಿ ಜಿ.ಡಿಯವರು ಬರೆದ “ಕೊಡವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳು” ಈ ಕೃತಿಯು ಕೊಡವರ ಮೂಲವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೂಲ ಪುರುಷರ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪುರುಷರ, ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳನ್ನು

ತಿಳಿಸಿ ಅವರ ಉಡುಗೆ -ತೊಡುಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಐ.ಮಾ ಮುತ್ತಣ್ಣನವರ Tiny model state of India (1955) & Coorg Memoirs (1971)

ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಕೆ.ಕೆ ಇವರ Archaeology of Coorg ಮತ್ತು ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ಕೆ.ಸಿ.ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಅವರ A Study of the Origins of Coorgs (1997) ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಷ್ಟೂ ಕೃತಿಗಳು ಕೊಡವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕೃತಿಗಳು ಅಲಭ್ಯ. ಎಲ್ಲವೂ ಆನುಷಂಗಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ವಿನಃ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಈ ವರೆಗೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಈ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧ್ಯಯನಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಇವರ ನಡುವಿನ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಸಾಮ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಗಳೇ ಹೊರತು ಸಮಾಜೋಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮನೆಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಬಗ್ಗೆ), ಮತ್ತು ಜಾನಪದೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲವಾದ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.

ಕೊಡವರ ಹಿನ್ನೆಲೆ

೨.೧ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿವರಣೆ

ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾದರೂ ಅದು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿಯೇ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ರೂಪ ತಾಳುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಂಜಿಕೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂಶವೂ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜವಾಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಾಂಗೀಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಭಾರತದೇಶದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿರುವ ರಮಣೀಯವಾದ ಪ್ರದೇಶ. ಬೆಟ್ಟ, ಕಾಡು, ಹೊಳೆ ನದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ರಾಜ್ಯದ ನೈರುತ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ೧,೫೮೨ ಚದರ ಮೈಲು. ಇದರ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಇದೆ. ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಇದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೂರು ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮಡಿಕೇರಿಯು ಜಿಲ್ಲಾಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ವಾಯುವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಗಿರಿಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿಯವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೭೦ ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ದೂರದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟ ಸಾಲುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಶಿಖರವೇ ತಡಿಯಂಡಮೋಳು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ಕೊಡಗಿನ ಮುಖ್ಯ ನದಿ ಇದು. ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಭಾಗಮಂಡಲದ ಸಂಗಮದಲ್ಲ ಕನ್ನಿಕೆ ಮತ್ತು ಸುಜ್ಯೋತಿ ನದಿಯನ್ನೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಕೊಡಗು ಬೆಟ್ಟ ನೀಮೆಯ ಪ್ರದೇಶವಾದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಹವೆಯು ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ, ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಭೆಬ್ರವರಿಯಿಂದ ಮೇ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ. ಜೂನ್‌ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ಮಳೆಗಾಲ. ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ಜನವರಿ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಚಳಿಗಾಲ. ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಲವಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತದೆ. ಸರಾಸರಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೨೦-೧೫೦ ಇಂಚು ಮಳೆ ಮಡಿಕೇರಿಗೂ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ

ಆಗುಂಬೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಜೀಳುವ ತಲಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೦೦ ರಿಂದ ೨೫೦ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆ ಜೀಳುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆ ಮೆಣಸು ಪ್ರಧಾನ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಏಲಕ್ಕಿ, ಶುಂಠಿ, ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳೆಯನ್ನು ಉಪಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ನಾಗರಹೋಳೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಅಜ್ಜಿಫಾಲ್ಸ್, ರಾಜಾಸೀಡು, ಹಾರಂಗಿ ಜಲಾಶಯ, ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ತಪ್ಪಲನಲ್ಲರುವ ತಲಕಾವೇರಿ, ಭಾಗಮಂಡಲ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲರುವ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿವೆ. ೨೦೦೫ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೫,೪೮,೫೭೨. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಜನಾಂಗದವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧,೧೭,೦೦೦ ರಷ್ಟಿದೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿ kodagu.org ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರ ಕೊಡವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅವರ ದೈಹಿಕ ಸಂರಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

೨.೨ ಕೊಡಗಿನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಪೌರಾಣಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 'ಕೊಡಗು' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಬಂದಿರಬಹುದಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅವರದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಐತಿಹಾಸಕಾರರಾದ ಡಿ.ಎನ್ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು "ಕೊಡವರು ಬೆಟ್ಟ ನೀಮಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 'ಕೊಡಗು' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಬಂತೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡಿಮಲೈನಾಡು>ಕೊಡಿಮಲೆ>ಕೊಡಮಲೆ>ಕೊಡಗು ಆಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ."

ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಇವರು ಈ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಿ.ಶ ಎರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡ್ಯ ರಾಜವಂಶದ 'ನೆಡುಂಜಲಯನ್' ಎಂಬ ರಾಜನು ಚೋಳ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದ ಬೇರೆ ರಾಜರುಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದನು. ಆತನ ರಾಜಧಾನಿಯು ಮಧುರೈ ಪಟ್ಟಣ ಕ್ರಿ. ಶ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘಂ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಪಾಂಡ್ಯರಾಜರ ರಾಜ್ಯದ ವಿಸ್ತಾರವು ತಮಿಳರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಕುಡುಕಂ ಕುನಗೆ ಕಡಲ್

ಕುಮಾರಿ ತಿರುವಂಗಡಂ

ಇನ್ನಾಗು ತಮಿಳ್

ಇದರ ಅರ್ಥ “ತಮಿಳು ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ಕಡೆ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯಿಂದ ತಿರುಪತಿಯವರೆಗೂ ಇದೆ” ಎಂದು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗನ್ನು ‘ಕುಡಕಂ’ ಕೂಡು ಮಲೆನಾಡು ಎಂದು ತಮಿಳರು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ^೧. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕೂಡ ‘ಕುಡಕುಂ’ ಎನ್ನುವುದು ಕೊಡಗು ಆಗಿರಬಹುದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಕೊಡಗನ್ನು ಮತ್ಸ್ಯದೇಶ, ಬ್ರಹ್ಮ ದೇಶ, ಕ್ರೋಢದೇಶ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಪೌರಾಣಿಕ ಮಾಹಿತಿಯು ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಕಾವೇರಿ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ ಕೊನೆಪುತ್ರ ಚಂದ್ರವರ್ಮ ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರೆಗಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿಗೆ ಬಂದವನು, ಅಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿಯ ವರಸಿಕ್ಕಿ ರಾಜನಾಗುವ ಯೋಗ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜಭಾರ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಅದು ‘ಮತ್ಸ್ಯದೇಶ’ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತೆಂದೂ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ^೨.

ಕೆಲವು ಕೊಡವ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕೊಡಗನ್ನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯದೇಶವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ‘ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಚಂದ್ರವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಟ್ಟವೊಂದಿದೆ’. ಅದರ ಹತ್ತಿರವೇ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ತೀರ್ಥಸ್ಥಳವಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವು ಮೀನಿನ ಆಕಾರವನ್ನು ತಾಳಿ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದನು. ಶಿವನು ಈ ಮೀನಿಗೆ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನು. ಆಗ ವಿಷ್ಣುವು ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ‘ಮತ್ಸ್ಯದೇಶ’ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು^೩.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಇದು ಬ್ರಹ್ಮದೇಶವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಹ್ಮದೇವ ಭೂಲೋಕವನ್ನು ಸುತ್ತಲು ಬಂದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಒಂದು ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದನೆಂದೂ ಆತನಿಗೆ ಒಂದು ನೆಲ್ಲಿಮರ ಕಂಡಿತೆಂದು, ಆ ಮರದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುವಿನ ದರ್ಶನವಾಯಿತೆಂದೂ, ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಆತ ಅದೃಶ್ಯನಾದನೆಂದೂ, ಆತನನ್ನು ಕಾಣುವ ತವಕದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವ ಅಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕೂತನೆಂದೂ, ಆದುದರಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ “ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷೇತ್ರ” ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ^೪. ಮೇಲೇ ವಿವರಿಸಿದ ಪೌರಾಣಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದರೆ ಕೊಡಗನ್ನು “ಕ್ರೋಢದೇಶ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಮರ್ಥಿಸಬಹುದು. ಸರಿಯಾದ ಉಪಕರಣಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಮತಟ್ಟು ಮಾಡಿ

ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಉಗುರುಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು 'ಕ್ರೋಢದೇಶ' ಎಂದು ಕರೆದರೆಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಏಕೆಂದರೆ ಕೊಡವರ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಯು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಜನಾಂಗವೊಂದು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಾಗ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಡವರು ತಾನು ನೆಲೆನಿಂತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

೨.೪ ಕೊಡಗಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಇತಿಹಾಸ

ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಮೇಲೆ ಆ ಭಾಗದ ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಭಾವ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜಮನೆತನದ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಅಪಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಹರಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಭೂ ಭಾಗವಿರುವ "ಕೊಡಗುನಾಡು" ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿತ್ತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕದಂಬರು, ಗಂಗರು, ಹೊಯ್ಸಳರು, ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರು ಪ್ರಮುಖರು. ಟಿಪ್ಪು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕೂಡ ಕೊಡಗನ್ನು ಅಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜರು ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದವರೆಂದರೆ ಚೆಂಗಾಳ್ವರು, ಕೊಂಗಾಳ್ವರು, ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಹಾಲೇರಿ ವಂಶಸ್ಥರು.

೨.೪.೧ ಚೆಂಗಾಳ್ವರು

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದ ಸ್ಥಳೀಯ ಅರಸರಲ್ಲಿ ಚೆಂಗಾಳ್ವರು ಆದ್ಯರು. ಇವರು ಕ್ರಿ.ಶ ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಪೂರ್ವಭಾಗವನ್ನು ಗಂಗರ ಮಾಂಡಲಿಕರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದರು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಆಳಿದ ಅರಸರು ಚೆಂಗಾಳ್ವರು. ಇವರು ಸುಮಾರು ಹದಿಮೂರನೇಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಜೈನ ಧರ್ಮೀಯರಾಗಿದ್ದರು. ಗರಂದೂರು ಗ್ರಾಮದ ಒಂದು ವೀರಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಚೆಂಗಾಳ್ವರು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದರು. ವೀರಸೇನ ಎನ್ನುವ ರಾಜನಿಗೆ ಕೊಡಗು ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ ಭಾಗ ಈಗೀನ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಕಲಗೂಡಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ ೧೧೭೪ರಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳ ಬೆಟ್ಟರಸನಿಗೂ, ಚೆಂಗಾಳ್ವ ಪೆಮ್ಮ ವೀರಪ್ಪನಿಗೂ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ

ಯುದ್ಧ ನಡೆದು, ಹೊಯ್ಸಳ ರಾಜ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಧೀನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.^೭

೨.೪.೨ ನಾಯಕರು

೧೪ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜರು ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿರಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗನ್ನು ನಾಯಕರು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತೊಡಗಿದರು.

ಇವರಲ್ಲಿ ೧. ಅಂಜಿಕೇರಿ ನಾಡಿನ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ೨. ತಾವುನಾಡಿನ ಕಣಿಂಬಾವು

೩. ಬೆಟ್ಟುನಾಡಿನ ಉತ್ತುನಾಯಕ ಪ್ರಮುಖರು

ಅಚ್ಚುನಾಯಕ : ನಾಯಕರ ಒಳಜಗಳದಿಂದಾಗಿ ಅಂಜಿಕೇರಿ ನಾಡಿನ ಬೆಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕ ಗುಂಪಿನವರ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧಿ ನಾಯಕರು ಬೆಂಕಿಯಿಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂಜಿಕೇರಿ ನಾಡಿನ ಬೆಟ್ಟಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಮಗುವನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕಿದ್ದ “ಮೇದಮಾಡ ಅಯ್ಯಪ್ಪ”ನೆಂಬ ಹೆಂಗಸು ನಾನು ಅವರ ಮನೆಯ ಕೆಲಸದವಳು ನನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಡಿ ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ‘ಮೂಕಚಂಡ’ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಅವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಯಾರದೋ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಟ್ಟಪ್ಪನಾಯಕನ ಮಗುವನ್ನು ಸಾರಿದಳು.^೮ ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಗುವನ್ನು ಕಂಡ ನಂಜುಂಡರಸ ಬಾಲಕನ ಇತಿಹಾಸ ಅರಿತು ಅರಸು ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಕಲಿಸಿದರು. ನಂಜುಂಡರಸನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸೈನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಅಂಜಿಕೇರಿ ನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಾಚಂಗಳ ನಾಯಕನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಅಂಜಿಕೇರಿ ನಾಡನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ.

೨.೪.೩. ಹಾಲೇರಿ ವಂಶ

ನಾಯಕರ ಒಳಜಗಳದಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಲೇರಿ ವಂಶಸ್ಥರು ಕೊಡಗನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಇಕ್ಕೇರಿ ವಂಶಸ್ಥರು.

ಕ್ರಿ.ಶ ೧೭೩೩ ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಮುದ್ದುರಾಜ ಮಡಿಕೇರಿಯನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅರಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ (ಅದು ಮುದ್ದುರಾಜನ ಕೇರಿ ಆಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಮಡಿಕೇರಿ ಆಯಿತು.) ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ೧೭೩೩ ರಿಂದ ೧೭೪೭ ರ ವರೆಗೆ ಮುದ್ದುರಾಜ. ಆತನ ಮಗ ಸಿರಿಬಾಯಿ ದೊಡ್ಡ ವೀರಪ್ಪ ಕೊಡಗನ್ನು ಆಳಿದರು.

ಹೈದರಾಬ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಂಗರಾಜನು ೧೭೭೪ ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಂಗರಾಜನು ೩ ಸಾವಿರ ಕೊಡಗರೊಡನೆ ಕಲ್ಬಾಳೆ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಕಡಿ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ. ಅಂಗರಾಜನ ಮರಣ ನಂತರ ಆತನ ಮಕ್ಕಳು ಅಪ್ರಾಪ್ತರಾದ ಕಾರಣ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮಗ ಟಿಪ್ಪು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ನಂತರ ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜನನ್ನು ಕೊಡಗಿನ ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜ ೧೮೦೭ ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ 'ಮಹದೇವಮ್ಮನ' ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೇಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಹದೇವಪೇಟೆ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟನು. ತನ್ನ ಮಗಳಾದ 'ದೇವಮ್ಮಾಜಿ' ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಡವ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಹುಡುಗನಿಗೆ 'ಅಂಗಾಧಾರಣೆ' ಮಾಡಿ ಅಂಗಾಯುತನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ವೀರರಾಜನಿಗೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ತಾನು ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಮರಣಶಾಸನ ಬರೆದಿಟ್ಟನು^೯.

ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನ ಮರಣಾನಂತರ ದೇವಮ್ಮಾಜಿ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರಿದಳು. ಮುಖ್ಯ ದಿವಾನನಾಗಿದ್ದ ಅಂಗರಾಜನು ೧೮೧೧ ರಲ್ಲಿ ರಾಣಿ ದೇವಮ್ಮಾಜಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಾನೇ ಕೊಡಗಿಗೆ ರಾಜನಾದನು. ಇವನು ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ 'ಗದ್ದಿಗೆ'ಯನ್ನು ಮಡಿಕೇರಿ ಕೋಟೆಯ ಮುಂದೆ 'ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ' ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು^{೧೦}.

ಅಂಗರಾಜನು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೀಣನು. ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜನಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಆರುಭಾಗ ಹಕ್ಕಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ್ದನು.

ಕೊಡವರ ಸ್ಥಳೀಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಕೊಡವರು ರಾಜರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ರಾಜರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಡಿ.ಎನ್ - 'ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ' ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ೧೯೭೪. ಪುಟ ೭೧೭.
೨. ಅದೇ ಪುಟ ೩೩.
೩. ಜಿಣ್ಣಪ್ಪ ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ - 'ಪಟ್ಟಣಲೆ ಪಳಮೆ', ಕೊ.ಕಾ.ಸಾ.ಆ ಮಡಿಕೇರಿ. ೨೦೦೨. ಪುಟ ೩
೪. ಗಣಪತಿ ಬಿ.ಡಿ.- 'ಕೊಡವರು', ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮಂಗಳೂರು. ೧೯೭೭. ಪುಟ ೩.
೫. ಮಾಹಿತಿ - ಬಾಚಿರಣಿಯಂಡ ಪಿ.ಅಪ್ಪಣ್ಣ, ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ನೇತಾಜಿ ನಗರ, ಕುಶಾಲನಗರ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.
೬. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಡಿ.ಎನ್ - 'ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ' ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ೧೯೭೪. ಪುಟ ೨೫.
೭. ಮುತ್ತಣ್ಣ ಪೊಡನೊಳಂಡ ಬಿ. - "ಪದ್ಧತಿರ ಜೀರ್ಯ", ಕೊಡವತಕ್ಕ ಎಳ್ತಕಾರಡ ಕೂಟ, ಮಡಿಕೇರಿ, ೨೦೦೩, ಪುಟ ೮.
೮. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಡಿ.ಎನ್ - 'ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ' ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ೧೯೭೪. ಪುಟ .
೯. ಜಿಣ್ಣಪ್ಪ ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ - 'ಪಟ್ಟಣಲೆ ಪಳಮೆ', ಕೊ.ಕಾ.ಸಾ.ಆ ಮಡಿಕೇರಿ. ೨೦೦೨. ಪುಟ ೧೪
೧೦. ಅದೇ, ಪುಟ ೧೫.

ಅಧ್ಯಾಯ ೩

ಕೊಡವ ಜನಾಂಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯ ನೆಲೆಗಳು

ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ರೂಢಿ - ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚಾರ - ವಿಚಾರ, ಉಡುಗೆ - ತೊಡುಗೆ, ವೇಷ -ಭೂಷಣ, ತಿಂಡಿ -ತಿನಿಸು, ಮಾತು -ಕೃತಿ, ನಡೆ - ನುಡಿ, ಭಾವ - ಭಾಷೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಅಂಶಗಳ ಜೀವನ ವಿಧಾನಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಎಂದರೇನು? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವೇ ಆದರೂ ಅದರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಮುದಾಯವೊಂದರ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯ ಆಚರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲ; ಅದು ಬುದ್ಧಿ ಭಾವಕ್ಕೂ, ಹೃದಯ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಸಮಷ್ಟಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೆಡೆಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವರುಷಗಳ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅದನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಅದರ ಸಹಜಗುಣ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೆಚ್ಚು ಚಲನಶೀಲವಾದದ್ದು. ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಪರಂಪರೆಗೆ, ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿನವರೆಗೆ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತಹದ್ದು, ಜೊತೆಗೆ ಪರಂಪರೆಯ ಸತ್ವ, ಘನತೆಯನ್ನು ತಳದಲ್ಲ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಸ್ಥಾಯೀ ಪ್ರಭಾವವುಳ್ಳದ್ದು. ಯಾವುದು ಬದಲಾವಣೆಯ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅವಕಾಶದಲ್ಲ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಚಲನಶೀಲ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಗರಿಕತೆ ಇದರ ಒಂದು ಭಾಗ. ಯಾವುದು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಪಡದೆ ಯಾವುದೋ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂತದವರೆಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪಡೆದು ಯಾವ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಪಡದೇ ಮೂಲ ತಳಹದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸ್ಥಾಯೀಗುಣ. ಈ ಗುಣವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡವರ ಜೀವನಾವರ್ತದ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸ್ಥಾಯೀ ಗುಣವನ್ನು ಹೊತ್ತುತಂದ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯೂ ಒಂದು ನೆಲೆಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಕವಲುಗಳಾಗಿ ಕುಡಿಯೊಡೆಯುವ ಎಷ್ಟೋ ಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಭಿನ್ನವೆನಿಸುವುದು ಈ ಅನನ್ಯತೆಯಿಂದಲೇ. ಕೊಡವರ ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನನ್ಯತೆಯ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾದದ್ದು. ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಜನಾಂಗವಾಗಿರುವ ಕೊಡವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ತನ್ನದೇ ಭಿನ್ನ ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆ, ಪೌರಾಣಿಕ ಐತಿಹ್ಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿ, ಶಾರೀರಿಕ ಸಂರಚನೆ, ಭಾಷೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಪಾತ್ರವೂ ಪ್ರಧಾನವಾದದ್ದು. ಕೊಡವರು ನೆಲೆಸಿದ ಕೊಡಗು, ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ನಾಡು. ಅನೇಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೊಡವ ನಾಡು ಅದ್ಭುತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತವರೂರು.

ಪೌರಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೊಡವರು ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಮೂಲಾಧಾರಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಭಾಷಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವೇಚಿಸಿದರೆ ಕೊಡವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾದ ಕೊಡವ ಭಾಷೆ, ಸಮನ್ವಯ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವರು ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೪೦ ರಷ್ಟು ಪದಗಳು ಕನ್ನಡ. ಉಳಿದದ್ದು ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ, ತುಳು, ತೆಲುಗು ಇತ್ಯಾದಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಕಲಸುಚೇಲೋಗರವೇ ಆಪಿರಹಿತ ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಅವರಾಡುವ ಭಾಷೆ ಅವರ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ, ಬದುಕಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹದು. ಅಂತಹ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯವು ಅವರ ಜೀವನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊಡವರ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿವೇಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಪರಿಚಯವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಗಂಡಿನಷ್ಟೇ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ 'ಬೌಡ್ಲು' ಎನ್ನುವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಹದಿಮೂರನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರದೇವ ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. 'ಕುಂದೂರಿಂಗಿ ಪೂರ್ವದಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಲುವ ಸ್ವಾಸ್ತಿ ಮರಿಯಾದಿಯ ಕೊಟ್ಟ ಕ್ರಮವೆಂತೆಂದಡೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೊತ್ತಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಲುವುದು' ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಗೆ ಪುರುಷರಷ್ಟೇ ಅಧಿಕಾರ ಲಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿರುವ

ಕೊಡವರ ಜೀವನಾವರ್ತನ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಆಚರಣೆಗಳು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪುರುಷನಷ್ಟೇ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಆಕೆಯು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಿನ್ನವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಗತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೊಡವರು ಮೂಲಪರಂಪರೆಯ ಸೊಗಡನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಚಲನಶೀಲವಾದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೂ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ, ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಜೀವನಾವರ್ತನ, ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವೇಚನೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

೩.೧ ಕೊಡವರ ಮೂಲ

ಕೊಡವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಅವರ ಮೂಲವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೊಡವರ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ವಂಶಾವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರೇಜಿ ರಿಕ್ತರ್ ಅವರ 'ಗೆಜೆಟಿಯರ್ ಆಫ್ ಕೂರ್ಗ್', ರೆ. ಯಂ.ಮೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಅವರ 'ಕೂರ್ಗ್ ಮೆಮಾಯರ್', ಭಾರತ ಗೆಜೆಟಿಯರ್ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಚರಿತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಿದೆ. ಕೊಡವರ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮೊದಲಿಗರು ಚರಿತ್ರಗಾರರಾದ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಡಿ.ಎನ್. ನವರ 'ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಚರಿತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಕೆ.ಸಿ, ಮುತ್ತಣ್ಣ ಐ.ಮಾ, ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ನಡಿಕೇರಿಯಂಡನವರು ಕೊಡಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಚರಿತ್ರೆಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಡಿ.ಎನ್ ನವರು 'ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಹುಣಸೂರು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ 'ಎಲ್ಲಾ ನಾಡು ಕೊಡಗರು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಕೊಡವರ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮೂಲವನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹುಣಸೂರು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ 'ಎಲ್ಲಾ ನಾಡು ಕೊಡಗರು' ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ವರೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಚಿಂಗಾಳ್ವ ಅರಸು ಮನೆತನದ 'ಪೆಮ್ಮ ವೀರಪ್ಪ'ನ ಪರವಾಗಿ ಹೊಯ್ಸಳ ರಾಜನ ದಂಡನಾಯಕ ಬೆಟ್ಟರಸನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಬರೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 'ಎಲ್ಲಾ ನಾಡು ಕೊಡಗರು' ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ, ಪಾಲ್ವರೆಯ ಸುತ್ತಲಿನ ಹಲವಾರು ನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ

ನೆಲೆಸಿದ್ದರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ¹. ಕೊಡವರು ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆಂದಾದರೆ ಇವರ ಮೂಲ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಬಹುತೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಇತಿಹಾಸಕಾರರು, ಕೊಡವರು ಉತ್ತರ ಭಾರತದಿಂದಲೂ, ಪರ್ಶಿಯಾದಿಂದಲೂ ವಲಸೆ ಬಂದವರೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇವರು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ. ಹಟ್ಟನ್ ಎನ್ನುವ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತ ಕೊಡವರು ಸಿಂಧೂ ನದಿ ದಡದ ಮೆಹಂಜದಾರೋ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೂ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದರಬೇಕೆಂದೂ, ಮಹೆಂಜದಾರೋ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೊರೆತ ಕೆಲವು ಉಲ್ಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆಯೆಂದೂ ಸಿಂಧೂನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಜನರ ಒಂದು ಗುಂಪು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ².

ಕೊಡವರು ಉತ್ತರ ಭಾರತದಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಹೆನ್ರಿ ಹೆರಾಸ್ ಅವರ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ “ಕೂರ್ಗೋಗೈಯಿರ್”ನಲ್ಲಿ ಲೂಯಿಸ್ ರೈಸ್ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. *The Coorgs are the southern most extension of a Seytho dravidan type which prevails throughout the west of India*³. ಈ ಮಾಹಿತಿಯು ಕೊಡವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಬಂದವರೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇವರು ಮೂಲತಃ “ಸಿಥಿಯನ್ನರು ಮೆಸಿಡೋನಿಯಾದ ಫಿಲಿಪ್ ದೊರೆಯಮಗ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್‌ನ ದಂಡಯಾತ್ರೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವನ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿಥಿಯನ್ನರು ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಉಳಿದರೆಂದೂ, ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸೈನಿಕರು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೂ ಬಂದು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅರಬರ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರಬಹುದೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ”⁴. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೊಡವರು ಉತ್ತರ ಭಾರತದಿಂದ ಬಂದವರೆಂದೇ ದೃಢಪಡುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೊಡವರು ಮೂಲತಃ ‘ದ್ರಾವಿಡರು’, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ನಿಖರವಾದ ಅನೇಕ ಮಾಹಿತಿಯೂ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ ಕೆಲವು ಸಂಶೋಧಕರು ನೀಡುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದು.

ಸರ್ ಥಾಮಸ್ ಹಾಲೆಂಡ್ ಎನ್ನುವವರು ಕೊಡಗರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. *Coorgs as the finest race without any exception in southern India and considers them as even superior to the Brahmins in respect of skin, colour, structure and prominence of the nose*^೭.

ಎಂದೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ರಿಜಿ ರಿಕ್ತರ್ ಕೊಡವರು ಯಾವುದೇ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಲಿ, ಶೈವ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕಾಗಲಿ ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇವರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಂಪರೆಯುಳ್ಳವರು, ಜನನ, ನಾಮಕರಣ, ಮದುವೆ, ಸಾವು ಈ ಯಾವ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲೂ ಪುರೋಹಿತರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರ ಪಠಣ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ^೮. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಜಿ. ಎನೇವ್ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“The dravidan language spoken by coorg is an independent language and shows characteristics that in part connect it closely with kannada, in part with the languages of Malabar coast, especially malayalam”^೯ ಎಂದು ಕೊಡವರ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ಮೂಲದ ಭಾಷೆ ಎಂದೂ ಮಲಯಾಳದ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಕೊಡಗರು ದ್ರಾವಿಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು *Dr. Macleana* ಎಂಬ ಮಾನವ ಕುಲ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. *The interior movement of the Dravidian race mentions the nairs as having come from the north kannada country*^{೧೦} ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ೧೮೮೭ ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ “ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ರೆ. ಜಿ ರಿಕ್ತರ್ ಈ ರೀತಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. *“It is very likely that the coorg as a branch of the same tribe have diverted to and settled in coorg, where they displaced the hill tribes already described and assisted their lordship over them”*^{೧೧} ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕೊಡವರು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಡವರ ಯಾವುದೇ ಜೀವನಾವರ್ತದ ಅಥವಾ ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನದ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಪುರೋಹಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ. ನಿಖರವಾಗಿ ಕೊಡವರು ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದೂ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೩.೨ ಕೊಡವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕು

ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರುವ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ 'ಕೊಡವ' ಜನಾಂಗವು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ವೈದಿಕ, ಶೈವ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು, ತನ್ನದೇ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೊಡವರು ವೀರ ಪರಂಪರೆಯುಳ್ಳವರು. ಶಾರೀರಿಕ ಬಲಾಘೋರಾದ ಕೊಡವರನ್ನು ಹಾಲೇರಿ ವಂಶದವರು ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಕೊಡವರು, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಕೊಡವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಲಯಾಳ ದೇವರುಗಳ ಮತ್ತು ಅಂಗಾಯಿತರ ಪ್ರಭಾವವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಕೊಡವರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಣೆಗೆ ಮೂರು ಅಡ್ಡಗೆರೆ ವಿಭೂತಿ ಧರಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದು ಕೊಡಗನ್ನು ಆಳಿದ ಅಂಗಾಯಿತರ ಪ್ರಭಾವವೇ ಇರಬೇಕು^{೧೨}. ಕೊಡವರು ದೇವರೆಂದು ನಂಬುವುದು ಪಾಡಿ ಇಗ್ಗುತಪ್ಪ, ಪಾಲೂರಪ್ಪ, ಪನ್ನಂಗಾಲತ್ತಮ್ಮ ಈ ದೇವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಲಬಾರಿನ ದೇವರಾದ ಭೈತೂರಪ್ಪನ ಸಹೋದರ ದೇವರುಗಳೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಈಗಲೂ ಅನೇಕ ಜನ ಭಕ್ತರು ಭೈತೂರಪ್ಪನಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ^{೧೩}. ಕೊಡವರ ಕುದೇವತೆ ಮಾತೆ ಕಾವೇರಮ್ಮ. ಕೊಡವರ ಯಾವುದೇ ಪದ್ಧತಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ 'ಪುರೋಹಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಇಲ್ಲ. ಪಣಿಕ, ಕಣಿಯರು ಎಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪಣಿಕ, ಕಣಿಯ ಇವರುಗಳು ಕೊಡವರು ನಡೆಸುವ ಪೂದ, ಜೌಂಡಿ, ಕುಳಿಯ ಪೂಜೆ (ಗುಳಿಕ ಪೂಜೆ)ಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವರು ನಾಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಕ್ಕಕೋರ್‌ನಾಥ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಾಥ) ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದವರೂ ನಾಗನಕಲ್ಲಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡವರು ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರನ್ನು 'ಕಾರೋಣ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲೂ ಕಾರಣ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು 'ಕಾರೋಣತೆರೆ' ಅಥವಾ ಕೈಮಡ (ಕೈಮಠ) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮಂದಿರಗಳಾಗಿದ್ದು ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯುವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಸಂದರ್ಶನದ ವೇಳೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ^{೧೪}. ಈ 'ಕಾರೋಣ'ನಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಎಡೆ ಇಡುವುದು

ಕೊಡವರ ಪದ್ಧತಿ ಇದು ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು 'ಮಾಂಸಾಹಾರ' ಮಾಡಿ ಎಡೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಕುಟುಂಬದವರು ಸಸ್ಯಾಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಡೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. 'ಪ್ರಾಣಿ' ಬಲ ಕೊಡುವುದು ಕೂಡ ಕೆಲವೊಂದು ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ತೆರೆ' ಕಟ್ಟುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಕೂಡ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇತರ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿರುವಂತೆ 'ಸಹಗಮನ' ಪದ್ಧತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ರೂಡಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ರಾಜರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಎಂಬುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಮುದ್ದುರಾಜ ಅಳಮಂಡದೊಡ್ಡವ್ವ ಎಂಬ ಮಹಿಳೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಗೌರವವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. 'ಅಳಮಂಡ ದೊಡ್ಡವ್ವ' ತಂದೆಯ ಮರಣ ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿಗೂ ಹಕ್ಕುದಾರಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅತ್ಯಧಿಕ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಶಾರೀರಿಕ ಬಲಾಘಾತ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತೆಯಾದ ದೊಡ್ಡವ್ವನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಊರ ತಕ್ಕಾಮೆಯನ್ನು ಅರಮೇರಿಯಲ್ಲೂ, ಬೇಂಗುನಾಡಿನ ಕೊಟ್ಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಂಬಳಿಯಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿರ್ದೇಶನವಿದೆ^೧.

೩.೩ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿ

ಕೊಡವರ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೊಡವರ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊಡವರದು 'ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ' ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು 'ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ'ಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 'ವಿಭಕ್ತ' ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡವರು 'ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ' ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡವರ 'ನಾಲ್ಕಟ್ಟು' ಮನೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಈ ನಾಲ್ಕಟ್ಟು ಮನೆಯು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಡವರ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದವನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು 'ಪಟ್ಟಿದಾರ' ಅಥವಾ 'ಕೊರವುಕಾರ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪಟ್ಟಿದಾರನ ಅಥವಾ ಕೊರವುಕಾರನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು 'ಕೊರವುಕಾತೀ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ 'ಪಟ್ಟಿದಾರ'ರನಿಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊರವುಕಾತೀಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ

ವ್ಯವಹಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಟ್ಟಿದಾರನ ಮುಖಾಂತರವೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯವಳಾದ ಅನುಭವಿಯಾದ ಯಾವುದೇ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಗೆ ಮಾತಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಆದರೆ ಅದೇ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಲ್ಲ.

‘ಕೊರವಕಾರ’ ಇರುವ ಮನೆಯನ್ನು ‘ಐನ್‌ಮನೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಐನ್‌ಮನೆಯ ಮಧ್ಯದ ಭಾಗವನ್ನು ‘ಬಾಡೆ’ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವರು. ಇದು ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಒಗ್ಗೂಡಿ ಚರ್ಚಿಸುವ ಸಭಾಂಗಣವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಾಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ‘ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೊಳಚ’ (ದೀಪ) ಮತ್ತು ‘ತೂಕ್ ಬೊಳಚ’ (ತೂಗುವ ದೀಪ) ಇರುತ್ತದೆ. ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ದೀಪವನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬೆಳಗಿಸಬೇಕು. ‘ತೂಕ್‌ಬೊಳಚ’ ಮತ್ತು ‘ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ದೀಪ’ (ತೂಗುವ ದೀಪ) ಕೊಡವರ ಪವಿತ್ರತೆಯ ಸಂಕೇತ. ಯಾವ ಶುಭ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಿದ್ದರೂ ‘ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ದೀಪ’ಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿದ ನಂತರವೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ‘ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ದೀಪ’ದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡಗಿನ ಮನೆದೇವರಾದ ಕಾವೇರಮ್ಮ ಮತ್ತು ಇಗ್ಗುತಪ್ಪನ ಮೂರ್ತಿ ಅಥವಾ ಫೋಟೋ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇರಲೇ ಬೇಕು. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಣೆಯೇ ‘ಕನ್ನಿಕೋಂಬರೆ’ (ದೇವರ ಕೊಠಡಿ). ಕನ್ನಿಕೋಂಬರೆ ಮನೆಯೊಳಗಿನ ದೇವಾಲಯವಿದ್ದಂತೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಸೂತಕದವರು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಾರದು. ಪ್ರತಿದಿನ ಅದನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಎಡೆ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಈ ಕನ್ನಿಕೋಂಬರೆಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ದೀಪವನ್ನು ಉರಿಸಿಟ್ಟು ಗುರುಕಾರೋಣನಿಗೆ ಎಡೆಇಟ್ಟ ನಂತರವೇ ಕೊಡವರು ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅನ್ನ ಮಾಡುವ ಕೋಣೆಯನ್ನು ‘ಉಂಬಳ ಮನೆ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇರುವುದೇ ಈ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ. ಕುಟುಂಬದ ಒಳಗಡೆ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಅವಳದೇ. ಮಹಿಳೆಯ ಅನಿಸಿಕೆ ಅನುಭವ, ಸಾಧನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದಾಖಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆ, ಪಾಲನೆ, ಪೋಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ, ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಹಿಳೆಯ ಧ್ವನಿ ಮಾತ್ರ ಉಂಬಳ ಮನೆಯ ಕೋಣೆಗೆ ನೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಮನೆಯ ಹೊರಗಿನ ವಿಶಾಲವಾದ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಕೊಡವರು ‘ಕಯ್ಯಾಲೆ’ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ‘ಕಯ್ಯಾಲೆ’ ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದ ದೊಡ್ಡ ಕಂಬಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ‘ಕನ್ನಿ ಕಂಬ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಂಬಗಳು ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳ ಕಲಾತ್ಮಕ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಕಂಬಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ವಿಶಾಲವಾದ ‘ಐಮರ’ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಐಮರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಲೀ,

ಹೆಂಗಸರಾಗಲೀ, ಕೂರಬಾರದು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ^{೧೭}. ಕೊಡವ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ವಿಭಾಗೀಕರಣವಿದೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ, ಕರ್ಮಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಕುಟುಂಬದ 'ಐನ್‌ಮನೆ' ಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಆಟಕೂಟದ ಸ್ಥಳಗಳೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇದು ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ^{೧೮}. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಮಾತಾಡುವ, ಎದುರು ವಾದಿಸುವ ಯಾವ ಹಕ್ಕು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಕೊಡವರ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇಂದಿಗೂ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿ ಉಳಿದು ಬಂದಿರುವ 'ಒಕ್ಕ' ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ೮೭೭ ಎಂದು ಈ ಮಾಹಿತಿಯು ೨೫ ವರ್ಷದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ "ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ವಿಶೇಷಾಂಕ" ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಡವರ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ kodava.org ನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ೬೦೦ ಒಕ್ಕಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಕ್ಕಷ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ಸೇರಿಕೊಂಡ ಹೆಸರುಗಳು ಕೂಡ ಇವೆ.

ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಡವರು ಐನ್‌ಮನೆಯನ್ನು ಆರಾಧನಾ ಭಾವದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವರ ಐನ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಇತ್ತು. ಪುರೋಹಿತ ಪದ್ಧತಿ ಕೊಡವರ ಯಾವುದೇ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವರು ಇಂದಿಗೂ 'ಕಾರೋಣ'ವನ್ನು ಮಾತ್ರ ದೇವರೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಬಳಿ ಅಥವಾ ಗೋತ್ರದ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ 'ಒಕ್ಕ' ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಪಿ ಇಲ್ಲದ ಕೊಡವ ಭಾಷೆ ಇವರ ಆಡು ಭಾಷೆ. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೊಡವರು ಇತರ ಸಮುದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂದು ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಐನ್‌ಮನೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ಒಕ್ಕದವರು ಆಧುನಿಕ ಶೈಲಿಯ ಐನ್‌ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಇವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪತಿ ಪತ್ನಿಯರಿಗೆ ಸಮಾನ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಪುರುಷನಷ್ಟೇ ಸ್ತ್ರೀಗೂ ಕುಟುಂಬದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿವೆ. ಲೈಂಗಿಕ ವಿಭಾಗೀಕರಣದ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಗೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಅಡಿಪುಸ್ತಕಗಳು

೧. ಎಫಿಗ್ರಾಫಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೭೨. ಪುಟ ೪೦.
೨. ರೆ. ಮೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಕೆ.ಎಂ, ಕೂರ್ಗ್ ಮೆಮೋಯರ್
೩. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಡಿ.ಎನ್., 'ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ', ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ೧೯೭೪, ಪುಟ ೭೧೩.
೪. ಡಾ. ಹಟ್ಟನ್, 'ಉದ್ಭುತ', ಬಿ.ಡಿ ಗಣಪತಿ, 'ಕೊಡವರು', ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮಂಗಳೂರು. ೧೯೭೭, ಪುಟ ೩.
೫. ರೈಸ್ ಲೂಯಿಸ್, "ಕೂರ್ಗ್ ಗೆಜೆಟಿಯರ್", ೧೯೦೯.
೫. ಗಣಪತಿ ಬಿ.ಡಿ , 'ಕೊಡವರು', ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮಂಗಳೂರು. ೧೯೭೭, ಪುಟ ೫.
೬. ಸರ್ ಥಾಮಸ್ ಹಾಲೆಂಡ್, 'ಉದ್ಭುತ', ಡಿ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, 'ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ', ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ೧೯೭೪, ಪುಟ ೭೧೪.
೭. ರೆ. ಎಂ.ರಿಕ್ಟರ್, 'ಉದ್ಭುತ', ಬಿ.ಡಿ ಗಣಪತಿ, 'ಕೊಡವರು', ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮಂಗಳೂರು. ೧೯೭೭, ಪುಟ ೭.
೮. Emeneav M.B , quoted in "Religion and Society among the Coorgs of south India", by Srinivas M.N, M.P.P Pvt Ltd., Bombay. 1952, Page 8.
೯. Dr. Macleane, 'ಉದ್ಭುತ', ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಡಿ.ಎನ್., 'ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ', ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ೧೯೭೪, ಪುಟ ೭೧೪.
೧೦. ಅದೇ, ಪುಟ ೪೧.
೧೧. ಗಣಪತಿ ಬಿ.ಡಿ , 'ಕೊಡವರು', ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮಂಗಳೂರು. ೧೯೭೭, ಪುಟ ೪೫.
೧೨. ಅದೇ, ಪುಟ ೫೭.
೧೩. ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿದವರು - ಕೋಳೇರ, ಎನ್.ಪೂವಮ್ಮ, ನಡಿಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ವೀರರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲೂಕು, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.
೧೪. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಡಿ.ಎನ್., 'ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ', ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ೧೯೭೪, ಪುಟ .
೧೫. ಗಣಪತಿ ಬಿ.ಡಿ, 'ಕೊಡವರು', ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮಂಗಳೂರು. ೧೯೭೭, ಪುಟ ೪೮.
೧೬. ಅದೇ, ಪುಟ ೪೮.

ಅಧ್ಯಾಯ ೪ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಕಲೆ

ಕೊಡವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯ ಸ್ಥಾಯೀ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಜನಾಂಗದ ಮಹಿಳೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇವರ ಜೀವನಾವರ್ತನಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಜೀವನಾವರ್ತನದ ಆಚರಣೆಗಳೆಂದರೇನು? ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೪.೧ ಕೊಡವರ ಜೀವನಾವರ್ತನೆಯ ಆಚರಣೆಗಳು

ಮಾನವನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದೇ ಸಂಸ್ಕಾರ. ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಪುನರಾವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ^೧. ಸಮಾಜವನ್ನು ಒಂದು ಗೂಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಳಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿ, ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ, ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. 'ಮನುಕುಲದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಎಣಿಕೆಗೊಂಡಿರುವ ನಂಜಿಕೆಗಳೇ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಾಗಿ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳಾಗಿ ಉಪಾಸನೆ (Rituals) ಗಳಾಗಿ ಸಕಾರತೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ'. ಇಂಥ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದಲೇ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಜನರ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಉಗಮಿಸಿ, ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ^೨. ಮಾನವನ ಬೌದ್ಧಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಶಾರೀರಿಕ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಏಕರೂಪವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಚರಣೆಗಳು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಉಂಟು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿ, ವಿವಾಹಸಂಬಂಧವಾದ ಹಾಗೂ ಮರಣೋತ್ತರ ಸಂಪ್ರದಾಯಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾದೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ವೈದೃಶ್ಯಗಳಿವೆ.

ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದ ಅವರ್ತನ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಜೀವನಾವರ್ತನ ಆಚರಣೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಆಚರಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ

ಬಾರಿಗೆ ಬರುವಂತಹದು. ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ೧೭. ಇದನ್ನು 'ಶೋಡಶ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗದವರ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಾಮಕರಣ ಮತ್ತು ವಿವಾಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅವರದೇ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಆಚರಣೆಗಳು, ನಂಜಿಕೆಗಳು ಆಯಾಯ ಜನಾಂಗ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ರೂಪಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೪.೪.೧ ಸೀಮಂತಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣ

ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಗರ್ಭವತಿಯಾದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯಗಳಂತೆ ಕೊಡವ ಸಮುದಾಯದವರೂ ಐದು ಅಥವಾ ಏಳನೇ ತಿಂಗಳಿಗೆ ತವರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೀಮಂತದ ಆಚರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಂಡಿನ ಮನೆಯವರು ವಿಶೇಷವಾದ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಊಟ -ತಿಂಡಿ, ಉಡುಗೆ -ತೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವ 'ಗರ್ಭಿಣಿ' ತೂಕ್‌ಬೊಳಚ (ದೀಪ) ಕೈ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಹೊರಡಬೇಕು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು, ಸಂಬಂಧಿಕರು ಹೆರಿಗೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ಗುರುಕಾರೋಣವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ತವರು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುತಂದ ಗರ್ಭಿಣಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಿಕರು ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಹೋಗುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಹಾಗೆ ಹೋಗುವವರು ಅವಳಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಉಪಚರಿಸಿ ಹಾರೈಸಿ ಬರುವುದು ಈಗಲೂ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಆಸ್ತತ್ರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಾಗ 'ಪ್ರಸವ' ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. 'ಬಾಣಂತಿಗೆ' ಜಾನಪದೀಯ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಕೊಡವರು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡು ಮಗುವಿನ ಜನನವಾದರೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇದು ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಅಥವಾ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗ ಯೋಧನಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಆಶಯವೂ ಇರಬಹುದು. 'ಅರಳೆಲೆಯ' ದಂಟಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಂಬುಜಿಲ್ಲನ್ನು ಮಗುವಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಸುವರು. ಇದೂ ಕೂಡ ಕೊಡವರು ವೀರಪರಂಪರೆಯುಳ್ಳವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಕೊಡವರ ಆದ್ಯ

ವ್ಯವಸಾಯವಾದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿ ಎಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಜನನವಾದರೆ 'ತಾಳಮಣಿ' (ತಾಳೆಮಣಿ ಎಂದರೆ ಬಾಗಿಲಿನ ಚಲಕ) ಹೊಡೆದು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದಿನ 'ತೊಟ್ಟಲಿಗೆ ಹಾಕುವ' ಶಾಸ್ತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಜನ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಮೊದಲು ತೊಟ್ಟಲಿಗೆ ಗುಂಡು ಕಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕಿ 'ಕಲ್ಲಾಯುಷ್ಯಯಿತ್‌ಬದ್‌ಕ್' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮೂರು ಬಾರಿ ನೆಲದ ಮೇಲೂ 'ಮೂರು ಬಾರಿ' ತೊಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕಿ ಶಿಶುವನ್ನು ತೊಟ್ಟಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕಲ್ಲನಷ್ಟೇ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಯುಷ್ಯ ದೊರೆಯಲಿ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯೂ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತೊಟ್ಟಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇರಬಹುದು.

ಶಿಶುವಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿ, ಶಿಶು ಹೆಣ್ಣಾದರೆ ಕಾವೇರಮ್ಮ, ಪೂವಮ್ಮ, ಚೋಂದಮ್ಮ, ಸೀತಮ್ಮ ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಮಧೇಯಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಕೊಡವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದೇ ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ. ಕೊಡವರು ಈ ರೀತಿಯ ನಾಮಧೇಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ. ಐ.ಮಾ ಮುತ್ತಣ್ಣನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೀಗಿದೆ. The kodava language is mainly composed of the words from Kannada, Malayalam, Tulu, Tamil and Telugu and infact it is a mixture of the 'pancha dravida' languages with peculiar nasal accent of an interesting etymological background. I shall now deal with those compound words used for naming the people although some of these names are used by the non kodavas in coorg and else where but that not minimise the importance of the pattern of coorg names which are their by tradition". Achappa : Achayya: In malayalam 'ACHA' means father and the same word becomes 'AJJA' in kodava dialect and that means grand father or an aged man. "ACHA" also means as an elderly person, and he is vishnu, who is 'ACHUTA' or the immortal.*

ಇದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ನಾಮಧೇಯಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿದರೆ 'ಚೋಂದಮ್ಮ - ಚೋಂದ ಎನ್ನುವುದು ಮಲಯಾಳದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು. ಅಮ್ಮ ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ. ಚೋಂದ+ಅಮ್ಮ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದವಳು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹೆಸರು ಹಾಕುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಕಾವೇರಮ್ಮ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ 'ಕಾವೇರಮ್ಮ ಏಳ್ ಕುಂಞ ಪಾಲ್ ಕೂಳುಂಬಕ್' (ಹಾಲುಟ ಮಾಡಲು ಏಳುವಂತೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ) ಎಂದು ಕರೆದು ಹಾಲನಗೇನೆ ಮಿಶ್ರಿತ ಅನ್ನವನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನವೇ ಬಾಣಂತಿ. ಪ್ರಶಸ್ತ ಸಮಯ ನೋಡಿ ಗಂಗೆ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು 'ಗಂಗಾ ಪೂಜೆ' ಎನ್ನುವರು.

ಈ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಕೆಯ ನಿತ್ಯ ಜೀವನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎನ್ನುವ ಆಶಯದಿಂದ ಆಚರಿಸುವುದಾಗಿರಬಹುದು.

ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿದ್ದ ಆಚರಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಕಂಡದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಗರ್ಭವತಿಯಾದಾಗ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ತವರಿಗೆ ಕರೆದು ತರುವ ಶಾಸ್ತ್ರವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ ಔದ್ಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡಾಗ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜೀವನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಕೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದಾಗ, ತವರಿಗೆ ಕರೆದು ತರುವ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗೀಗ 'ಪ್ರಸವ' ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲೇ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ತಾನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತಿದ್ದ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಜಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಕೆಗೆ ಬೇಡವಾದಾಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಆಕೆ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾಳೆ.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ತವರು ಮನೆಗೆ ಬಸುರಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಕೆಯ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಬರಲಾಂಭಿಸಿದರು. ಆಧುನಿಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನೂ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಾಣಂತಿ ಸೇವಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ನಾಮಕರಣದ ಆಚರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡಿವೆ. ಪರಂಪರೆಯ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಕೊಡವರ ಯಾವುದೇ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಮಕರಣಗಳು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕೊಡವರ ನಾಮಧೇಯಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳಾಗಿ 'ಚೋಂದಮ್ಮ' ಹೆಸರು ಇದ್ದದ್ದು 'ಸವಿತ' ಆಗಿದೆ. ನೀತಮ್ಮ ಇದ್ದದ್ದು 'ರೇಷ್ಮೆ' ಆಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾ ಸಾಗಬಹುದು.

೪.೧.೨ ವಿವಾಹ

ಜೀವನಾವರ್ತನ ಆಚರಣೆಯ ಮುಖ್ಯ ಘಟ್ಟವೇ ಮದುವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಂದರ್ಭ ಅದೊಂದು ದೈವಿಕ ಘಟನೆ. ಮದುವೆಯ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಕೇವಲ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ. ಇಡೀ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭದ್ರತೆ

ಮದುವೆಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ ವಿವಾಹದ ಮೂಲಕ ಕುಟುಂಬದ ಬಂಧುತ್ವದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಕೊಡವರು ವಿವಾಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊರ ಬಾಂಧವ್ಯಕ್ಕೂ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಕೊಡವರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ನಾಮಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ತೊಟ್ಟ ಪಣ್ಣಿ' ಅಥವಾ 'ಕಚ್ಚಿಪಣ್ಣಿ' ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು (ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಹಣ ಕಟ್ಟುವುದು) ನಾಮಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಕೈಗೆ ಉಡುಗೊರೆ ಕೊಡುವುದು ಕೊಡವರ ಪದ್ಧತಿ. ಇದು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಇರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಗುವಿನ ಕೈಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ತೊಟ್ಟಿಲಿನ ಹಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹಣ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿದ ಸಂಬಂಧಿಕರು "ಆ ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನ ಮಗನಿಗಾಗಲೀ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗಾಗಲೀ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಗುವಿನ ಹೆತ್ತವರು ಸಮ್ಮತಿಸಿದರೆ ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ". ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲಿನ ಹಗ್ಗಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೊಡವರ ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂತಹದೇ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಮದುವೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿದ ನಂತರ 'ದಾರಿ ತಡೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ' ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ತವರು ಮನೆಯಿಂದ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಮಧುಮಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ 'ಬಾಡೆ'(ಐನ್‌ಮನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗ ಮದುವೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಐನ್‌ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು) ಯಿಂದ ಕೈಯಾಲಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ (ಕೈಯಾಲೆ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಕೊಠಡಿ) 'ಕಟ್ಟಳೆ' (ಹೊಸ್ತಿಲು) ಯಲ್ಲಿ ಮಧುಮಗಳ ಸೋದರ ಮಾವ ಅಥವಾ ಸೋದರತ್ತೆಯ ಮಗನು ದಾರಿ ತಡೆದು 'ನನ್ನ ಸೋದರತ್ತೆಯ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ನನಗೆ ಇಷ್ಟ ಇತ್ತು ನೀನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ' ವರನು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಮಾವನ ಮಗನ ಕೈಯಲ್ಲಿ 'ಸಾಕ್ಷಿ ಹಣ'ವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ವರನು ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಮಧುಮಗಳ ಸೀರೆಯ ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಆದರೆ ಸೋದರ ಮಾವನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡುವುದು ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ನಿಷಿದ್ಧ. ಕೊಡವರ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ 'ಬಳಿ' ಅಥವಾ ಗೋತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ 'ಒಕ್ಕ'ವೇ ಪ್ರಧಾನ ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಒಕ್ಕಗಳಿವೆ. ಉದಾ: ಮುಕ್ಕಾಟರ, ಕೇಕಡ, ಬಲ್ಲಚಂಡ, ಮೂವೇರ ಈ ಹೆಸರಿನ ಯಾವ ಒಕ್ಕದಲ್ಲೂ ಪರಸ್ಪರ ತರುವ ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಒಕ್ಕದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಅದೇ ಒಕ್ಕದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೋದರತ್ವ ಸಂಬಂಧ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಅದು ತಂದೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಇಳಿದು ಬರುವುದರಿಂದಲೂ ಅದು ನಿಷಿದ್ಧ.

ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ : ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವನ್ನು 'ಮಂಗಲ ಕುರಿಪೊ' ಎಂದು ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗೀಗ 'ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ' ಎಂದು ಕರೆಯುವುದುಂಟು ಈ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ತಂದೆಯೂ, ಪಟ್ಟಿದಾರನೂ (ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯ) ಸಂಬಂಧಿಕರೂ, ಊರವರು ಸೇರಿ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ಮಾಡುವರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. 'ಸಾಕ್ಷಿಪಣ' (ಹಣ)ದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ. ಮೌಖಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ಮಾಡುವರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದು ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪರಸ್ಪರರು ಒಪ್ಪಿ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ಈಗೀಗ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದುಂಟು.

ಮದುವೆ ಆಚರಣೆ : ಮದುವೆಯ ಕಾರ್ಯವು ಆರಂಭವಾಗುವುದು. 'ಚಪ್ಪರ' ಹಾಕುವ ಕಾರ್ಯದಿಂದ. ಈ ಚಪ್ಪರವು 'ಐದು" ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಕಾಲಾದರೂ ಹಾಲು ಬರುವ ಮರದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಲು ಬರುವ ಮರ ಫಲವತ್ತೆಯ ಸಂಕೇತ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ. ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಚಪ್ಪರ ಸಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ಕಾಲುಗಳ ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಒಂದು ಕಾಲನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ, ಮದುವೆ ಮನೆಯ ಅರುವ (ಎಂದರೆ ಊರಿನವರು) ಹಾಕುವರು. ಇವರಿಗೆ 'ಊರುಪತ್ರಿ' ಎಂಬ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮುಹೂರ್ತದ ಮುಂದಿನ ದಿನದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು 'ಕರಿಕ್ ಮುರಿಪೊ' ಅಥವಾ 'ಊರುಕೂಡುವೊ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. 'ದುಡ್ಡಿಕೊಟ್ಟಾಪಾಟ್' ಹಾಡಿನ (ದುಡಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಾಡುವುದು) ಮೂಲಕ ಮದುವೆ ಆಚರಣೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪುರೋಹಿತ ಬಂದು ನಡೆಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸೋಬಾನೆ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬದಲು ದುಡಿಕೊಟ್ಟಾ ಹಾಡನ್ನು ಪುರುಷರು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಾಳೋ ಬಾಳೋ ಚಂಪಾದಿ

ಪಾಡುವ ಮೊಳೆಯೇದ್?

ಅಲ್ಲತ್ತೇದು ಅಲ್ಲಲ್ಲ

ಜಬ್ಬುಮಿರ ಮೀದಲ್

ಏರ್‌ದೇಶ್ ಜೊಲ್ಲುಳ?'

ವಧುವರರ ಗುಣಗಾನದೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುವ ಈ ಹಾಡು ಅವರ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು

ಕೊಡುತ್ತದೆ. 'ಕರಿಕ್ ಮುರಿಪ್' ದಿನವೇ ಮಧುಮಗಳಿಗೆ 'ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬಿಸುವ ಆಚರಣೆ'ಯೂ ಇದೆ. ಕೊಡವರಲ್ಲಿ 'ವರದಕ್ಷಿಣೆ' ಪದ್ಧತಿಯ ಪಿಡುಗು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ತವರು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಿಗೆ ದಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವಳ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊರತೆಯಾಗಬಾರದೆಂದೂ, ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಅವಳು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕೋಚಪಡಬಾರದೆಂದೂ ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಕುಟುಂಬ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು.

ಮುಹೂರ್ತದ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಆಚರಣೆಯಾದ 'ಕರಿಕ್ ಮುರಿಪೊ' ದಿನದ ರಾತ್ರಿಯ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ವಧುವಿಗೆ 'ಪತ್ತಾಕು ಕಟ್ಟವೊ' ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಆಚರಣೆ ಮಧುಮಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನ ಕ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ದಿನ ಅವಳಿಗೆ ಉದ್ದತೋಳಿರುವ 'ಜಾಕಿಟ್ಟ'ನ್ನು ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀರೆ ಉಡಿಸಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ 'ವಸ್ತ್ರ' ವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮುಹೂರ್ತ ನಡೆಯುವ 'ಬಾಡೆ'ಗೆ ಕರೆದು ತರಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಬಾಡೆಯನ್ನು ಏನೂ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 'ತಳಿಯಕ್ಕಿ ಬೊಳಚ' ಮತ್ತು ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡುಬಾಡೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ತೂಕ್ ಬೊಳಚ' (ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿರುತ್ತಾರೆ) ಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲು ನಡೆಯಬೇಕು. ಕೊಡವರು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆರಾಧಕರಾದ ಕಾರಣ, ಅಗ್ನಿಗೆ ಮೊದಲ ನಮಸ್ಕಾರ. ನಂತರ ಕನ್ನಿಕಂಭಕ್ಕೆ (ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಂಭ) ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿದ ನಂತರ, ವಧುವಿನ ತಾಯಿ ಮಧುಮಗಳಿಗೆ ಹವಳದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಪೊಮ್ಮಾಲೆ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (ಕೊಕ್ಕೆತಾತಿ, ಜೋಮಾಲೆ, ಜೋಡಿಕಡಗ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಭರಣ. ಈ ಹವಳದ ಮಾಲೆ ಹವಳ ಮತ್ತು ಚಿನ್ನದ ಗುಂಡುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ). ಹವಳ ಪವಿತ್ರತೆಯ ಸಂಕೇತ. ಈ ಸರವನ್ನು ತಾಯಿ ಇಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಧುವಿನ ಹಿರಿಯ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಯಾರೂ ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಕಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಕೊರಳಿಗೆ ಮಾಲೆ ತೊಡಿಸುವಾಗ ತೊಡಿಸುವವರ ಹಣೆಗೂ ವಧುವಿನ ಹಣೆಗೂ ಎರಡು ಸಾರಿ ತಾಗಿಸಿ ನಂತರ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಪದ್ಧತಿ. ಹವಳ ಮಾಲೆ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಪತ್ತಾಕನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪತ್ತಾಕು ಕೊಡವರ ಮದುವೆಯ ಪ್ರತೀಕ. ಕೊಡವರ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ 'ತಾಳ ಕಟ್ಟುವ' ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯೇ ಮಗಳಿಗೆ ಪತ್ತಾಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪತ್ತಾಕನ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧಕರು ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ.^೮

ಪತ್ + ಹಕ್ = ಪತ್ತಾಕ್ ವಧುವಿನ ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತವರು ಮನೆಯವರು ಹತ್ತು ವಿಧದ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರಳಾದ ಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. (ಆದರೆ ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ತಾಳ ಕಟ್ಟುವ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅವೈದಿಕ ಪರಂಪರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡವರಲ್ಲದೆ ಎರವ ಕೆಂಬಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನಾಂಗದಲ್ಲೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ).

ಈ ಹತ್ತು ವಿಧದ ಹಕ್ಕು ಯಾವುದೆಂದರೆ,

೧. ಕಜ್ಜಿ ತಳಿಯ - ಕಂಚಿನ ತಟ್ಟೆ
೨. ತಾಳ ಮಣಿ - ಕಂಚಿನ ತಾಳ
೩. ಕಜ್ಜಿರಿಂಡಿ - ಕಂಚಿನ ಹಾಲು ಕುಡಿಯಲು ಬಳಸುವ ಪಾತ್ರೆ (ಇದು ಎಲ್ಲ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ)
೪. ಕಜ್ಜಿಮಿಳ್ಳಿ - ಕಂಚಿನ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಡುವ ಪಾತ್ರೆ
೫. ಕಜ್ಜಿ ಬೊಂಬು - ಕಂಚಿನ ಬೆಂಬು
೬. ಕಜ್ಜಿ ಜಿಂದಿಗೆ - ಕಂಚಿನ ಜಿಂದಿಗೆ
೭. ಎಳತಟ್ಟಿ - ವೀಳ್ಯದೆಲೆ ಹಾಕಲು ಬಳಸುವ ಕಂಚಿನ ತಟ್ಟೆ
೮. ಕಜ್ಜಿಚರಕ್ - ಎಣ್ಣೆ ಇಡಲು ಬಳಸುವ ಕಂಚಿನ ಬಟ್ಟಲು
೯. ಪೊಟ್ಟಿ ದುಂಬಾ ಬಟ್ಟಿ - ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ
೧೦. ಕಡಿಕೆ - ಮಲಗಲು ಹಾಸಿಗೆ

ಇವರ ಈ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ದುಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಮುಹೂರ್ತದ ಆಚರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವೇ ವಧುವಿಗೆ ಬಳೆ ಹಾಕುವುದು. ಹೀಗೆ ವಧುವಿಗೆ ಬಳೆ ಹಾಕುವಾಗ ಎರಡು ಜನ ಮುತ್ತೈದೆಯರೂ ಅವಳ ಜೊತೆ ಹಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿಶೇಷ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಧುವಿನ ಕಾಲ ಬೆರಳಿಗೆ ಉಂಗುರವನ್ನು ತೊಡಿಸಿ 'ಮುಹೂರ್ತ' ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕರೆದು ತರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕರೆದು ತರುವಾಗ ಆಕೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಂಗಾತಿ ಇರಬೇಕು. ಇವರನ್ನು 'ಬೋಜಕರ್ತಿ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆಕೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಿ ಅನುಭವಿಯಾದ ಹಿರಿಯ ಮುತ್ತೈದೆಯರು 'ಬೋಜಕರ್ತಿ' ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ

ಸೋದರತ್ತೆಗೆ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನ. ಹಾಗೆ ಕರೆದು ತರುವ ಮುಧುಮಗಳನ್ನು 'ಮುಕ್ಕಾಳ'ಯ ಮೇಲೆ (ಮೂರು ಕಾಲುಳ್ಳ ಮಣೆ) ಕೂರಿಸಿ ಅವಳ ಮೈಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮೊಣಕಾಲಿನಗಂಟು, ಮೊಳಕೈ ಗಂಟು, ಭುಜದಸಂದುಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಾಗಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜೀವಧಾತುವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾಘಟಕವಾಗಿರುವ ಅಕ್ಕಿಯ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನವದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ದಾಟಿಸುವ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಿದೇ. ಅಕ್ಕಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಣವೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕಿಯ ಉಪಕಾರ ಗುಣ ಅಂತಹದು ಭತ್ತದ ತೆನೆ, ಬಾಗಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತೆನೆ ಕಟ್ಟಿದ ಭತ್ತವನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರುವುದು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದ ಹಾಗೆ. ಅಂತಹ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿರುವ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಅಕ್ಕಿಯ ಹಾಗೆ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಅನುಭವಿಸಿ ಭಾಗ್ಯ ಬಂದಾಗ ತಗ್ಗಿ ಬಗ್ಗಿ ಸಂಯಮದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಎಂದೂ, ಮನೆಗೆ ವಧು ಬರುವುದು ಎಂದರೆ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬರುವುದು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ^{೧೦}.

ಮಧುಮಗಳಿಗೆ ಕಿಂಡಿ ಹಾಲು ಕೊಡುವುದು ಕೂಡ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆಯೇ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ತಳೆದ ನಂತರ ಕಿಂಡಿಯಲ್ಲಿ (ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹಾಲುಡುವ ಪಾತ್ರೆ) ಹಾಲನ್ನು ವಧುವಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬೆರೆಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ತನ್ನ ಮೂಲ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ತೊಂದರೆ, ತಾಪತ್ರಯ ಬಂದರೂ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಬದುಕನ್ನು ಸವೆಸಲಿ ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆ ಇರಬೇಕು. ಹಾಲಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಣವೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೂಪಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಮೂಲ ಗುಣ ಬಿಳಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಿಳಿ ಶುಭ್ರತೆಯ ಲಕ್ಷಣ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ, ಮೊಸರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಹೆಣ್ಣು ಕೂಡ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಗಳಾಗಿ, ತಂಗಿಯಾಗಿ, ಅಕ್ಕನಾಗಿ, ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ಅಮ್ಮನಾಗಿ, ಸೊಸೆಯಾಗಿ, ಅತ್ತೆಯಾಗಿ ಯಾವ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ಸವೆಸಲಿ ಎನ್ನುವ ಆಶಯ ಇದೆ^{೧೧}.

ಕಿಂಡಿಹಾಲು ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಮಧುಮಗಳ ತಾಯಿ 'ಪೊಂಬಣ' ಕೊಡುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. (ಪೊಂಬಣ - ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯ) 'ಪೊನ್ನು' ಎಂದರೆ ಕೊಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಹೊನ್ನು' ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಪೊನ್ನಿನ + ಹಣ = ಪೊಂಬಣ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪೊಂಬಣ ತಾಯಿಯೂ ಸೇರಿ ಎರಡು ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಕೊಡಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಗೆ ಮಗಳಿಗೆ ತಾಯಿ ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ವಧುವಿನ ಮುಹೂರ್ತ ತವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ವಧುವಿನ ಮನೆಗೆ ಬರುವ ವರ 'ವಧು'ವಿನ ಕಡೆಯವರು ನೆಟ್ಟಿದ್ದ ಬಾಳೆದಿಂಡನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬರಬೇಕು. ಕೊಡವ ವರನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಆತ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. (ಒಡಿಕತ್ತಿ, ಕೊಡವರು ಬಳಸುವ ಒಂದು ವಿಧದ ಖಡ್ಗ ಮತ್ತು ಶೌರ್ಯದ ಪ್ರತೀಕ).

ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ರಾಮಾನುಜಂ ಅವರು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ರುಕ್ಮಿಣಿಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ರುಕ್ಮಿಣಿಯನ್ನು ಸಾಹಸದಿಂದ ಕರೆದುತಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಸಹೋದರ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ತಡೆದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅವನನ್ನು ಮತ್ತಿತರ ರಾಜರನ್ನು ಪರಾಭವಗೊಳಿಸಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪೃಥ್ವೀರಾಜನು ಸಂಯುಕ್ತೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾದದ್ದು ಮೇಲಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೊಡವರನ್ನು ಕ್ಷತ್ರಿಯರೆಂದೂ, ಗಾಂಧರ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ಇತ್ತೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಅವರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಡವರ ಮದುವೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಿರಿಯರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಆಚರಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗಾಂಧರ್ವ ವಿವಾಹ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ^{೧೨}.

ಕೊಡವರ ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ 'ಬಾಳೆಬಿರುದು' ಎಂಬ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇದೊಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಪದ್ಧತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮೌಲ್ಯವಿದೆ. ಇದೊಂದು ಮರ್ಯಾದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಅರ್ಹರಾದವರು ಕೆಲವರೇ. ಮದುವೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಹಿಂದೆ ಮದುವೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬಂಧುಗಳೇ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪದ್ಧತಿಗೆ 'ಕೇಟಾಮೆ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ಹೀಗೆ ತಂದವರನ್ನು ಬಾಳೆಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೋದರ ಮಾವನಿಗೆ ಬಾಳೆಬಿರುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಬಾಳೆ ಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಈ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೊಡವರ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಬಾಳೆಯ ಕಂಬವನ್ನಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಎಲೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಹೂರ್ತದ ನಂತರ ಮಧುಮಕ್ಕಳು ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರ ಕಾಲು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. 'ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠವಾದುದು ಕಾಲು ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠವಾದುದು ತಲೆ, ಹಿರಿಯರ ಕಾಲಿಗೆ ಕಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹಿರಿಯರ ಕನಿಷ್ಠಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಗರಿಷ್ಠವು ಸಮ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.^{೧೩}

ವೈದಿಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಕಿರಿಯರು ಕಾಲು ಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಭಿವಾದನ ಎಂದು ಹೆಸರು. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ವೈದಿಕರು ಈಗಲೂ ಒಬ್ಬರನೊಬ್ಬರು ಕಂಡರೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಕಿರಿಯರೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಂಥವಾದ 'ವಡಹಲೈ' ಪಂಥದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಲಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊಡವರನ್ನು ವೈದಿಕ ಪಂಥದವರೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ^{೧೪}.

ಮುಹೂರ್ತದ ಬಳಿಕ ಹೆಣ್ಣು ಇಳಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು 'ಸಮ್ಮಂಧ ಕೊಡಪೊ' (ಕೊಡುವುದು) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. 'ಬಾಡೆ'ಯಲ್ಲಿ ಮುಹೂರ್ತ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ವರನು ವಧುವನ್ನು ಎಜ್ಜಿಸಿ 'ಕಟ್ಟಳೆ' (ಹೊಸ್ತಿಲು) ದಾಟಿಸಿ ಸಮ್ಮಂಧ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಮ್ಮಂಧ ಒಪ್ಪಿಸುವಾಗ ಉಭಯಕಡೆಯ ಹಿರಿಯರು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರಬೇಕು. ವರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕನ್ನು ವಧುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ತವರು ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಅನ್ನನ್ನಿಕ್ಕ ಪಟ್ಟಮಾಡ ಒಕ್ಕಡ ಮಾಚಮ್ಮಂದೆಣ್ಣವ ಕುಂಞಾನ ಕೇಕಡ ಒಕ್ಕಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪಂಡೆಣ್ಣವ ಬಯಿರಿಬಂಗ್ ಸಾಲ್‌ಬಾಕೆ ಕೊಡಪಲ್ಲ, ಮಾಚಮ್ಮಂದೆಣ್ಣವ ಕುಂಞಾಕ್ ಕೇಕಡ ಒಕ್ಕಡ ಆಯಿರ ಬಟ್ಟ ಭೂಮಿ, ಪತ್ತ್ ಕಂಡ ಬಾಣಿ, ಅಂಜಿ ಕಂಡ ಓಡೆ, ಮನೆ. ಮನೆ ಬಳಪ ತೋಟ, ಪತ್ತ್ ಕುಡಿ ಆಳ್, ಪತ್ತ್ ಕೂಟಕ್ ಎತ್ತ್, ಪತ್ತ್ ಕರ್‌ಪಕ್, ಪಾಕರಪ ಕುತ್ತಿ, ಚೋಮ ಕೂಡುವ ಕೊಟ್ಟ್, ಆಕ, ಅಕಡೇರಿ, ಕುಂಡಿ ತೆರೆ, ಒಕ್ಕಿ ಪೋನ ಮಣ್ಣ್, ಕೂಡಿ ಪೋನ ಯಾಕ, ಓಡಿ ಪೋನ ಆಳ್, ಮರ್‌ಚಿಪೋನ ಚೋಮ, ತಾತಿ ಕೆತ್ತುವ ಕತ್ತಿ, ನೇತಿ ಕೆತ್ತುವ ಮತ್ತ್, ಪತ್ತಾಯತ್ ನೆಲ್ಲ್, ನೆಲ್ಲಳಪ ಪಾನಿ, ಅಕ್ಕಿ ಅಳಪಸೇರ್, ತಾಕ್‌ನ ತಳಿಯ ತೂಕ್‌ನ ಬೊಳಚ, ಪೊಟ್ಟಲ್ ಚೊಪ್ಪ್, ಒಲೆಕಟ್ಟ್, ಪೂತ್ ಬೆಚ್ಚ್ ಚೆಪ್ಪ್, ನೂಲ್, ನೂಕರೆಕಂಡ, ಚೂರಕ್ ಇರಂಬ್, ಚುಂಡೆಕ್ ಮೊದಲ್, ಒಂದ್ ತೊಟ್ಟ್ ನೊರೋಳಾ ಸಮ್ಮಂಧ ಕೊಡತಿರಾ?

ಇಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಭೂಮಿ ತೋಟ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ) ಮದುವೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿದು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕೊಡವ ವಧು ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 'ಗಂಗಿ ಪೂಜಿಸಿ' ಬರುವ ಕ್ರಮ ಇದೆ. ಇದನ್ನು 'ನೀರ್‌ಎಡ್‌ಪೊ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವರ ಮೂಲವೃತ್ತಿ ಕೃಷಿ ಆದ ಕಾರಣ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ದುಡಿಯಲು ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ತಾನು ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಲು ಇರುವ ಒಂದು

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದು. ಗಂಗೆ ಪೂಜಿಸಿದ ನಂತರ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮನೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ವೈದಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ 'ಹೊಸ್ತಿಲು ದಾಟುವ' ಸಂಪ್ರದಾಯವಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ವಧುವಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಕೊಡವರು ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದವಾಗಿ ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಕುತ್ತಿಕ್ ನಿಪ್ಪರ್ : ಕೊಡವರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು (ಒಕ್ಕವನ್ನು) ದೇವರಂತೆ ಕಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ದೈವೀಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಆ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಗಂಡ ಮನೆ ಅಳಿಯನಾಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು "ಕುತ್ತಿಕ್ ನಿಪ್ಪರ್" ಅಥವಾ "ಒಕ್ಕಪರಿಜೆ" ಎನ್ನುವರು. 'ಒಕ್ಕ ಮುಡಿಪ ಕಾಲಕ್ ಪೊಣ್ಣಿನ ಪೆತ್ತ' (ಕುಟುಂಬ ನಾಶವಾಗಲು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಾಯಿತು) ಎಂಬ ಮಾತು ಕೊಡವರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ^{೧೩}. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮದುವೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೊಡವರು ಆಧುನಿಕ ಜೀವನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮದುವೆ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನದ ಅದ್ದೂರಿಯ ಮದುವೆ ಒಂದೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಪಾರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಬಾಂಧವ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೊಡವರು ಆಧುನಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಬಾಂಧವ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಒಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲೇ ತಾರತಮ್ಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. 'ರಾಯಲ್ ಕುಟುಂಬ'ವೆನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆ ಈಗೀಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕೊಡು, ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬದ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ 'ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ' ಈಗೀಗ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರ ಬರೆದ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥದ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಊರವರು, ಸಂಬಂಧಿಕರು ಸಹಿಹಾಕಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪುರುಷರು ಮಾತ್ರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೂಡ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಮೌಖಿಕ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ, ಉಂಗುರ ಬದಲಾವಣೆಯವರೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ. ಇತರ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಗಂಡಿನ ಮದುವೆ ಗಂಡಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮದುವೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಐನ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು 'ದಂಪತಿ ಮುಹೂರ್ತ' ಎನ್ನುವರು. ಎರಡು

ದಿನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮದುವೆ ಆಚರಣೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮುಗಿಸಿ ಮಾಡುವ ಮದುವೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. 'ಕರಿಕ್ ಮುರಿಪೊ' ದಿನ 'ಪೆಟ್ಟಿಗೆ' ತುಂಬಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗೆಲ್ಲ ತುಂಬಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಊರಪತ್ತಿ' ಮರ್ಯಾದೆ ಊರಿನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಂಧು ಬಳಗದವರಿಗೂ ಅದ್ಭೂತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 'ದುಡಿಕೊಟ್ಟಿ'ಹಾಡು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತೇ ಹೋಗಿದೆ. ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೂಡವ ಪುರುಷರು 'ಕುಪ್ಯಚೇಲಿ' ಎನ್ನುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗೀಗ ಸಂಬಂಧಿಕರಾದವರು ಮಾತ್ರ ಆ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಊರು ಕೂಡುವೋ ದಿನದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ 'ಮೆಹಂದಿ ಶಾಸ್ತ್ರ'ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮುಹೂರ್ತದ ದಿನದಂದು ಮೊದಲಿಗೆ ಮಧುಮಗಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ 'ಶಾಸ್ತ್ರ'ವನ್ನು ದಂಪತಿ ಮುಹೂರ್ತ ನಡೆಸುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಮದುವೆಗೆ ಬಾಳೆದಿಂಡನ್ನು ಕಡಿದು ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಗಂಡೇ ಬಾಳೆ ದಿಂಡನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗೀಗ ಆತನ ಪರವಾಗಿ 'ಬೋಜುಗಾರ' ಎನಿಸಿಕೊಂಡವನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಬಾಳೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಬಹುದು. ಮದುವೆ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವರನಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಮದುವೆಗಳನ್ನು ಕರೆದುತಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮುಹೂರ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಹೂರ್ತ ನಡೆದ ನಂತರ ಗಂಡಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಸಂಬಂಧ ಕೊಡುವುದು' ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಗಂಡಿನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಡೆಯುವ 'ಗಂಗಾಪೂಜೆ' ಯೂ ಆಧುನಿಕ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಟಪದಲ್ಲೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದೂಟ (ಜೀಗರ ಊಟ) ಗಂಡಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಮುಹೂರ್ತ ನಡೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರವಿದ್ದದ್ದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ.

ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಪೊಂಬಣ ಕೊಡುವಾಗ, ಕಿಂಡಿಹಾಲು ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಮುತ್ತೈದೆಯರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ

ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅದ್ಭುತವಾದ ಶ್ರೀಮಂತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಪರಂಪರೆ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

೪.೧.೩. ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ

ಜೀವನಾವರ್ತನ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದು ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ. ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಕೊನೆಯ ಗೌರವವೇ 'ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ'. ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸುವ ಕೊಡವರು, ನಂಜಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಭಿನ್ನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಮೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೂಳುವ ಮತ್ತು ಸುಡುವ ಎರಡೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅಗ್ನಿಗೆ ಹಾಕುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಊರವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಮದುವೆಯಾಗದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೂಳುವುದು, ಮಕ್ಕಳವರನ್ನು ಸುಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ.

ಸಾವು ಸಮೀಪಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಬಾಡೆಗೆ (ಮನೆಯ ಮಧ್ಯದ ಭಾಗ) ತಂದು ಒಂಟಿ ಚಾಪೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ಪ್ರಾಣ ಹೋದ ನಂತರ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ನೀರನ್ನೂ ಅಥವಾ ಕಾವೇರಿ ತೀರ್ಥವನ್ನೂ ಬಾಯಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡವರು 'ಬಾಯಿಕ್ ನೀರ್ ಕೊಡುಪೋ' ಎನ್ನುವರು. ಮಹಿಳೆ ಮೃತಳಾದರೆ ಅದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಕಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಮೃತಳ ಆಪ್ತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಕೋವಿಯಿಂದ ಎರಡು ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಜೋಡಿ' ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯುವುದು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಜೋಡಿ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯುವುದು. ಸಂಜೆ ಸತ್ತು ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಸಾವುಪದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಕಾಕಿಮೊರಡುವೊ' ಎನ್ನುವರು. ಇದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಟ್ಟರೋ ತಾಯವ್ವ ನಿಂಗ

ಕೆಟ್ಟನ್ನಕೆ ಕೆಟ್ಟಲೇ ತಾಯವ್ವ

ಕೆಟ್ಟಪೋನ ಕೇಡೇ ತಾಯವ್ವ

ನಿಂಗ ಕೆಟ್ಟ ಕೇಡೇ ತಾಯವ್ವ

ಜೋತಿರೋ ತಾಯವ್ವ ನಿಂಗ

ಬದ್ಧಿರೋ ತಾಯವ್ವ ನಿಂಗ

ಬಾವಕಾಲ ಬದ್ಧಿರೋ ತಾಯವ್ವ

ಬಾವಕ್ ಕೊದಿಚಿರೋ ತಾಯವ್ವ

ಬಾವಕ್ ಮಡಿಚಿರೋ ತಾಯವ್ವ ಎಂಬ ಹಾಡು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಹಲವಾರು ಹಾಡುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

(ಸಾವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಿರಲ್ಲ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಆಶೆಗಳಿತ್ತು ಆದರೆ ವಿಧಿ ಜಡಬೇಕಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಹಾಡು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ)

ಕನ್ನಿಪೊಲೆ ಕಂಡಿರೋ ತಾಯವ್ವ

ಈ ಸುದ್ದಿನ ಕೇಪಕ ತಾಯವ್ವ

ಗೆದ್ದ ಗೆದ್ದ ಬಾಲಂಗ ತಾಯವ್ವ

ತಂದು ಬೆಂದೂ ಬಂದರು ತಾಯವ್ವ

ದೇವಡ ದಯತ್‌ಲ್ ತಾಯವ್ವ

ಈ ಒಕ್ಕ ಮನೆಯಿಂಜಿ ತಾಯವ್ವ

ಕೆಂಗುದರೆ ಅಯ್ಯಣ್ಣ ತಾಯವ್ವ

ತಂದೆಯಚಿಕೊಂದ್ ತಾಯವ್ವ

ನಿಂಗಕ್ ಕುಶಿಯಾನ ತಾಯವ್ವ

ಮಂಗಲಾಯಿ ಕೊಂಡಿತ್ ತಾಯವ್ವ

ತಂದೇವನೂ ದೇವಿಯಾ ತಾಯವ್ವ ^{೧೭}

(ಈ ಭಾಗವು ಸತ್ತ ಮಹಿಳೆಯ ಜೀವನಾವರ್ತನದ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

‘ಕನ್ನಿಪೊಲೆ’ ಕಂಡಿರೋ ಎಂದರೆ ಹುಡುಗಿ ‘ಮೆತುಮತಿ’ ಯಾಗುವುದು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಮೆತುಮತಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಬಾಲರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ‘ಬಾಲ’ ಎಂದರೆ ‘ಗಂಡು’ ಅಥವಾ ವರ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತದೆ). ಕೊನೆಗೆ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸುವ ತನಕ ಮಹಿಳೆಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೊನೆಗೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ

ನಾರಾಯಣ ದೇವಂಡೋ ತಾಯವ್ವ

ಮಂಡೆಕ್ಟ್ಟ ಪೊಪೋಲೇ ತಾಯವ್ವ

ಬಾಡತೆ ಒಣಂಗತೇ ತಾಯವ್ವ

ವೈಕುಂಠ ನಗರತ್ ತಾಯವ್ವ

ತಣ್ಣನೆ ಪೊಲರಿರೊ ತಾಯವ್ವ

ಕೆಟ್ಟರೋ ತಾಯವ್ವನಿಂಗ

ಸತ್ತ ನಂತರ ಸ್ವರ್ಗ ಸೇರಿ. ದೇವರ ದಯ ನಿಮಗಿರಲಿ. ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಹಾರೈಕೆಯೂ ಇದರಲ್ಲಡಗಿದೆ.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮೃತ ಮಹಿಳೆಗೆ ಅರಶಿಣ ಹಜ್ಜಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ (ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅರಶಿಣವನ್ನು ಕೊಡವರು ಯಾವ ಶುಭ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ). ಆಕೆಗೆ ಮುತ್ಯೈದೆಯಾದರೆ ಮದುವೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿಧವೆಯಾದರೆ ಬಿಳಿಸೀರೆ ಮಾತ್ರ ಉಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುತ್ಯೈದೆಯಾದರೆ ಕೊಡವರು ಮಡಿಲಿಗೆ 'ಚೆಕ್‌ವಸ್ತ್ರ' (ಒಂದು ವಿಧದ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆ) ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡವರು 'ಶವ'ವನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಕಾಲನ್ನು ನೀಡಿ ತಲೆಯನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ಒರಗಿಸಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾವನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವ ಸಂಬಂಧಿಕರೆಲ್ಲಾ 'ಕಜ್ಜಿ ತಳಯ'ದಲ್ಲಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ತುಳಸಿ ಎಲೆಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಜಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕೈಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಮೇಲ್ಮುಖ ಮಾಡಿ ಶವವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವ ಹೆಂಗಸರು ಸಾವಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ 'ಬಿಳಿವಸ್ತ್ರ'ವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶವ ಇರುವ ಮನೆಗೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಕೋವಿಯಿಂದ ಎರಡು ಗುಂಡನ್ನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತ ಮಹಿಳೆಯ ತವರು ಮನೆಯಿಂದ ಸಾವನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗುವವರು 'ಮುರಿ' ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. (ಮುರಿ ಎಂದರೆ ಬಿಳಿಬಟ್ಟೆ) ಹೆಂಗಸಾದರೆ ಸೀರೆ ಉಡಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉದ್ದವಿರುವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಂಗಸರು ತಲೆಯಲ್ಲಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಬಟ್ಟೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಬಿಳಿ ಸೀರೆಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಂಡು ಉಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಹಿಂದಿನವರು ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಸೋದರ ಮಾವನ ಮನೆಯಿಂದ ಸಾವಿಗೆ ತರುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು 'ಸಮೆಯ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. (ಒಂದು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಂಗಿನೆಣ್ಣೆ, ಮಂಡಕ್ಕಿ, ಮಾಂಸ ಅಥವಾ 'ಕೋಳಿಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು

ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ವಿಧದ ಖಾದ್ಯ ಇದನ್ನು ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮೂರು ಕಷ್ಟಾಯ ಮತ್ತು ಅರಶಿನ ಬೆರೆಸಿದ ಅಕ್ಕಿ). ಕೊಡವರು ಮಂಡಕ್ಕಿಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಮೆಯವನ್ನು ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದ್ದು. ಇದರ ಹಿಂದೇ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಂಜಿಕೆಯ ಕಾರಣ ಇರಬೇಕು. ಸತ್ತವರು ಪುನಃ ದೈವವಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಜಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹೆಕ್ಕಿ ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಬೆಳಗಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಹೆಣವನ್ನು ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವಾಗ ಕೊಡವರು ಮಲಗಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಚಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ಕುಣಿಸಿ ನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸಿನ ಮಗ, ಗಂಡ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಮೂರು ವೃತ್ತಿಗಳು ಹೊಳೆ ನೀರಿಗೆ ಇಳಿದು ಮಣ್ಣಿನ ಕೊಡದಲ್ಲಿ ನೀರು ತರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನೀರು ಹೊತ್ತು ಸಾಗುವ ವೃತ್ತಿಯ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಅರಶಿಣ ತಿಲಕ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡ ಹೋರುವ ವೃತ್ತಿಯ ಕೈ ಬೆರಳಿಗೆ ಗರಿಕೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಉಂಗುರ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವವನು ಮಣ್ಣಿನ ಕೊಡ ಹಿಡಿದು ಆತನ ಹಿಂದೆ ಎರಡು ವೃತ್ತಿಗಳು ಕೊಡ ಹೊತ್ತು ತರಬೇಕು. ನೀರನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಬಂದು ತಲೆಯ ಬಳಿ ಗಂಡನೂ, ಕಾಲಬಳಿ ಮಗನು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. (ಗಂಡ ಅಥವಾ ಮಗ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಬಂಧಿಕರು) ಕೊಡದಲ್ಲಿ ತಂದ ನೀರನ್ನು ಪುನಃ 'ಕಜ್ಜಿಬಟ್ಟಲ'ಕ್ಕೆ (ಕಂಚಿನ ಬಟ್ಟಲು)ಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು. ನಂತರ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಒಡೆದು ಕುರ್ಚಿಯ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಸತ್ತವಳ ಗಂಡನು ಅರಶಿಣ ಮಿಶ್ರಿತ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ ಬಳಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮುಖದವರೆಗೆ ಹಾಕಿ ಅಗ್ನಿ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಸತ್ತ ವೃತ್ತಿ ಪುರುಷನಾದರೆ ಅಗ್ನಿ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಪತ್ನಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಬಳೆಯನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ 'ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಪುರುಷನೇ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ'. ಉಳಿದ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತೈದೆಯಾದವಳು ಈ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಧಾನ ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಗಾಜಿನ ಬಳೆ ಹಾಕುವ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ವಿಧವೆಯಾದವಳ ಬಳೆಯನ್ನು.

ಪತ್ತಾಕನ್ನೂ ಇಲ್ಲ ಬಿಚ್ಚಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಡವರಲ್ಲಿ 'ತಾಳ ಕಟ್ಟುವ ಪದ್ಧತಿ' ಇಲ್ಲ ಆದರೂ ಪತಿಯ ಸಾವಿನ ನಂತರ ವಿಧವೆ ಪತ್ತಾಕು ಧರಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ವಿವಾಹದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪತ್ತಾಕು ಹತ್ತು ವಿಧದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಕೊಡವ ವಿಧವೆಗೆ ಗಂಡನ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ ಪತ್ತಾಕನ್ನು ಏಕೆ ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ.

ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವರು ಇಂದಿಗೂ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಂಜಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೊಡವರು ಅವರು ವಾಸಿಸುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಶವಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲೆಲ್ಲಾ ಊರಿಗೆ ತಂದು ಐನ್‌ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಮರಣಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶವವನ್ನು ಒಳಗೆ ಎಂದರೆ ಐನ್‌ಮನೆಯ ಬಾಡೆ (ಮನೆಯ ಮಧ್ಯದ ಭಾಗ) ಗೆ ತರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಗುಲಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆಯೇ ಶವವನ್ನು ಇರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಜಾವುಪಾಟ್ (ಸಾವಿನ ಹಾಡು) ಈಗೀಗ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರದ ವೇಳೆ ಕುಣಿಯುವ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಜಾನಪದ ಕುಣಿತ 'ಅಂಗಕಳ' ಕೂಡ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾವನ ಮನೆಯಿಂದ ಸಾವಿನ ಮನೆಗೆ ತರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದ 'ಸಮೆಯ'ವನ್ನು ಈಗೀಗ ಸಾವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಾಗ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಸಾಗಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಅಗ್ನಿ ಸ್ವರ್ಣ ಮಾಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪತ್ನಿಯು 'ಕುಳಕ್' ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವವಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪಿಂಡ ಇಡಲು ತಲಕಾವೇರಿಗೆ ನಲವತ್ತೆಂಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗೀಗ ಅವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹದಿನಾರು ದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಹೋಗುವ ಕ್ರಮವಿದೆ.

೪.೨ ಕೊಡವರ ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನದ ಆಚರಣೆಗಳು

ಕೊಡವರ ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನದ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಇದರ ಅಧ್ಯಯನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮೀರಿದ ಅಗೋಚರವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರೆಂದು ನಾವು

ಪೂಜಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹ ದೇವರನ್ನು ಮೂರ್ತರೂಪದಲ್ಲೋ, ಅಮೂರ್ತರೂಪದಲ್ಲೋ ಆರಾಧಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಆರಾಧನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೇ ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಪೂಜೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಿಂದ ನೈತಿಕ ಬಲ ಬರಲಿ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಗೋಚರವಾದ ದೈವಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಮಾತಾಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ಮವಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ^{೧೭}. ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ನಂಜಿಕೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆಚರಣೆಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಮರ, ಗಾಳಿ, ನೀರು ಇವು ಕೆಲವು ಕೂಡ ಆಚರಣೆಗೊಳಪಡುತ್ತವೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆಗಳೊಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆಚರಣೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ, ಕೋವಿ, ನೇಗಿಲು, ನೊಗ ಮುಂತಾದ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವುದು ಕೂಡ ಆಚರಣೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನಪದರು ತಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಜೀವನದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳು ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಪುನರಾವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಆಚರಣೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ^{೧೮}.

ಹಬ್ಬಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂತೋಷದ ಉಲ್ಲಾಸದ ಭಾಗ. ಇದು ಅಂತರಂಗದ ಆಸೆಗೆ ಸಮುದಾಯದ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಪ್ರತೀಕ. ಹಬ್ಬ ಎನ್ನುವುದು ಜಾನಾಂಗಿಕ ಜೀವನದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸಂಕೇತ. ನಂಜಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಕ್ರಿಯೆಯ ರೂಪಗಳೇ ಹಬ್ಬಗಳು. ನಿಸರ್ಗದ ಆರಾಧನೆ ಮತ್ತು ದೇವರನ್ನು ತನ್ನೊಡನೆ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಫಲವಾಗಿಯೇ ಈ ಹಬ್ಬಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಸಮೂಹವೇ ಹಬ್ಬಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ , ಬದುಕಿನ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮೂಲಕ ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಬ್ಬಗಳು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲವೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಗದ್ದೆ, ತೋಟ, ಮನೆಗಳ ಕ್ಷೇಮ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನೊಡ್ಡುವ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ದೈವವನ್ನು ಸಂಪ್ರೀತಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಚರಣೆಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ಹಬ್ಬಗಳಿಗೆ ಮೂಲ. ಹುಣ್ಣಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಉಪವಾಸವು ಫಲಶಕ್ತಿ ವಿಧಿ, ಬೆಳೆ ಹುಲುಸಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುವ ಆಚರಣೆ. ಸಮೃದ್ಧ ಬೆಳೆ ಹೊಂದುವ ತಮ್ಮ ಆಸೆ ನಿಜವಾದಾಗ ಆ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು ಕೂಡ ಹಬ್ಬದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ ^{೧೯}.

ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ. ಶಿಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಬ್ಬ ಮತ್ತೊಂದು. ದೈವ ಅಥವಾ ಅಸುರೀ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವ ಹಬ್ಬ. ಹಬ್ಬಗಳು ಪರಂಪರಾಗತ ಮೌಲ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಯಾವ ಧರ್ಮದವರಾಗಲಿ, ಜಾತಿಯವರಾಗಲಿ, ಪಂಗಡದವರಾಗಲಿ ಅವರವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಂತೆ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡಗಿನ ಕೊಡವರು ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂಗಳು ಆಚರಿಸುವ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಯಾವುದೇ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಡವರಿಗೆ ಮೂರು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಬ್ಬಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಲುಪೊಳ್ಳು, ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣ ಮತ್ತು ಹುತ್ತರಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವು.

೪.೨. ೧. ಕೈಲುಪೊಳ್ಳು : ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವರು ಆಚರಿಸುವ ಮೊದಲ ಹಬ್ಬ. ಇದನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮೂರರಂದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೈಲು ಅಂದರೆ ಆಯುಧ, ಪೊಳ್ಳು (ಪೊಳದು) ಎಂದರೆ ಹಬ್ಬ. ಆಯುಧವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಹಬ್ಬವೆಂದೇ ಪ್ರಚಲಿತ. 'ಉಪ್ಪರ್ ಬಾರೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕೈಲ್ ಪೊರ್ಂದೆಣ್ಣವ' ಎಂದು (ಉಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಹಬ್ಬ) ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ. ಕೃಷಿಕರಾದವರಿಗೆ ಜೀಜ ಜಿತ್ತಿ ೧೨೦ ದಿನವಾದವರೂ ಪೈರು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಇದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವೂ ಹೌದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಧಿಕ ಮಳೆ ಬಂದು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಉಳುಮೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಮಾಡುವ ಹಬ್ಬವೇ 'ಕೈಲುಪೊಳ್ಳು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ ^{೨೦}.

ಇದು ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಹಬ್ಬವಾದುದರಿಂದ. ಆ ದಿನ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ 'ಪಣಿಪುಟ್ಟ' ಎಂಬ ಒಂದು ವಿಧದ ಖಾದ್ಯ ಮಾಡಿ ದನಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. (ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ತಿಂಡಿ)

ಕೊಡವರು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳು ಕೈಲು ಪೊಳ್ಳು ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಹಂದಿ ಕಡಿಯುವುದು ವಿಶೇಷ. ಹಂದಿ ಮಾಂಸ ಮಾಡಿ ಕಡುಬು ಮಾಡಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಗುರು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಎಡೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಕೆಂಬಣ್ಣ, ಎರವರು, ಅಲ್ಲದೆ ಅರೆಭಾಷೆ ಗೌಡರು ಕೂಡ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕೊಡವರು ಮೊದಲು ಬೇಟೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಬರುವ ಹಬ್ಬವಾದ ಕಾರಣ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಕೃಷಿಗೆ ಬಳಸಿದ

ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕುಡುಗೊಲು, ನೇಗಿಲು, ನೋಗ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಒಡಿಕತ್ತಿ, ಕೋವಿ ಮುಂತಾದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾಂಡವರು ಅಜ್ಞಾತವಾಸ ಮುಗಿಸಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪೂಜಿಸಿ ಗೋಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಹೋದ ಕಥೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಈ ಕೈಲಾಸೋತ್ಸವವಾಗಿದೆ. ಇದು ಆಯುಧ ಪೂಜೆಯ ಹಬ್ಬವಾದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುವ ಹಬ್ಬ, ಸಾಹಸ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಹಬ್ಬವೂ ಹೌದು ^{೨೧}.

ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಆಯುಧಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊಳೆದು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ನಡು ಬಾಡೆ (ಐನ್‌ಮನೆಯ ಮಧ್ಯದ ಭಾಗ) ಅಥವಾ ದೇವರ ಕೋಣೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಕನ್ನಿಕೋಂಬರೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವರು. ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬೊಳಜೆ (ತೂಗುದೀಪ) ಕೈ ದೀಪಹಜ್ಜಿ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯನಾದವನು ಆಯುಧಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಗಂಧ ಹಜ್ಜಿ ದೀಪ ಉರಿಸಿ, ಧೂಪ ಹಾಕಿ ತೊಕ್ಕೊಡುವಿನಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. (ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಗೆಯ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಹೂವು ಇದನ್ನು ತೊಕ್ಕೊ ಪೂ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ).

ಈ ಹಬ್ಬದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಇದು ಕೊಡವ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಬ್ಬ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯಾವ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಪತಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾಳೆಯೇ ಹೊರತು ಅವಳೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಪುರೋಹಿತರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪೂಜಾ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು ನಡೆದ ನಂತರ ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲಾ ವಿನೋದಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಕ್ರೀಡಾ ಪೈಪೋಟಿಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವರು ಮೂಲತಃ ಬೇಟೆಗಾರರಾದ ಕಾರಣ ಹಿರಿಯರು, ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಕೋವಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಪ್ರಾಣಿ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಬರುವ ಪೈಪೋಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೈಲಾಸೋತ್ಸವ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆಟವಿತ್ತು ಮೊನಚಾದ ಅಂಬನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಾಳೆಯದಿಂಡಿಗೆ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು ಹೊಡೆಯುವ ಪೈಪೋಟಿ. ಇದನ್ನು 'ದರಿ ಅಂಬು' ಆಟ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ^{೨೨}. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಟ ನಿಂತು ಹೋಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ 'ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ'ನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಗುರಿಇಟ್ಟು ಹೊಡೆಯುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ. ಭಾರದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎತ್ತುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಶಕ್ತಿಕೋಲ್ ಬಲಪೊ (ಎಳೆಯುವುದು) ಮುಂತಾದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೈಲಾಸೋತ್ಸವ ಹಬ್ಬ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೈಲಾಸೋತ್ಸವ ಹಬ್ಬ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆಯನ್ನು ಈಗ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಐನ್‌ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಬ್ಬ ಈಗೀಗ ಅವರವರ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೋವಿ, ಒಡಿಕತ್ತಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೈಲು ಮುಹೂರ್ತ ಹಬ್ಬದ ನಂತರ ನಡೆಯುವ ಶ್ರೀಡಾ ಪೈಪೋಟಿ ಆಧುನಿಕ ಜೀವನ ಕ್ರಮದಲ್ಲೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನವರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಟಗಳು ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡು ಆಧುನಿಕ ಶ್ರೀಡೆಗಳಾಗಿವೆ. ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಬ್ಬದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರಿಯಾ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅದೃಶ್ಯಳಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದ 'ಸ್ತ್ರೀ' ಆಧುನಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮನೆಯೊಡತಿಯೇ ನಡೆಸುವ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದ ವೇಳೆ ಕಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

೪.೨.೨. ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಮಣ

ಕೊಡವರು ಆಚರಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಹಬ್ಬ ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣ. ಇವರ ಕುಲದೇವತೆ 'ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆ' ಈಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಕೊಡಗು, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾಳೆ. ಕಾವೇರಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣದ ಗಂಗೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಾವೇರಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಕ್ರಿ.ಶ ೫೫೦ ರ ಬಾದಾಮಿ ಶಾಸನಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಹೊರಗಿನ ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತದೆ ^{೨೩}. ಈ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಾವೇರಿಯು ತಲಕಾವೇರಿಯ 'ಕುಂಡಿಕೆ'ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ತೀರ್ಥರೂಪಿಣಿಯಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ದಿನವನ್ನು ಕೊಡವರು ತುಲಾಸಂಕ್ರಮಣ ಎಂದು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತುಲಾಮಾಸದ ೧೫-೧೮ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಮಣದ ಆಚರಣೆ ಎರಡು ದಿನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥ ಉದ್ಭವದ ಮುಂದಿನ ದಿನ ಕೊಡವರು 'ಬೊತ್ತಾಕುತ್ತವೊ' ಎಂದು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. (ಬೊತ್ತು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮರದ ಬಳ್ಳಿ). 'ಪೊಂಗಬೊತ್ತ' ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮರದ ಗಿಡದ ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಕೋಲನ್ನು ತಂದು ಎರಡೂ ಕಡೆ ಜೂಪು ಮಾಡಿ ಕತ್ತರಿಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತ್ರಿಕೋನ ಜಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಕೋಲುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ತುದಿಗೆ 'ಕೈಬಳ ಬಳ್ಳಿ' ಎಂಬ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ತಂದು ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಅದರ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಗದ್ದೆ, ಐನ್‌ಮನೆ, ವಾಸದ ಮನೆ, ಕೈಮಡ, ಭತ್ತದ ಕಣ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಮಣದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಪೈರು ಬಂದು ನೋಡಲು ಕಣ್ಣುತಾಗುವಂತಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಬಹುದೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಪೊಂಗಮರ ಸರ್ಪಗಂಧಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ 'ಎಪೊಸೈವೇಸಿ' ಎಂಬ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಮರದ ತೊಗಟೆಯ ಕಷಾಯವನ್ನು ಮಳೆಗಾಲದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕುಡಿದರೆ ನಂಜುನಾಶಕ ಹಾಗೂ ರಕ್ತ ಶುದ್ಧಿಗೆ ಇದರ ಬೇರು ಉಪಯೋಗಕರ, ಅಲ್ಲದೆ ಪೊಂಗ ಮರದ ಹೂವು ಬೃಂಗಕ್ಕೆ ಜೇನು ಹೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟಲು ಮಕರಂದದ ಪುಷ್ಕಳ ಕೊಡುಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪರಾಗ ಸ್ಪರ್ಶದ ಕಲ್ಪನೆ ಇದರ ಬಳಕೆಯ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ^{೨೮}.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಕರಿ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಮೊಗೆಕಾಯಿಗೆ (ಸೌತೆ) ಯ ರೂಪ ಬರೆದು ಪೂಜಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಮರದ ಟೊಂಗೆ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಗೊಂಡರಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿ ಬಲಯ ಪೂಜೆಯು ಕೃಷಿ ದೇವತೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಮೊಗೆಕಾಯಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಹೀಗೆಯೇ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುವರು. ಸೋಣಿ ತಿಂಗಳ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕೇದಗೆ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗಿಡವಾದ ಮುಂಡಕಿನ ಗಿಡ ನೆಟ್ಟು ಬರುವುದು. ಅದು ಭತ್ತದ ಸಸಿಗಳ ಗಂಡನಾಗಿ ಕೊಡೆ ಕಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರ ಅನುಭವವಂತೆ ^{೨೯}. ಈ ಎರಡೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಕೊಡಗಿನ ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಸಂವಾದಿ ಉದಾಹರಣೆ. ತೀರ್ಥೋದ್ಭವದ ದಿನಂದದು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿರುವ 'ಬೊತ್ತ' ಗೆ ಮೂರು ದೋಸೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತೆಂಗಿನ ಚೂರು ಬಾಳೆ, ಬೆಲ್ಲ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಾಳೆ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀವೇದಿಸಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡವರು ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಯ ಆರಾಧಕರು. ತೀರ್ಥೋದ್ಭವದ ಮುಂದಿನ ದಿನ ಭಾಗಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಾವೇರಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸತ್ತ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಪಿಂಡ ಇಟ್ಟು ಬರುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ನಂತರ ತಲಕಾವೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೀರ್ಥೋದ್ಭವದ ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಲಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಥ ತಂದು ಮನೆಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿ 'ಕಣಿಪೂಜೆ'ಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಕೈಮಡ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಬರುವ ಕ್ರಮವೂ ಇದೆ. ಐನ್‌ಮನೆಯ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆಯಲ್ಲಿ (ಮನೆಯ ಮಧ್ಯದ ಸ್ಥಳ) ಸೌತೆ ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಮುಕ್ಕಾಲಯ ಮೇಲೆ (ಮೂರು ಕಾಲುಳ್ಳ ಮಣೆ) ಇಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಚೆಕ್‌ವಸ್ತ್ರ (ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕೆಂಪು ವಸ್ತ್ರ ಇದನ್ನು ಕೊಡವರು ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ) ವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕಂಚಿನ ಬಟ್ಟಲಿನ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಂಚಿನ ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ವೀಳ್ಯದೆಲೆ, ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾರೂ ಈ ಮಾತೆಗೆ

ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೀಪಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಚೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯರ ಕಾಲು ಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಕೊಡವರು ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಭೋಜನವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಾವೇರಿಸಂಕ್ರಮಣ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಬ್ಬವಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. 'ಕಣಿಪೂಜೆ' ಮಾಡಿದ ಕಾವೇರಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಹತ್ತುದಿನ ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತನೆಯ ದಿನವನ್ನು 'ಪತ್ತಲೋದಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪತ್ತಲೋದಿ ಆಚರಣೆಯ ಒಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತವರು ಮನೆಯ ಗುರುಕಾರೋಣಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿ, ಹಿರಿಯರ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಣಿಪೂಜಿಸಿ ಹತ್ತನೆಯ ದಿನದಂದು ಪೂಜಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಲು ಬರುವ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿ ಚೆಲ್ಲ ಬರುತ್ತಾರೆ.ಈ ಹಬ್ಬದ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡವರಲ್ಲದೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲವಾಸಿಗಳು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಭ್ರಮದ ಹಬ್ಬ.

ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣವನ್ನು 'ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ' ಹಬ್ಬವೆಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಂಡನ ಮನೆಯಿಂದ ತವರು ಮನೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಈ ಹಬ್ಬದ ನಂತರ ಮಾಡುವ ಪತ್ತಲೋದಿ ದಿನ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರು 'ಕಣಿ ಪೂಜಿಸಿ' ಇಟ್ಟ ಕಾವೇರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಹಿರಿಯರ ಕಾಲುಗೆ ಜಿದ್ದು ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಈ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು, ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಈ ಪದ್ಧತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಥ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿತು. ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂತೋಷ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲಾ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು.

ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಭಾಗಮಂಡಲದ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಸತ್ತ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಪಿಂಡ ಇಟ್ಟು ಬರುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಕ್ರಮಣದ ಆಚರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ನಡೆಯುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಧಿಗಳೆಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. 'ಬೊತ್ತಕ್ಕುತ್ತುವೋ' ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಪೊಂಗ ಬಳ್ಳಯ' ಬೊತ್ತನ್ನೇ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗೀಗ ಅದರ ಬದಲು 'ಜಿದಿರ'ನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೋಲುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಹಬ್ಬದಂದೂ ಕೊಡವರು ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತ

ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಣಿ ಪೂಜಿಸಿ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

೪.೨.೩. ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ :

ಇದನ್ನು ಕೊಡವರ 'ಬೆಳಕಿನ ಹಬ್ಬ'ವೆಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಅದ್ಭೂತ ಮತ್ತು ಆಡಂಬರದ ಹಬ್ಬವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. 'ಹುತ್ತರಿ' ಯನ್ನು ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆ'ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಪುತ್ತರಿ=ಪುತ್+ಅರಿ ಅಥವಾ ಪುದಿ+ ಅರಿ ಈ ಎರಡೂ ಶಬ್ದಗಳು ಮಲಯಾಳಂ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಪುದಿ ಎಂದರೆ ಹೊಸತು, ಅರಿ ಎಂದರೆ ಅಕ್ಕಿ. ಹೊಸ+ ಅಕ್ಕಿ=ಹೊಸಅಕ್ಕಿ ಮನೆಗೆ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬ. ಅರ್ಥಾತ್ ಹೊಸ ಭತ್ತದ ಕುಯಿಲನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಹಬ್ಬ. ಇದು ಕುಯಿಲಿನ ಪೂರ್ವಭಾವೀ ಹಬ್ಬ.

ಹಬ್ಬ ನವೆಂಬರ್ ಅಥವಾ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲಿ ರೋಹಿಣಿ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕದಿರು ದಾಟಲ ಅಥವಾ ದಾಟದಿರಲ ಈ ನಕ್ಷತ್ರದ ದಿನ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಧಿದೇವತೆ ಇಗ್ಗುತಪ್ಪನಾದ ಕಾರಣ ಅವನಿಗೆ ಕೃತಿಕಾ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಕದಿರು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಅನಂತರ ಇತರರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಆಚರಣೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಇದನ್ನು 'ದೇವಪೊಳ್ಳು' ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಕೊಡಗು ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲೂ ಈ ಹಬ್ಬವು ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಹೊಸ ಭತ್ತ ತರುವ ಸಮಾರಂಭ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು 'ಅರಮನೆ ಪೊಳ್ಳು' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮರುದಿನದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು 'ನಾಡುಪೊಳ್ಳು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಬ್ಬ ಅದ್ಭೂತ ಮತ್ತು ಹಬ್ಬವಾದ ಕಾರಣ 'ಐನ್‌ಮನೆ'ಯನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಶೃಂಗರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆ ಆರಂಭವಾಗುವುದು ನೆರೆಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿಂದ. ಈ ಹಬ್ಬದ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಗಂಡಸರು, ಹೆಂಗಸರು ಸಮಾನಭಾವದಿಂದ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯ ಪಾತ್ರವಿದೆ. ನಾಡುಪೊಳ್ಳು ದಿನ ಐನ್ ಮನೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಬಾಡೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ದೀಪದ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಜಾಪೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನೆರೆಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಕುಮ್ಮಿ ಮರದ ಎಲೆ, ಕೇಶು ಎಲೆ (ಕಾಡು ಗೇರುಮರದ ಎಲೆ) ಅರೆ ಅಲ್ (ಅಶ್ವಥ ಮರದ ಎಲೆ) ಎಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಇಗಳ ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ನೆರೆಕಟ್ಟುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ನೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದು. ಗಂಡಸಿನ ಕಾರ್ಯ ಆಗ 'ಮುತ್ತೈದೆ' ಯಾದವಳು 'ಪೊಳ್ಳು'ಕುತ್ತಿಯನ್ನು

ತುಂಜಿಸಬೇಕು. ಪೊಳ್ಳು ಕುತ್ತಿ ಎಂದರೆ ಹುತ್ತರಿ ಕುತ್ತಿ (ಬಿದಿರಿನ ಕೊಳಗ) ಇದನ್ನು ಕದಿರು ಹೊತ್ತು ತರುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕುತ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಜಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ತುಂಜಿಸಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಿ ಅಳತೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಳತೆ ಪಾತ್ರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡವರು 'ಪಾನಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾನಿಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನೂ ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಹಸಿಅಕ್ಕಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನೂ ಹಾಲು ಜೇನು, ತುಪ್ಪ, ಎಳ್ಳು, ಶುಂಠಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕದಿರು ತೆಗೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಇಡಬೇಕು. ನಂತರ ಮುತ್ಯೈದೆಯಾದವಳು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೆನೆಹಾಕಿ ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿಮಾಡಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಕದಿರು ತೆಗೆಯುವ ಕುತ್ತಿಗೆ, ಭತ್ತ ಅಥವಾ ಅಕ್ಕಿ ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಹುತ್ತರಿ ಮಡಿಕೆಗೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಗುರುತು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೂ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ವಿಶೇಷ. ಹೀಗೆ ಕುತ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಗದ್ದೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕದಿರು ತೆಗೆಯುವುದು ಪುರುಷನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ 'ತಳಿಯಕ್ಕಿ ಬೊಳಚ' (ಆರತಿ ತಟ್ಟೆ) ಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮುತ್ಯೈದೆ ಅಥವಾ ಕನ್ಯೆಯು ಸಾಗುತ್ತಾರೆ. ಫಲ ಕೊಡುವ ಭತ್ತದ ಕದಿರಿನ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಲು, ಜೇನು ಮುಂತಾದವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸುರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕೊಡವರ ಮೊದಲ ಪೂಜೆ, ಫಲಕೊಡುವ ಭತ್ತದ ಪೈರಿಗೆ. ಹಾಗೆ ಕದಿರು ತೆಗೆಯುವಾಗ 'ಪೊಲ ಪೊಲ ಪೋಲಯೋ ಬಾ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. (ಪೊಲ ಎಂದರೆ ಒಲಿದು ಬಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ) ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಗುಂಡನ್ನು ಹೊಡೆದು, ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿಸಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸುವರು.

ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬದ ವಿಶೇಷ ಎಂದರೆ 'ಏಳಕ್ಕಿ ಪುಟ್ಟ' (ಏಳಕ್ಕಿ ಹಿಟ್ಟು). ಕೊಡವರು 'ಗುರು ಕಾರೋಣ' (ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯ) ವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ ಮೊದಲಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಡೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಎಡೆ ಇಡುವಾಗ 'ಏಳಕ್ಕಿ ಪುಟ್ಟ' (ಹಸಿ ಅಕ್ಕಿ ಹಿಟ್ಟು), ಎಳ್ಳು, ಶುಂಠಿ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯ ಜೂರು, ಹಾಲಗ ಕಾಯಿಯ ಮುಳ್ಳು, ಪೆರಂಬುಕೊಡಿ ಮತ್ತು ಹರಳುಕಲ್ಲು, ಅಲ್ಲದೇ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ಹಾಲು ಮತ್ತು ಜೇನು ಸಹ ಹಾಕಿ ಕಲಸಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಂಡೆ. ಚಾಪೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಅರಳಿ ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಿತ್ಯಗಳ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಮನೆಯ ಮಾಡಿನ ಮೇಲೆ ಎಸೆಯುವರು. ಎಸೆದಿರುವ ಹಿಟ್ಟು ಮಾಡಿನ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡರೆ ಪಿತ್ಯಗಳ ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟರು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಿಕೋಂಬರೆಯಲ್ಲಿ (ದೇವರ ಕೋಣೆ) ಎಡೆ ಇಡಬೇಕು. ನಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಮುತ್ಯೈದೆಯಾದವಳು ಕೈಮಡ (ಹಿರಿಯರು ಇರುವರೆಂದು ನಂಬಿರುವ ಗುಡಿ) ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ

ಎಡೆ ಇಡಬೇಕು. ನಂತರ ಗದ್ದೆಯಿಂದ ತಂದ ಕದಿರನ್ನು ಮನೆಯ ಕಂಬ, ಕೋಣೆ, ಭತ್ತ ತುಂಬಿಸುವ ಕಣಜ (ಅದನ್ನು ಕೊಡವರು ಪತ್ತಾಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ). ಮಲಗುವ ಮಂಚ, ಭತ್ತದ ಕಣ, ತೋಟ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬದ ಮರುದಿನ ಹುತ್ತರಿ ಕೋಲಾಟವಿರುತ್ತದೆ. ಕೋಲಾಟವು ಮೊದಲು ಊರುಮಂದಾನಲ್ಲಿ ನಂತರ ನಾಡ್‌ಮಂದಾನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಹಬ್ಬ ಕಳೆದು ಐದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇವರು ಆಡುವ ಕೋಲಾಟದ ಹಾಡು ಪೌರಾಣಿಕ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಿಲ್ಲದೆ, ತಿನ್ನುವ ಅನ್ನ, ನೋಡುವ ನೋಟ, ಉಳುವ ಭೂಮಿ, ಸುರಿವ ಮಳೆ, ತೊಡುವ ಬಟ್ಟೆ, ಪೂಜಿಸುವ ದೈವ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿ ಹಾಡಿ ಆಡುವ ಹಾಡೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹುತ್ತರಿ ಕೋಲಾಟವು ವೀರಪರಂಪರೆಯ ಸಂಕೇತ ಇದರ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದೇ ಹುತ್ತರಿ ಪದ್ಧತಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಗ್ಗಿಯ ಕುಣಿತವೆಂದು ಒಂದು ಆಚರಣೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಗ್ಗಿ ಅಂದರೆ ಭತ್ತವು ಕೊಯ್ಲುಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬತ್ತ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಆ ಸುಗ್ಗಿಯ ಆನಂದವನ್ನು ಕುಣಿತ ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಾಮರಾಜನಗರದ ತಾಲೂಕಿನ 'ಉಪ್ಪಲಗ' ಎಂಬ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಬೊಳಕಾಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತೆ ನೃತ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹುತ್ತರಿ ದೇಶೀಯ ಹಬ್ಬ ಮತ್ತು ಸುಗ್ಗಿಯ ಬೆಳಕಿನ ಹಬ್ಬ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳೊಡನೆ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಭ್ರಮದ ಹಬ್ಬ ^೨.

ಕೊಡವರ ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನದ ಕೊನೆಯ ಹಬ್ಬವಾದ 'ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ' ನಾಗರಿಕತೆಯ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಅದೇ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅದ್ಧೂರಿಯಾಗಿಯೇ ಇಂದಿಗೂ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಐದಾರು ದಿನದವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ 'ಈಡು' ಆಚರಣೆ ಎರಡು ದಿನವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ ಕಳೆದ ನಂತರದ ಐದು ದಿನಗಳ 'ಹುತ್ತರಿ ಉರೋಮೆ' ಎಂಬ ಆಚರಣೆ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಈಗ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದ ಕೊಡವ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬದ ನಂತರ ಕೆಲವೊಂದು ಕೊಡವರು ಸೇರಿ ಹಬ್ಬ ಕಳೆದು ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉರೋಮೆ ಯನ್ನು ಅದ್ಧೂರಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸುವುದು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಂದು ದೇವರಿಗೆ ಎಡೆ ಇಟ್ಟು ಉರೋಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಉರೋಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೊಡವ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಉರೋಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸುವ

ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಕೊಡವರ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬದ ಎಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಪುರುಷರಿಗಿದ್ದಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವೊಂದು ಪೂಜಾ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಧಾನಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಇವತ್ತಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯಾದವಳು ಅಷ್ಟೇ ಶ್ರದ್ಧೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಾಳೆ. 'ಮಂದ್'ನಲ್ಲಿ (ಕೋಲಾಟ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ) ನಡೆಯುವ ಯಾವ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಕೆ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ ಕಳೆದ ನಂತರ ಮಂದಿನಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಟವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಕೆ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನದ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕೈಲು ಮುಹೂರ್ತ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಗೆ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಸಮಾನವಾದ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಕೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

೪.೩೧ ಜಾನಪದ ಕ್ರೀಡೆ :

ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಜೀವಿಯ ಸಂತಸ, ರಂಜನೆ, ನೆಮ್ಮದಿ, ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಸಹಜವಾಗಿ ಹಬ್ಬ, ಕೃಷಿ, ಮದುವೆ ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೊಂಡು ಕೊನೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದಲ್ಲೂ ಅವರವರು ಬೆಳೆದ ಪರಿಸರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಟಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕವಿಭಾಗೀಕರಣವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಅಧ್ಯಯನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಟಗಳು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಸಂವಹನ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆಚರಣೆ, ನಂಜಿಕೆಗಳು, ಕುಣಿತಗಳು, ಹಾಡುಗಳು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂವಹನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಟಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಹಿಂದಿನ ಮೂಲಭೂತ ಉದ್ದೇಶ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂವಹನವೇ ಆಗಿದೆ. ಸಂವಹನ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಆಟಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿವೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಆಟಗಳು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿವೆ. ಜಾನಪದ ಆಟಗಳನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಬಹುದಾಗಲಿ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ

ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಟ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವಾಗ ಅವುಗಳ ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾನ ಅಂಶಗಳು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಟ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ^{೨೦}.

ಈ ರೀತಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಆಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯೋರ್ವನ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆಟ ಆಡುವವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿ ದೊರೆತಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಆಟಗಳು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಹವಾಗುಣ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರುತ್ತದೆ. ಆಟಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮನೋರಂಜನೆಯಾದರೂ ಈ ಮೂಲಕ ಮಾನಸಿಕ, ಭೌತಿಕ, ದೈಹಿಕ, ವಿಕಾಸವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜನೆ ಬೇಕಾದ 'ಸ್ತ್ರೀ' ಬದುಕನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದಷ್ಟೇ ಆಟವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸತೊಡಗಿದಳು. ಆಕೆಯ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಆಟವನ್ನು ಮಾನದಂಡವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಸ್ತ್ರೀ ಒಳಾಂಗಣ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ನೀಮಿತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಳು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಕೊಡವರಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಟವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

೧. ಮಕ್ಕಳ ಆಟ

೨. ಗಂಡಸರ ಆಟ

೩. ಹೆಂಗಸರ ಆಟ

೪. ಸಮಾನ ಆಟ

೫. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿಷ್ಠ ಆಟ ^{೨೧}

ಹೆಂಗಸರ ಆಟ :

ಹೆಂಗಸರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಳಾಂಗಣ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉದಾ: ಚೆನ್ನೆಮಣಿ, ಕವಡೆ ಆಟ, ಅಡಿಗೆಯಾಟ, ಕಲ್ಲಾಟ, ಕುಂಟುಲಪ್ಪಿ ಆಟ

ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಿಷ್ಠ ಆಟ

ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಆಟಗಳು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು.

ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು ಹೋಡೆಯುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ತನ್ನ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಗುರಿಯನ್ನೂ ಸಾಜೀತುಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತಂತೆ ^{೩೦}.

ಇಂದು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಮೂಹಗಳ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮನೆಯ ಪರಿಸರ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಅನ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಗಳಿಂದ ಜಾನಪದ ಶೈಲಿಯ ಆಚರಣೆಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ. ಸಮಾಜ ನಾಗರಿಕವಾಗುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಆಟಗಳು ಸಹ ತಮ್ಮ ಮೊದಲಿನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ವೇಷ ಧರಿಸಿದೆ ^{೩೧}. ಹೀಗಾಗಿ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗವು ಆಧುನಿಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳತ್ತ ಒಲವು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಪರಂಪರೆಗೆ ಬೃಹತ್ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಹಾಕಿ ಆಟದ ತವರೂರು ಎಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಕಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರ ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಮಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಇವರ ಕ್ರೀಡಾ ಮಟ್ಟ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಹಾಕಿ ತಂಡಗಳಾದ ಎಂ.ಇ.ಜಿ, ಪಿ.ಟಿ.ಓ, ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಪಿ, ಕೆನರಾ, ಬೆಮೆಲ್, ಮೈಕೋ ಮುಂತಾದ ತಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನವರದೇ ಸಿಂಹಪಾಲು ^{೩೨}.

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಹಾಕಿ ತಂಡವೇ ಇದೆ ಕೊಡಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲನಲ್ಲಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಡಾಪಟು 'ಅಶ್ವಿನಿ ನಾಚಪ್ಪ' 'KALS' ಎನ್ನುವ ಕ್ರೀಡಾ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರದಿಂದ 'ಕೂಡಿಗ್'ಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಶಾಲೆ, ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಕ್ರೀಡಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೊಡವ 'ಒಕ್ಕ'ಗಳ ನಡುವಿನ ಹಾಕಿ ಆಟ ೨೦೨ ಕುಟುಂಬಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು LIMCA BOOK of world records ಕೂಡ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಈ ಆಟದಲ್ಲಿ ಲಂಗ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಅಷ್ಟೇ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕೂತಂಡ, ಶಿವಚಾಳಿಯಂಡ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯೇ 'ಗೋಲ'ಯಾಗಿಯೂ ಆಡಿದ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 'ಶಿವಚಾಳಿಯಂಡ' ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ನಿಲನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಕಿ ತಂಡದ ಗೋಲಿಯಾಗಿಯೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ : ಪಾರುವಂಗಡ ನಿರ್ಮಲ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಇವರು ೧೦೦ಮೀ ಮತ್ತು ೨೦೦ಮೀ ಓಟದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನೂ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೦ ರಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಏಷ್ಯನ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕಂಚಿನ ಪದಕವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆ.ಕೆ ಗಂಗಮ್ಮ, ಸೀತಮ್ಮ, ರೀತ್ ಮತ್ತು ಸೀತ್ ಸಹೋದರಿಯರೂ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಶ್ವಿನೀ ನಾಚಪ್ಪ ಕೊಡವರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದ ಕ್ರೀಡಾಪಟು ಓಟದ ರಾಣಿ ಪಿ.ಟಿ ಉಷಾಳನ್ನು ೧೦೦ಮೀ ಓಟದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿರುವ ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆ. ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತೆ ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ನೇಪಾಳದ ಸೌತ್ ಏಷ್ಯನ್ ಫೆಡರೇಶನ್ ಗೇಮ್ಸ್, ೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ಜಕಾರ್ತಾದ ಏಷ್ಯನ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಮತ್ತು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಈವೆಂಟ್ಸ್, ೧೯೮೫ರ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಎಸ್.ಎ.ಎಫ್ ಗೇಮ್ಸ್, ೧೯೮೬ರ ಸಿಯೋಲ್ ಓಲಂಪಿಕ್ಸ್, ೧೯೮೭ರ ಸಿಂಗಾಪುರದ ಏಷ್ಯನ್ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮತ್ತು ಫೀಲ್ಡ್ ಈವೆಂಟ್ಸ್, ೧೯೮೭ರ ರೋಂನ ವಿಶ್ವಚಾಂಪಿಯನ್‌ಷಿಪ್, ೧೯೮೮ರ ಸಿಯೋಲ್ ಓಲಂಪಿಕ್ಸ್, ೧೯೮೯ರ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಎಸ್.ಎ.ಎಫ್ ಗೇಮ್ಸ್, ೧೯೮೯ರ ದೆಹಲಿಯ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮರತ್ತು ಫೀಲ್ಡ್ ಈವೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ೧೯೯೦ರ ಜೀಜಿಂಗ್‌ನ ಏಷ್ಯನ್ ಗೇಮ್ಸ್ ಇವು ಅಶ್ವಿನಿಯವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು. ಇದು ಇವರ ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕ್ರೀಡಾ ಜೀವನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಕೂಡಾ ಮಿಂಚಿದ್ದಾರೆ ^{೩೪}.

ಹಾಕಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ರೀಡೆ ಎಂದರೆ 'ಬಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್' ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಮಹಿಳೆಯರೆಂದರೆ ಪುಷ್ಪ ಕುಟ್ಟಣ್ಣ (ಪ್ರಸ್ತುತ ಇವರು ಎಫ್.ಎಂ.ಕೆ.ಎಂ.ಸಿ ಕಾಲೇಜು ಮಡಿಕೇರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ) ರೇಷ್ಮೆ ಚಂಗಪ್ಪ ಎಂಎಂ.ಎಂ. ದೇಜಮ್ಮ ಇವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಂಪರೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಟದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿದಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆ. ಇಂದು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ.

೪.೪ ಕೊಡವರ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಒಳವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅವರ ಜಾನಪದ

ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾನಪದದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗವೇ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಜೀವನಾನುಭವದ ಸಹಜ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಒಂದು ಜನಪದ ಗುಂಪಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಆ ಗುಂಪಿನ ಜೀವನ ವಿಧಾನ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಆಚರಣೆಗಳ ನೈಜ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿವೇಚನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೂಲಾಧಾರ. ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಗಳು, ವಿವಾಹಾದಿ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳು. ಅಲ್ಲದೇ ಕೊಡವರ ಈ ಹಾಡುಗಳು ಜನನ, ಮರಣ ಸಂದರ್ಭಗಳು, ತಿಥಿ-ಕರ್ಮಾಂತರಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಹಾಡುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಪೂರ್ವಜರ ಮನೋಧರ್ಮ, ಅಭಿರುಚಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಹಾಡುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ “ವೀರಗಾತೆಗಳೇ” ಆಗಿವೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕುಣಿತದ ಹಾಡುಗಳು ಕೂಡ ಇವೆ. ದೇವ ದೇವತೆಯರನ್ನು ಕುರಿತ ಹಾಡುಗಳು. ಇದು ಕಾವೇರಮ್ಮ ದೇವಿಯ ಹಾಡಾದರೆ ಆಕೆಯ ಹುಟ್ಟು, ಬಾಲ್ಯ, ಮದುವೆ ಮತ್ತು ನದಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಹರಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದ ವರೆಗೂ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ. ಕೊಡವರ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆ ಹಾಡುಗೊಂದು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಲಾಲಿತ್ಯವಿದೆ. ಹಾಡುವಾಗ ತನ್ಮಯತೆಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ವಸ್ತು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜೀವನಾನುಭವವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಡುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಥನ ರೂಪದಲ್ಲಿವೆ ^{೩೫}.

ಸ್ಕಾಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಾವೇರಿ ಮಹಾತ್ಮೆಯ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಸ್ತ ಕಾವೇರಿ ವಿವಾಹ ಹಾಗೂ ಕಾವೇರಿ ಹರಿದು ಹೋದ ಪೌರಾಣಿಕ ವಿವರಗಳು ‘ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ’ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ‘ಎವ್ವಮಕ್ಕದೇವುವಡ’ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಆಕೆಯ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಕೇರಳದಿಂದ ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದ ದೀರ್ಘವಾದ, ವಿವರ ಪೂರ್ಣವಾದ ಕಥೆ ಇದೆ. ಕೊಡವರ ಹಾಗೆಯೇ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಕೆಂಬಟ್ಟಿಗಳು ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆಯೆಂದು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ‘ಮೂಲಮಕ್ಕದೇಬುವಡ’ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮದೇರಪ್ಪ ಅಪ್ಪಂಗಿರಿಯಪ್ಪ ಮತ್ತು ಪೊರಮಲೆ ಭಗವತಿಯ ವರ್ಣನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಭಗವತಿ ದೇವಾಲಯವಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭಗವತಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವಳು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬಮಕ್ಕದೇಬುವರ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಕೋಟ್‌ಅಚ್ಚಯ್ಯ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷವ್ವ ಎನ್ನುವ ದೇವರ ವಿವರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. 'ಬೋಲಿ ಪೊವೈರೀ' ಮತ್ತು ಬಲ್ಲತ್ತನಾಡ್ ಪೊವೈದೀಯಮ್ಮರ ಹಾಡನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕೊಡವರು ದೇವಿಯ ಆರಾಧಕರು ಎನ್ನುವ ಅಂಶವೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪೊವ್ವದಮ್ಮ ಎಂದರೆ ಭಗವತಿ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತದೆ ⁴¹.

ಕೊಡವರ ಗ್ರಾಮ ದೇವತೆಯ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾದರೆ ಕೊಡವರ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಬ್ಬಗಳಾದ ಕೈಲು ಮುಹೂರ್ತ, ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಮಣ, ಹುತ್ತರಿ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿಯ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ ಕಳೆದ ನಂತರ ಕೊಡವರು 'ಮಂದ್' (ಕೋಲಾಟ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ)ನಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಪುತ್ತರಿ ಕೋಲಾಟ' ಎಂದೇ ಕರೆಯುವರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬದ ಮುಂದಿನ ದಿನ ನಡೆಯುವ 'ಈಡ್'ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಾಡು, ನೃತ್ಯ, ಕೋಲಾಟ ಮತ್ತು ಪರಕಳಿ ಎನ್ನುವ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುತ್ತರಿ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಡುವ ಧಾಟಿ ಒಂದೇ ಆದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಂತೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಡವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೃತ್ಯಗಳಾದ 'ಬೊಳಕಾಟ್', 'ಕಪ್ಪೆಯಾಟ್', 'ಪಿಲಿಯಾಟ್', ಕೊಂಬಾಟ್ ... ಮುಂತಾದ ನೃತ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಜೋಯಿಪಾಟ್ ಮತ್ತು ಕೊಡಚಿ ಪದವನ್ನು ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯ ದಿನ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡಚಿ ಎಂದರೆ 'ಸೂಳೆ' ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಇದಲ್ಲದೇ ಜೋಯಿಪಾಟ್ ಮತ್ತು ಕೊಡಚಿ ಪಾಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡವರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಬ್ಬವಾದ ಬೇಡು ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ಪುರುಷ'ನು ಸ್ತ್ರೀ ವೇಷ ತೊಟ್ಟು ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.⁴²

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಾಡು ಆಯಾಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವನಾವರ್ತದ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು 'ದುಡಿಕೊಟ್ಟಿ' ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಮಕರಣ, ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡವರು ಸೋಬಾನೆ ಹಾಡಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ದುಡಿಕೊಟ್ಟಿ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರದ ವೇಳೆಯಲ್ಲೂ ಇದು ಪುನರಾವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಮೌಞಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಕೂಡ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನ. ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಯಶಸ್ಸು, ಸೋಲುಗಳನ್ನು ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕ ದಾಖಲಿಸಲು ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು, ನಂಜಿಕೆಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಯೊಬ್ಬಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆರಂಭದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಪುರುಷರಿಂದಲೇ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿದೆ.

ಜಾನಪದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಡಗಿನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೂಲ ಗಂಗ, ಹೊಯ್ಸಳ, ಕೊಂಗಾಳ್ಳ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿ ರಾಜವಂಶದವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂಜನಗೇರಿ ಜೈನ ಬಸದಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಲಾಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಜೈನಯತಿ ಪಂಡಿತದೇವನ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಾಸನವು ವೀರರಾಜೇಂದ್ರನ ಕಾಲದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಆತನ ಪರಾಕ್ರಮದ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಶಾಸನ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ 'ಶಂಭೈಯ' ಎಂಬುವವನು ೧೭೬೭ರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಶಾಸನ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವನು.

ಹಿಂದೆ ಕೊಡಗಿನ ಭಾಗವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ್ದು ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಕವಿಗಳು ಕೊಡಗು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗೌರವದ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಡಗಿನ ಚೆಂಗಾಳ್ಳ ಅರಸರ ಮಂತ್ರಿ ಪ್ರಭು ವಿಜಯೇಂದ್ರನ ಮಗ (ಮೂರನೇಯ) ಮಂಗರಸ (ಮಂಗರಾಜ)ನು (ಕ್ರಿ.ಶ.೧೫೦೮) ೧೬ನೇಯ ಶತಮಾನದವನಾಗಿದ್ದು, 'ಜಯನೃಪಕಾವ್ಯ', ಸಮ್ಯಕ್ತ ಕೌಮುದಿ' ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕವಿಯು ಸೋಮವಾರ ಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಕೂಡ್ಲಿಪೇಟೆ ಸಮೀಪದ ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿಯ ಜೈನಮಠದಲ್ಲಿದ್ದು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. (ಈತನು ಹುಣಸೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿಯವನೆಂದೂ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ). ಈ (ಮೂರನೇಯ) ಮಂಗರಸನ ಸಹೋದರನ ಮಗನೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾದ 'ಕುಮಾರ ರಾಮನ ಕಥೆ' ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತೃ ನಂಜುಂಡನು (ಕ್ರಿ.ಶ.೧೫೨೫) ಸಹಾ ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣದ ಚೆಂಗಾಳ್ಳ ಅರಸರ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಮಹಾಕಾವ್ಯವೆಂದು

ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ 'ರಾಮವಿಜಯಕಾವ್ಯ' ವು ದೇವಪ್ಪನೆಂಬ ಜೈನಕವಿಯಿಂದ (ಕ್ರಿ.ಶ.೧೫೪೦)ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕವಿಯು ಹುಣಸೂರು ತಾಲೂಕಿನ ರಾವಂದೂರಿಗೆ ಸೇರಿದವನಾದರೂ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜರಾಯಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಚೇಂಗಾಳ್ವ ನಂಜುಂಡರಾಯನ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು ಆತನ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಆಗಿದ್ದನು.

ದೊಡ್ಡ ವೀರರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನು (ಕ್ರಿ.ಶ ೧೭೮೬-೧೮೦೬) ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೊಳಗೊಂಡ 'ರಾಜೇಂದ್ರನಾಮೆ' ಎಂಬ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿರುವನು. ಕೊಡಗಿನ ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಬರವಣಿಗೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಈ ಚರಿತ್ರೆಯು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟದೆಯೆಂದು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ರಾಬರ್ಟ್ ಅಬರ್‌ಕಾಂಪ್ರಿಯು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದನು. ಕ್ರಿ.ಶ ೧೮೧೦ ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ ೧೮೨೦ ರ ವರೆಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಅರಸನಾಗಿದ್ದ ಎರಡನೇಯ ಅಂಗರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನು ಕವಿಯೂ ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃವೂ ಆಗಿದ್ದ. ಈತನು ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರತೀ ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿಸಿದ ಭೂಮಿಯ ಅಳತೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯದ ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ 'ಅಂಗರಾಜನ ಶಿಸ್ತು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಇದರೊಡನೆ ಅರಮನೆಯ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಪ್ರಜೆಗಳೊಡನೆ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಈತನು ಒಟ್ಟು ೫೪ ಅಥವಾ ಹುಕುಂ ಅಥವಾ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದ್ದು, ಈ ಆಜ್ಞೆಗಳಿಗೆ 'ಹುಕುಂನಾಮೆ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ಅಂಗರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾಗಿದ್ದನಲ್ಲದೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈತನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ತಾನು ಓದಿದಾಗ ಡಾ| ಹರ್ಮನ ಮೊಲ್ಲಿಂಗನು ಹೇಳಿರುವನು. ಅಲ್ಲದೆ, ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿಯು ರಚಿಸಿದ 'ವಿವೇಕ್ ಚಿಂತಾಮಣಿ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಈ ಅರಸನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದನೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕೊಡಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಂತಕಥೆ, ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ವೈಭವ ಕುರಿತಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸ್ಕಾಂದ ಅಥವಾ ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ಪುರಾಣದ ೧೧ ರಿಂದ ೧೪ನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು 'ಕಾವೇರಿ ಪುರಾಣ'ವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದ್ದು, ಪವಿತ್ರ ನದಿ ಕಾವೇರಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ.

ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕೊಡವ ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೈಯಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಹಿರಿಯ ಬರಹಗಾರರು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ

‘ಕೊಡಗಿನ (ನಾಟಕ) ಕಲಾ ಪಿತಾಮಹರೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಮಡಿಕೇರಿಯ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿ ಶಾಮರಾವ್ ಒಬ್ಬರು. ಇವರು ೧೮೯೪ ರಿಂದ ೧೯೧೭ ರ ವರೆಗೆ ನಾಟಕ, ದೇವರನಾಮ, ಕಥೆ, ಗೌರಿಹಾಡು, ಪದ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು, ‘ಸ್ವರ್ಣಗೌರಿ ಕಥೆ’, ‘ರತ್ನಾವಳಿ ಪರಿಣಯ’, ‘ಚಂದ್ರಹಾಸ’, ‘ಚಂಪಕಮಾಲಿನಿ ಪರಿಣಯ ಮೊದಲಾದವು ಇವರ ಕೆಲವು ರಚನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು ಕಡಗದಾಳು ಗ್ರಾಮದ ಡಾ|| ಕೊರವಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯ ವೈದ್ಯರೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ಜನ್‌ನೂ ಆಗಿದ್ದು, ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಅಪಾರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಇವರ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ ‘ನೀರಿನ ಜಲರತ್ನಾಕರ’, ‘ಗೋ ರಕ್ಷಣೆ’, ‘ಕೊಡಗರ ಕುಲಾಚಾರಾದಿ ತತ್ವೋಜ್ಜೀವಿನಿ’, ‘ಇಹಪರ ಗ್ರಂಥ’, ಅಸ್ಥಿ ಪಂಜರ’, ‘ವ್ಯವಸಾಯ ಬೋಧಿನಿ’, ‘ಭಗವದ್ಗೀತೆ’ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇದೇ ತಲೆಮಾರಿನ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಬರಹಗಾರನೆಂದರೆ ‘ಕೊಡಗಿನ ಆದಿಕವಿ’ ಯೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು ಕಿರುಂದಾಡುವಿನ ಹರದಾಸ ಅಜ್ಜಪ್ಪ ಕವಿ. ಇವರು ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರಲ್ಲದೆ, ‘ಕೊಡಗು ನಾಪೋಕ್ಲು ನಾಡು ಕಿರುಂದಾಡು ಗ್ರಾಮದ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪನೆರವಂಡ್ರ ಅಪ್ಪಜ್ಜ ಕವಿಯ ಜೀವಮಾನ ಚರಿತ್ರೆ’ (೧೯೩೭) ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಹುದು (ಇದು ಅಪ್ರಕಟಿತ). ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ಅವರು ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಮೂಲ, ಬದುಕು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ‘ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ’ (೧೯೨೪) ಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಮೂರ್ನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪಾಂಡು ಮುತ್ತಣ್ಣ ಅವರು ‘ಕೊಡಗಿನ ಕೈಪಿಡಿ’, ‘ಕುಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ’, ಸ್ವರ್ಗಮಾನ’, ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪರಿಣಾಮ’, ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಗು ರಾಜರ ಕಾಲದಿಂದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚಳವಳಿಯವರೆಗಿನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಇವರು ತಮ್ಮ ‘ಕೊಡಗಿನ ಕೈಪಿಡಿ’ ಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದು, ಇದೇ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ‘ಕೂರ್ಗ್ ಅಂಡ್ ಕೂರ್ಗ್’ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರತಂದಿರುವರು. ಕೊಡಗು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಕೊಡಗು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದ ವಿರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಮೈತಾಡಿಯ ಬಿದ್ದಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಅವರು, ಕೊಡಗಿನ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಕಥೆಗಳೆನಿಸಿದ ‘ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ’, ‘ಬೋನಿರ ಮುತ್ತಣ್ಣ’, ಅಜ್ಜು ನಾಯಕ’, ಹೊನ್ನಮ್ಮನ ಕೆರೆ’, ಕಲಯಾಟಂಡ ಅಜ್ಜಪ್ಪ’, ‘ಪನ್ನಂಗಾಲತ್ತಮ್ಮ’ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು. ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ

ಬಗೆಗೂ ಇವರಿಂದ ಕೃತಿಗಳು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಇದೇ ತಾಲೂಕಿನ ಹಾಲುಗುಂದದ ತೇಲಪಂಡ ಎಂ.ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಅವರು 'ಸಂಪಿಗೆ' ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಎರಡು ನಾಟಕಗಳು ಮತ್ತು 'ಐವತ್ತಾರು ಆಟಗಳು' ಎಂಬ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ - ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರೆ, ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು ಕರಡ ಗ್ರಾಮದ ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಅವರು ಸಹಾ ಅನೇಕ ಕಥೆ, ಕವನ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು ^{೫೦}.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಡಾ|| ಐ.ಮಾ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಅವರು ಸಂಶೋಧಕರು ಕವಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದು, ೭೦ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕ ದರ್ಶನ, ಭಾರತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸೇವೆ, ಮುತ್ತಣ್ಣನವರ ಕವನಗಳು (ಸಮಗ್ರ) 'ಎ ಟೈನಿ ಮೊಡೆಲ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫ್ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯಾ', 'ಕೂರ್ಗ್ ಮೆ ಮೈರೈಸ್' ಎ ಹಿಸ್ಟರಿ ಆಫ್ ಕರ್ನಾಟಕ', 'ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋಸೆಡ್' ಅಲ್ಲದೆ ಜನರಲ್ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಡವ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಇವರ ಇತರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ, ಜಿ.ಡಿ ಗಣಪತಿಯವರೂ ಕೂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸುಮಾರು ೪೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಕನ್ನಡ, ಕೊಡವ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಜೀವನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ 'ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಕೊಡವರು' ಎಂಬ ಇವರ ೧೯೭೪ ರ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ದೊರೆತಿದೆ. 'ಕೊಡವರು ಜೀವನ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳು' ಎಂಬ ಕೃತಿ ಜನಾಂಗ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. 'ಕಾವೇರಿ' ಇವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಾಟಕಗಳೊಂದಾಗಿದೆ ^{೫೧}.

ಕೊಡಗಿನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣವೇ ಮಹಿಳೆ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ದೂರ ಉಳಿದಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆತರೆ ಅವಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೌರವಯುತ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಆಕೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯರೀತ್ಯಾ ಹಲವಾರು ಹೊಣೆಗಳನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಗೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು, ಸಾಂಸಾರಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಗೃಹಕೃತ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಹೊರಗೆ ನಿಂತು ನೋಡುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ತೋರಿದಳು.

ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯಿಂದಲೂ ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ ಅಸಮಾನತೆಯ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಫಲಳಾದಳು. ತನ್ನ ವಿಚಾರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊರೆ ಹೋದಳು. ಇತರರು ಬರೆದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದುವ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿದಳು. ಹೀಗೆ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ನವೋದಯದ ಆರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ಬಂಡಾಯ ಸ್ತ್ರೀ ವಿಮೋಚನಾವಾದಿ ಮನೋಭಾವದ ಲೇಖಕಿ ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಕೊಡಗಿನ ಆದ್ಯ ಲೇಖಕಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಂಬನಿ ಮತ್ತು ಚಿಗುರು ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಇವರ ಕಥೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಕೇಂದ್ರಿತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕಥೆಗಳು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯರು ಇದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಯೋಗಿನಿ ಕಾವ್ಯನಾಮದ ಡಾ. ಮುಕ್ಕಾಟರ ನೀಲಮ್ಮ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಅವರ ರಚನೆಗಳಾದ 'ಅಂಕುರ', 'ಮಸಣದ ಕೂಗು' ಮತ್ತು 'ಕವಿಮುಳುಗು' ಎಂಬ ಮೂರು ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹಗಳು 'ವಾಸ್ತವ' ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಹಾಗೂ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ ಹಾಗೂ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಎಂಬ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವೆನಿಸಿದೆ. ವೀರರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲೂಕು ಪಾರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ೫ನೇಯ ಕೊಡವತಕ್ಕ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಕೂತಂಡ ಪಾರ್ವತಿಪೂವಯ್ಯ ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ 'ಬುಗಿಲಗೊಂಚಲು', 'ಭೈರವಿ', 'ವಿಧಿವಿಲಾಸ' ಇತ್ಯಾದಿ ^{೧೦}. ಇವರು ನಾಣ್ನುಡಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಕಥೆ ಕವನ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧ ಮಾಡಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳ್ಳಯಡಡಾಟಪೂವಯ್ಯ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯ ಆದ್ಯ ಕಾದಂಬರಿಗಾರ್ತಿ ಎಂದೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ 'ಒಯಿಪತ್‌ಮಲ್ಲಗೆ' ಕೃತಿ ವೈಶ್ಯಾವಾಣಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರು 'ತಂಪುತಾಮಾನೆ' ಎನ್ನುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕೃತಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲದೆ ಕೊಡಗಿನ ಅನೇಕ ಬರಹಗಾರ್ತಿಯರಾದ ಬಾಚಿರಾಣಿಯಂಡ ರಾಣುಅಪ್ಪಣ್ಣ, ಸುಂದರಿಮಾಚಯ್ಯ ಇವರನ್ನು ಕೂಡ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

೪.೫ ಕೊಡವರ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು

ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಇಂತಹ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಕಲೆಯೂ

ಒಂದು. ಕೊಡಗಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಕೊಡವ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾರಗಳು ಇವೆ. ಇವರ ಜಾನಪದ ಕಲೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಜಾನಪದ ಕುಣಿತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದ ವೇಳೆ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

೧. ಬೊಳಕಾಟ್ : ದೇವರ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕುಣಿಯುವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಬೊಳಕ್' ಎಂದರೆ ದೀಪ. ಬೆಳಕಿನ ನೃತ್ಯವೆಂದೇ ಇದನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಗೆಯಾದ 'ಕುಪ್ಯೇಲೆ' ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡೇ ಇದನ್ನು ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವ ಈ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ದೇವರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕುಣಿಯುವಾಗ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಒಡಿಕತ್ತಿ (ಕೊಡವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕತ್ತಿ) ಮತ್ತು ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಚೌರಿಯನ್ನು ಬೀಸಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ.

೨. ಕೊಂಬಾಟ್ : ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಉತ್ಸವ ದಿನ ಅಂದರೆ ಊರ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ನೃತ್ಯ. ಬೆಳಗಿರುವ ಕುಪ್ಪಸವನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಚೇಲೆಯನ್ನು (ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ) ಎದೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆಯ ಕೊಂಬನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ.

೩. ಪೀಲಯಾಟ್ : ಇದನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕುಣಿಯುವ ಒಂದು ನೃತ್ಯ. ಈ ರೀತಿ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವ ಪುರುಷರು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇದ್ದು, ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಪಂಚೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೊಡವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಚೇಲೆ (ರೇಶ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ) ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನವಿಲುಗರಿ ಚಾಮರ ಹಿಡಿದು, ಮೇದ (ಹೊಲೆಯರು) ದುಡಿಯನ್ನು ಬಿಡಿದು ಹಾಡು ಹೇಳುವಾಗ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವವರು ಕುಣಿಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕುಣಿಯುವವರು ಮೌನವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ಒಟ್ಟು ೧೦೮ ವಿಧದ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ ಕುಣಿಯಬೇಕು.

೪. ಕೋಲಾಟ: ಇದನ್ನು ಹುತ್ತರಿ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡಗಿನವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶೈಲಿಯ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತದ ಕೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಯುವರು. ಕೋಲನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಾ ದುಡಿಕೊಟ್ಟು ಹಾಡಿಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಸಾಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಡುಕೋಲು, ಕಡೆಯಕೋಲು, ದಾಟುವಕೋಲು, ಒಂದೇ ಕೋಲು, ಬೀಸಿ ಹೊಡೆಯುವ ಕೋಲು ಎಂದು ಒಟ್ಟು ೩೨ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಲನ್ನು ಬಳಸುವ ಕುಣಿತ ಇದು.

೫. ಬೋಡಾಟ: 'ಬೋಗಡ್ ಆಟ' ಎಂಬುದರಿಂದ 'ಬೋಡಾಟ್' ಎಂಬ ಕುಣಿತ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. 'ಬೋಗಡ್' ಎಂದರೆ ತಮಾಷೆಗಾಗಿ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಜಿಗಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕುಣಿಯುವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕುಣಿತ. ಈ ರೀತಿಯ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಊರಿನಿಂದ ಊರಿಗೆ ಭಿನ್ನತೆ ಇದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇಹಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮನಿ ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಮೈಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮನಿ ಬಾಳೆಯ ದಿಂಡಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಿರೀಟವನ್ನು ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೌನದಿಂದ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಧದ ವೇಷ ಹಾಕಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಟದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವೇಷ, ಸೂಳೆ ವೇಷ, ಒಡ್ಡರ ವೇಷ, ಕೋಡಂಗಿ ವೇಷ, ಮಾವಿಳ್ಳೆ ವೇಷ ಹಾಕಿ ಕುಣಿಯುವುದು ಉಂಟು. ಹಾಸ್ಯಭರಿತ ಹಾಡು ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ ^{೫೧}.

೬. ಮರಪನಾಟ್ ಪಿಂಞ ಅಂಗಕಳ : ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ತಿಥಿಕರ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕುಣಿತ. ಸತ್ತವನ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ಮಾಡಿ ಅದರ ಸುತ್ತ ಹರಿಜನರು 'ಸಾವುಪಾಟ್' (ಸಾವಿನ ಹಾಡು) ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ.

೭. ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ :

ಉಮ್ಮತ್‌ಆಟವು ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯರ ನೃತ್ಯ. ಇದು ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಎರಡರ ಸುಮಧುರ ಮಿಶ್ರಣ. ಹೆಂಗಸರು ಕೈಯಲ್ಲಿ 'ಉಮ್ಮತ್' (ತಾಳ) ಹಿಡಿದು ಚಕ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡವರ ಈ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಮೌಖಿಕ ಆಧಾರಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ. ಸಮುದ್ರ ಮಥನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮತ ಕುಡಿದು ಸುರರು ಕುಣಿಯುವಾಗ 'ಉಮಾದೇವಿ'ಯು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ನೃತ್ಯ ಮಾಡಿದಳೆಂದು ಉಮಾದೇವಿಯ ಆಟ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ ಆಯಿತು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ ಉಮ್ಮತ್ ಹೂವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ ^{೫೨}.

ಈ ರೀತಿಯ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮೊದಲೆಲ್ಲಾ ದೇವರ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯ ವೇಳೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಭದ್ರಕಾಳ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಜಾವ ಹೋಗಿ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು. ನಾಪೋಕ್ಷು ಎನ್ನುವ ಊರಿನ ಭಗವತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯ ದಿನ ಈ ರೀತಿಯ ನೃತ್ಯ ದಿನನಿತ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಪವಿತ್ರ ಆಚರಣೆಯ ದಿನ ಮಾತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ನೃತ್ಯ ಈಗ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಈ

ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ ^{೩೩}.

ಉಮ್ಮತಾಟ್ ಹಾಡಿನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ “ಬಂದಿರಾ ಬೆಂದ್‌ಕಳೇ ನಿಂಗಲ್ಲೆ ಜಾಯಿತ್ ಉಳ್ಳರೆಲ್ಲಾ” (ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಬಂಧುಗಳೇ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೀರಾ) ಎಂದು ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಡವರ ಮನೆಗೆ ಯಾರೇ ಬಂಧುಗಳು ಬಂದಾಗ ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಹೀಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಸಾಲನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಇದು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆಂದು. ಅದುದರಿಂದ ಇದು ಬರಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಕಲೆ ಅಲ್ಲ ಇದು. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಕುಣಿಯುವ ನೃತ್ಯ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ^{೩೪}.

ಉಮ್ಮತಾಟ್ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೊಡವ ಶೈಲಿಯ ಸೀರೆಯುಟ್ಟು ಉದ್ದ ತೋಳಿರುವ ರವಿಕೆ ತೊಟ್ಟು. (ಅದನ್ನು ಕೊಡವರು ಚಾಕಿಟು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು) ತಲೆಗೆ ಕೊಡವ ವಸ್ತ್ರ ಕಟ್ಟಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಾಳವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುತ್ತಿ ಬೊಳಚ (ದೀಪ) ಇಟ್ಟು ಸುತ್ತುತ್ತಾ ನರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತರಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಂದು ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದು ಈ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಕಾವೇರಮ್ಮ ದೇವಿ ತಾಯೇ ಕಾಪಾಡೆಂಗಳಾ

ಬಾವ ಬಟ್ಟೆ ಕಾಣ ತಂದ್ ಚಾಕ್ ದೇವಿ ನೀ

ಕಾವೇರಮ್ಮ ದೇವಿ ತಾಯೇ ಕಾಪಾಡೆಂಗಳಾ

ಕಾವೇರಿ ಸ್ತುತಿಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುವ ಈ ಉಮ್ಮತಾಟ್ ಹಾಡು ತೀರ್ಥರೂಪಿನಿಯಾದ ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಯ ಹುಟ್ಟು ಬಾಲ್ಯ, ವಿವಾಹ ವರ್ಣನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದ ಕೊಡವರು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಕಾಫಿ, ಕಿತ್ತಳೆ, ಭತ್ತ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ಕೊಡಗಿನ ಕೃಷಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭದ ವರ್ಣನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಡು ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ನೃತ್ಯದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಬಾಗಿಸುವ ವಂದಿಸುವ ಮುದ್ರೆ ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾದ್ಯಗತಿಗೆ ಕುಣಿತವೂ ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕುಣಿತದ ಗತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದಾಗ ವಾದ್ಯದ ಗತಿಯೂ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬಾಗಿಗೆ ಬಳುಕಿಗೆ ವಾದ್ಯ ಲಯ ಸಮನ್ವಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಡಿನ ಧಾಟಿ ಮೇಳೈಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ರೀತಿ ಮಂದಗತಿ ಶೈಲಿ ಈ ಕುಣಿತದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲೆ ಅಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ತೇಲುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಅಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಪರಿಭ್ರಮಿಸುವ ವೃತ್ತಿಯ ಚಲನೆಯಂತೆ

ಈ ಕುಣಿತವಿರುತ್ತದೆ ^{೪೩}.

೮. ವಾಲಗತಾಟ:

ಇದೊಂದು ಮನರಂಜನೆಯ ಕುಣಿತ. ಇದು ಕೊಡವರು ಮದುವೆ ಹಬ್ಬ ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರೂ, ಹೆಂಗಸರೂ ಎನ್ನುವ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಹರಿಜನರು ದುಡಿಬಡಿದು ವಾಲಗ ಮಾಡುವಾಗ ನರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕಲು ಕುಣಿಯಲು ಯಾವುದೇ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರವಚೀನಿ, ಕುರಂದಆಟ್, ಪಾಂಬಾಟ್, ದೇವಆಟ್, ಹುಲವೇಷ, ಮಾಪಳೆಆಟ್ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಉಮ್ಮತ್ತಾಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳಂತೆ ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೃತ್ಯ ಪ್ರಾಕಾರಗಳು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪುರುಷರ ನೃತ್ಯ ಅವರ ವೀರ ಪರಂಪರೆಗೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಆಧುನಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಲೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರೊಡನೆ ಕೊಡಗಿನ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಡಿಕೇರಿಯ ರಾಣಿ ಮಾಚಯ್ಯ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪರಂಪರೆಯ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಲ್ಲದೇ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲೂ ಕೊಡಗಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ ಕಲೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು. ಕೋದಂಡಪೂವಯ್ಯ ಅವರ ಪುತ್ರಿಯರು. ಇವರನ್ನು ಪೂವಯ್ಯಸಹೋದರಿಯರು ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸೀತಾಪೂವಯ್ಯ ಇವರು ಕಲೆ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ಕಲೆ ಕುರಿತ ತಮ್ಮ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕಂಡು, ಭಾರತೀಯ ನೃತ್ಯ ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ^{೪೪}.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಈ ಕಲೆಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಭರತ ನಾಟ್ಯ ಪ್ರವೀಣಿ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಶೋಭಾಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಕೂಡ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಾದ ಸ್ಮಿತಾಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಜಾತಾಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಕೂಡ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳಲ್ಲದೆ ಯಾಮಿನಿ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಎಂಬುವವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭರತನಾಟ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನೃತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ಹಿರಿಯಣ್ಣ ಅಂಬಳಕೆ ಡಾ||ಮಲೆನಾಡಿನ ವೈಷ್ಣವ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ೧೯೯೯, ಪುಟ ೨೮೫.
೨. ರಮೇಶ್ ಸ.ಜಿ, 'ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಪ್ಪಾರರ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ', ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ., ೧೯೯೭, ಪುಟ ೫೩.
೩. ಶೋಡಸ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಒಟ್ಟು ಹದಿನಾರು. ೧. ಗರ್ಭಾದಾನ, ೨. ಪುಂಸವನ, ೩. ಸೀಮಂತೋನ್ನಯ ೪. ಜಾತಕರ್ಮ ೫. ನಾಮಕರಣ ೬. ನಿಷ್ಕರ್ಮ ೭. ಅನ್ನಪ್ರಾಶನ ೮. ಚೂಡಾಕರ್ಮ ೯. ಉಪನಯನ ೧೦. ಮಹಾನಾಮ್ನೀ ೧೧. ಮಹಾವ್ರತ ೧೨. ಉಪನಿಷತ್‌ವ್ರತ ೧೩. ಕೇಶಾಂತ ೧೪. ಗೋದಾನ ೧೫. ಸಮಾವರ್ತನ ೧೬. ವಿವಾಹ
೪. ಮುತ್ತಣ್ಣ ಐ.ಮಾ , 'ಕೂರ್ಗ್ ಮೆಮೊರೈಸ್', ಉಷಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮೈಸೂರು, ೧೯೭೧, ಪುಟ ೧೭೮.
೫. ರಮೇಶ್ ಸ.ಜಿ, 'ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಪ್ಪಾರರ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ', ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೧೯೯೭, ಪುಟ ೭೦.
೬. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ, 'ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ', ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ, ೨೦೦೨, ಪುಟ ೫೭.
೭. ಅದೇ, ಪುಟ ೭೩.
೮. ಮಾಹಿತಿ ಬಾಲೆರಣಿಯಂಡ ಪಿ.ಅಪ್ಪಣ್ಣ, ವಯಸ್ಸು ೭೦, ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ನೇತಾಜಿನಗರ, ಕುಶಾಲನಗರ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.
೯. ಜಿಳಮಲೆ ಪುರುಷೋತ್ತಮ , 'ಗೌಡ ಜನಾಂಗ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ', ಸಂ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ ಕೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಯಾನೆ ಗೌಡರ ಸೇವಾ ಸಂಘ, ಮಂಗಳೂರು, ೨೦೦೨, ಪುಟ ೧೦೨.
೧೦. ಪೊಡನೋಳಂಡ ಜಿ. ಮುತ್ತಣ್ಣ, 'ಪದ್ಧತಿರಜೀರ್ಯ', ಕೊಡವ ತಕ್ಕ ಎತ್ತಕಾರಡಕೂಡ, ಮಡಿಕೇರಿ, ೨೦೦೩, ಪುಟ ೧೮.
೧೧. ಅದೇ, ಪುಟ ೧೯.
೧೨. ರಾಮಾನುಜಂ ಪಿ.ಎಸ್ , 'ಕೊಡವರು', ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ೧೯೭೫, ಪುಟ ೧೧೫
೧೩. ಅದೇ, ಪುಟ ೧೧೮
೧೪. ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ , 'ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ', ಕರ್ನಾಟಕಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ೨೦೦೨, ಪುಟ ೮೯.

(ಹಾಗಿರುವಾಗ ಪಟ್ಟಮಾಡ ಒಕ್ಕದ ಮಾಚಮ್ಮ ಎಂದು ಹೆಸರಿರುವ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕೇಕಡ ಒಕ್ಕದ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ಎನ್ನುವ ವರನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮದುವೆ ಶಾಸ್ತ್ರದ ನಂತರ ಸಂಬಂಧ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾಚಮ್ಮ ಹೆಸರಿರುವ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕೇಕಡ ಒಕ್ಕದ ಸಾವಿರ ಬಟ್ಟಿ ಭೂಮಿ ತೋಟ, ಹತ್ತು ಜನ ಆಳುಗಳು, ಹತ್ತು ಜೊತೆ ಎತ್ತು, ಹತ್ತು ಕರಿಯುವ ಹಸು, ಬೆಣ್ಣೆ ತೆಗೆಯುವ ಬಿದಿರಿನ ಕೊಳಗ, ದನ ಸೇರಿಸುವ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಪೈರು ಬೆಳೆಯುವ ಗದ್ದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಗದ್ದೆ. ನೀರು ಬಿದ್ದು ಮಣ್ಣುಪಾಲಾದ ಜಾಗ, ಪೈರು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಗದ್ದೆ. ಓಡಿ ಹೋದ ಆಳು, ಸೊಕ್ಕಿದ ಆಳು ಜೋಮ, ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ಸೇರು, ಊಟ ಮಾಡುವ ಬಟ್ಟಲು, ತೂಗು ದೀಪ, ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪ್ಪು, ಒಲೆ, ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟ ಸಂಪತ್ತು, ನೂಲಿನ ಉಂಡೆ, ಸೂಜಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿದಧ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀವು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?)

೧೫. ಅದೇ, ಪುಟ ೯೯

೧೬. ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದವರು ಕೇಕಡ ಎಂ.ಕಾಳಪ್ಪ, ವಯಸ್ಸು ೭೦, ಬಿ.ಬಾಡಗ ಗ್ರಾಮ, ಚೇರಂಬಾಣಿ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.
೧೭. ರಮೇಶ್ ಸ.ಜಿ, 'ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಪ್ಪಾರರ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ', ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೧೯೯೭, ಪುಟ ೫೩.
೧೮. ಹಿರಿಯಣ್ಣ ಅಂಬಳಕೆ ಡಾ|| "ಮಲೆನಾಡಿನ ವೈಷ್ಣವ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ" ೧೯೯೯, ಪುಟ ೨೩೦.
೧೯. ರಮೇಶ್ ಸ.ಜಿ, 'ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಪ್ಪಾರರ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ', ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೧೯೯೭, ಪುಟ ೫೪.
೨೦. ಪೊಡನೋಳಂಡ ಬಿ. ಮುತ್ತಣ್ಣ, 'ಪದ್ಧತಿರಜೀಯೆ', ಕೊಡವ ತಕ್ಕ ಎತ್ತಕಾರಡಕೂಡ, ಮಡಿಕೇರಿ, ೨೦೦೩, ಪುಟ ೧೦.
೨೧. ನಾಗರಾಜ್ ಎಂ.ಜಿ, 'ಕೆಂಬಟ್ಟ ಹೊಲೆಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ', ಕಾ.ಸಾ.ಅ, ೧೯೯೩, ಪುಟ ೧೮೫
೨೨. ಮಾಹಿತಿ ಬಾಲೆರಣಿಯಂಡ ಪಿ.ಅಪ್ಪಣ್ಣ, ವಯಸ್ಸು ೭೦, ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ನೇತಾಜಿನಗರ, ಕುಶಾಲನಗರ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.
೨೩. ನಾಗರಾಜ್ ಎಂ.ಜಿ., 'ಕೆಂಬಟ್ಟ ಹೊಲೆಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ', ಕಾ.ಸಾ.ಅ, ೧೯೯೩, ಪುಟ ೧೮೦.
೨೪. ಅದೇ, ಪುಟ ೧೮೭.
೨೫. ಅದೇ, ಪುಟ ೧೮೭.
೨೬. ರಾಮಾನುಜಂ ಪಿ.ಎಸ್, 'ಕೊಡವರು', ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ೧೯೭೫, ಪುಟ ೫೯.
೨೭. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು, "ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಆಟಗಳು", ಜ್ಞಾನೋದಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ೨೦೦೦, ಪುಟ ೨೧.
- ೨೮ ಪಾಂಡುರಂಗ ಡಿ.ಆರ್ ಡಾ. ., "ಭೈರರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ", ಕ.ಸಾ.ಅ. ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩, ಪುಟ ೫೩.
೨೯. ನಾಗರಾಜ್ ಎಂ.ಜಿ., 'ಕೆಂಬಟ್ಟ ಹೊಲೆಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ', ಕಾ.ಸಾ.ಅ, ೧೯೯೩, ಪುಟ ೯೭
೩೦. ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿದವರು, ಪೇರಿಯಂಡ ಪೆಮ್ಮಯ್ಯ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೊಡವ ಸಮಾಜ, ಮಡಿಕೇರಿ.
೩೧. ಮಾಹಿತಿ ಬಾಲೆರಣಿಯಂಡ ಪಿ.ಅಪ್ಪಣ್ಣ, ವಯಸ್ಸು ೭೦, ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ನೇತಾಜಿನಗರ, ಕುಶಾಲನಗರ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.
- ೩೨ ಹಿರಿಯಣ್ಣ ಅಂಬಳಕೆ ಡಾ|| "ಮಲೆನಾಡಿನ ವೈಷ್ಣವ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ" ೧೯೯೯, ಪುಟ ೩೫೦.
೩೩. ಕರ್ನಾಟಕ ಗಜೆಟಿಯರ್, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.
೩೪. ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಕೆ.ಸಿ ಕರ್ನಲ್, "A Study of the origin of Coorgs", ಚೆಟ್ಟಳ್ಳಿ, ೧೯೯೭, ಪುಟ ೨೮೨.
೩೫. ನಾಗರಾಜ್ ಎಂ.ಜಿ, 'ಕೆಂಬಟ್ಟ ಹೊಲೆಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ', ಕಾ.ಸಾ.ಅ, ೧೯೯೩, ಪುಟ ೨೧೦
- ೩೬ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ . 'ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ', ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ, ೨೦೦೨, ಪುಟ ೨೯೨.
೩೭. ಬಾಚಿರಂಡ ಪಿ.ಅಪ್ಪಣ್ಣ, "ಕೊಡಗೂರ ಆರಬೇರ", ಕ.ಕೊ.ಸಾ.ಅ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಪುಟ ೪೦.
೩೮. ಕರ್ನಾಟಕ ಗಜೆಟಿಯರ್, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ, ಪುಟ ೭೯೮.
೩೯. ಅದೇ, ಪುಟ ೭೯೭.
೪೦. ಅದೇ, ಪುಟ ೭೯೯.

೪೧. ಬಾಚಿರಂಡ ಪಿ.ಅಪ್ಪಣ್ಣ, “ಕೊಡಗರ ಆರಬೀರ”, ಕ.ಕೊ.ಸಾ.ಅ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಪುಟ ೪೧.
೪೨. ಬಾದುಮಂಡ ಕಾಮವ್ವ, ವಯಸ್ಸು ೮೦, ಮಡಿಕೇರಿ
೪೩. ಬಾಚಿರಂಡ ಪಿ.ಅಪ್ಪಣ್ಣ, “ಕೊಡಗರ ಆರಬೀರ”, ಕ.ಕೊ.ಸಾ.ಅ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಪುಟ ೨೫.
೪೪. ಕೂಪದೀರ ಜಯಂತಿ, ವಯಸ್ಸು ೪೫, ಮಡಿಕೇರಿ
೪೫. ನಾಗರಾಜ್ ಎಂ.ಜಿ., ‘ಕೆಂಬಟ್ಟಿ ಹೊಲೆಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ’, ಕಾ.ಸಾ.ಅ, ೧೯೯೩, ಪುಟ ೧೧೪
೪೬. ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಕರ್ನಾಲ್ ಕೆ.ಸಿ, “A Study of the origin of Coorgs”, ಬೆಟ್ಟಳ್ಳಿ, ೧೯೯೭, ಪುಟ ೨೩೯.
-

ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಶ್ರುತಿ

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೊಡವರ ಅಧ್ಯಯನ ಬದುಕಿನ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವಂತಹದು.

ಈ ವರೆಗೆ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನೂ ಗುರುತಿಸುವ ಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆ ಮೂಲಕ ಅವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಯಿತು. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗೆ ಜೀವನಚಕ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಅನುಸರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಚರಣೆಗಳು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ. ಕೊಡವರು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿರುವ ಮಲಯಾಳಂ ಮತ್ತು ಅಂಗಾಯುತರ ಪ್ರಭಾವ ಇವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೊಡವರ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಇರುವುದೇ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ ಜೀವನ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ. ಹೀಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಕೊಡವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

೧. ಕೊಡವರದ್ದು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂರಚನೆಯಾದರೂ

ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆರಾಧನಾ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗತಾರತಮ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಕುಟುಂಬದ ಒಳಗಡೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಗೌರವಗಳು ಇವೆ. ಗಂಡಿನಷ್ಟೇ ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಡಾ ದುಡಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಸಂತಾನದ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗೆಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಭಾವನೆಗಳಿಲ್ಲ.

೨. ಕೊಡವರದು ಪಿತೃ ಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರನ್ನು 'ಕಾರೋಣ' ಎಂದು ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪುತ್ರ ಜನನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವವಿದೆ.

೩. ಕೊಡವರು ಜೀವನಾವರ್ತನದ ಆಚರಣೆಗಳಾದ ಋತುಮತಿ, ಸೀಮಂತ ಮುಂತಾದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

೪. ಜಾನಪದ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

೫. ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ 'ಬಳ' ಅಥವಾ 'ಗೋತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಕ್ಕಗಳ (ಕುಟುಂಬದ) ಮಧ್ಯೆ ಮದುವೆ ಏರ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದ ಒಳಗೆ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪಿಡುಗು ಇಲ್ಲ. ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುವ ಅಥವಾ ತ್ಯಜಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಇದೆ. ಹೆಣ್ಣು ವಿಧವೆಯಾದರೂ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದು. ಮತ್ತು ಆಕೆಗೆ ಮರುಮದುವೆಯಾಗುವ ಅವಕಾಶವೂ ಇದೆ. ವಿಧವೆಗೆ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕೂ ಇದೆ.

೬. ಕೊಡವರ ಯಾವುದೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪುರೋಹಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

೭. ಜೀವನಾವರ್ತನೆಯ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ವಿವಾಹ ಮುಂತಾದ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

೮. ಕೊಡವರಲ್ಲಿದ್ದ ಜಾನಪದ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ.

೯. ಜಾನಪದ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಕ್ರೀಡೆ ತುಂಬಿದೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅದೃಶ್ಯಳಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ ಇಂದು ಆಧುನಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾದಾಗ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಸಾಧಿಸಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ.

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಅನುಬಂಧ-೧

ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

ಕೊಡವ ಪರಂಪರೆಯ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ, ಇಡೀ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅದೃಶ್ಯಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿದು ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಕೊಡವ ಇತಿಹಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ಪುರುಷ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನುಭವಗಳೇ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವೆಂಬಂತೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅನಿಸಿಕೆ, ಅನುಭವ, ಸಾಧನೆ ದಾಖಲಾಗದ ಏಕಮುಖ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಬಂದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಅಲ್ಲರುವ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಬಲ ಅಸ್ತವಾಯಿತು.

ಮಹಿಳೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆತಾಗ ಆ ಜನಾಂಗದ ನಾಗರಿಕತೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಬುದ್ಧಿವಿಕಾಸಕ್ಕೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಭೌದ್ಧಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪರಂಪಾಗತ ನಂಜಿಕೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಸಮಾನತೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಕಾಸದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಆಧುನಿಕ ಜೀವನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಹುಬೇಗ ಬರುವಂತವಳಾದಳು.

ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಂತಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಗಂಗರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಅಗ್ರಹಾರಗಳು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬರೆಯರಸ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸನಿಗಾಗಿ ಅಗ್ರಹಾರವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖ ೧೦ನೇಯ ಶತಮಾನದ ಒಂದು ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಅಗ್ರಹಾರವಿದ್ದ ಊರು ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಹಾರೋಹಳ್ಳಿಯಾಗಿದ್ದು ಊರ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಅದು ಹಾರುವರ ಹಳ್ಳಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು. ವಿವಿಧ ಕಸುಬುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರು.

ಕೊಂಗಾಳ್ವ, ಹೊಯ್ಸಳ, ಚಿಂಗಾಳ್ವರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅಂಜನಗೇರಿ ಬೆಟ್ಟಗೇರಿ, ಮುಳ್ಳೂರು, ಭಾಗಮಂಡಲ, ಬಲಮುರಿ, ಪಾಡಿ ಮುಂತಾದ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಲಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಮುಳ್ಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಜೈನ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೂ ಇದ್ದರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ.

ಚಿಂಗಾಳ್ವ ಹಾಗೂ ಹಾಲೇರಿ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ವೀರಶೈವ ಮಠಗಳೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿರುವಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ೭೦ ವೀರಶೈವ ಮಠಗಳು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

೧೬ನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ 'ದೊಡ್ಡವೀರರಾಜೇಂದ್ರ' ರಾಜನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಟ್ವಾಳದಿಂದ ಅನೇಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕೊಡಗಿಗೆ ತಂದು ನೆಲೆನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೆಂದೂ, ಆಂಗರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿರಹ, ಕೊಡಲೂರು ಮುಂತಾದ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಹಾರ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ದಾಖಲೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೆ.ಜಿ.ಮೊಗ್ಗಿಂಗ್ ಈ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಓದು ಬರಹ ಕಲಿಸಲು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨-೩ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಇವನಿಗೆ ಪುನಃ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿಸುವಂತೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೭ ೧/೨ ಪಗಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು ಕೊನೆಗೆ ಈ ಹುದ್ದೆಗೆ ಇಂಡೋ-ಬ್ರಿಟನ್ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ರೂಪ ಪಡೆದದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಜನರಲ್ ಫ್ರೆಜರನು ೧೮೩೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಜರ್‌ಪೇಟೆ (ಕುಶಾಲನಗರ)ದಲ್ಲಿ ೩೦೦ ರೂಗಳ ರೇವಣಿ ಹೂಡಿ ಒಂದು 'ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ' ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾರಣನಾದ. ೧೮೩೪ರಲ್ಲೇ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ 'ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಾಲೆ' ಅನೇಕ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿಯುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ನಿನ ಡಾ|| ಮೊಗ್ಗಿಂಗ್ ೧೮೫೫ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಧನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೋಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರೆಯುವಂತಾಯಿತು. ೧೮೭೭ರ ವೇಳೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ೭೪೮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳುಳ್ಳ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಶಾಲೆ, ೧೧೭ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಶಾಲೆಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ೧೩೧೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದು (೧೦೨೮ ಕೊಡವ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು, ೯೫ ಕೊಡವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿ) ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ೧೮೯೯ರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು

ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗಳ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮದರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಯವರೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೯೦೩ ರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಶಿ.೪.೫ ರಷ್ಟು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು ಎಂಬ ಅಂಶವು ಇದರಿಂದ ದೃಢಪಡುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಾಯಿತು. ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯ ಮೊದಲು ಕಲಿತು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದಿದ್ದು ೧೮೮೫ರಲ್ಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಐ.ಮಾ ಮುತ್ತಣ್ಣನವರು ಈ ರೀತಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. Bollamma was the first girl in coorg to pass out the middle school successfully in 1885 and that was a land mark of women's education ಎಂದೂ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. The First M.B.B.S graduate among the Kodavas Dr. Konganda Akkamma in 1926. ಕೊಡವ ಪ್ರಥಮ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಮಹಿಳೆ ಎಂದು 'ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪೂವಯ್ಯ ತಂಗಿಯರು' ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ "Rohini was among the first batch to join the newly opened St. Joseph's convent at Madikeri in 1911. She later graduated from Queen Marry's College, Madras being the first Coorg Lady graudate " ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರೆಂದರೆ 'ಚೋನಿರ ಮುತ್ತಮ್ಮ' ಇವರು ಪ್ರಥಮ ಐ.ಎಫ್.ಎಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ಮಹಿಳೆಯೆಂದೇ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಂದು ಕೊಡವ ಜನಾಂಗದ ಮಹಿಳೆ ಶೇ. ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷರಸ್ಥಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ತನ್ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯಿಂದ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದ ಮಹಿಳೆಯಿರಿಗಿಂತ ಇಂದು ನಾಗರಿಕಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ, ಸ್ವತಂತ್ರಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ ಇಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪುರುಷನ ಸರಿಸಮಾನದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ.

ಅನುಬಂಧ - ೨

ಕೊಡವ ಜನಾಂಗದ ವಿಧವೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ

ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದಂತೆ ಕೊಡವರು ಕೂಡ 'ಪತಿ'ಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿದೆ. ಬಿಳಿಸೀರೆ ಉಡಿಸಿ ಸಮಾಜದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಅವಳ ಮುತ್ತೈದೆತನವನ್ನು ಕಳಚಿ ಹಾಕುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನೇ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಕರಿಮಣಿಯನ್ನು ಬಿಜ್ಜಿ ಕುಂಕುಮವನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ, ಕೊಡವರ ಮದುವೆಗೆ ಕರಿಮಣಿ ಪತ್ತಾಕ, ಪತಿಯಾದವನು ಕಟ್ಟದಿದ್ದರೂ ಸಾವಿನ ನಂತರ ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಕೊಡವ ವಿಧವೆ ಬಿಳಿಸೀರೆ ಉಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ, ಗಾಜಿನ ಬಳೆ ಧರಿಸುವುದು, ಪತ್ತಾಕು ಕಟ್ಟುವುದು, ಕಾಲುಂಗುರ ಹಾಕುವುದು ನಿಷಿದ್ಧ. ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಜನಾಂಗದಲ್ಲರವಂತೆ ವಿಧವೆ ತಲೆಬೋಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿದುರ ತಲಕಾವೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ 'ಪಿಂಡ' ಇಟ್ಟು ತಲೆಬೋಳಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಈಗ ದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ವಿಧವೆಯರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ಸಹಕರಿಸಿದೆ.

ವಿಧವಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹ

ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ವಿಧವಾ ಪುನರ್ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದೆ ಆದರೂ ಇಂತಹ ಅವಕಾಶಗಳು ಇದ್ದರೂ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ, ಅದರ್ಶಮಾತೆ ಎಂದು ಗೌರವಿಸಿ ಮರುಮದುವೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸದ ಎಷ್ಟೋ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಲೂ, ಒಕ್ಕದ ಗೌರವವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮರುಮದುವೆಯಾಗದೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯರು ಐನ್‌ಮನೆಯ ಉಂಬಳ ಮನೆಯೊಳಗಿದ್ದು ಬದುಕನ್ನು ಸವೆಸಿದ್ದೂ ಇದೆ.

ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಗೆ ಪುನಃ ವಿವಾಹದ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ 'ಕೂಡಾವಳಿ'ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧದ ಕೂಡಾವಳಿ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ.

೧. ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಪತಿಯ ಸಹೋದರನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದು.

ಈ ರೀತಿಯ ಮದುವೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಕೊಡವರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಇತರ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಕೆಂಬಣ್ಣ, ಅಮ್ಮಕೊಡವರಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಪತಿಯ ಸಹೋದರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರೆ ಆಸ್ತಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ವಿಧವೆ ತಾನು ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಿರಬೇಕು. ೧.ವಿಧವೆಯನ್ನು ಇತರ ಮನೆಯವರು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

೨. ವಿಜ್ಞೇದನ ಪಡೆದು ಬೇರೆಯಾದ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಮರುಮದುವೆಯ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ ವಿಧವೆಯಾದ ನಂತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗೌರವವನ್ನು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಕಾಯಿದೆ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಕೊಡವ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಧವಾ ಮಹಿಳೆಗೆ ಪತಿಯ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕು ಲಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಆದರೆ ಈಗ ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ್ದಾಳೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮೀರಬಾರದ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಉಮ್ಮತಾಟದ ಹಾಡಿನ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ - ಅಪ್ರಕಟಿತ

ಕಾವೇರಮ್ಮ ದೇವಿ, ತಾಯಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡು

ಬದುಕುವ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಲಹು ತಾಯಿ

ಕಾವೇರಮ್ಮ ದೇವಿ ತಾಯಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡು

ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ದತ್ತುಮಗಳಾದ ನೀನು

ಅಗಸ್ತ್ಯ ಋಷಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೊರೆದು ಹೋದಿಯಾ

ಕಾವೇರಮ್ಮ ದೇವಿ ತಾಯಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡು

ಭಾಗಮಂಡಲ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಕನಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೂಡಿ

ಬಲಂಬೆರಿಗೆ ಭಾಗ್ಯ ತಂದು ಕೊಟ್ಟು ಹೋದೆ

ಕಾವೇರಮ್ಮ ದೇವಿ ತಾಯಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡು

ಬಂದಿರಾ ಅತಿಥಿಗಳೇ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇಮವೇ?

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಸೌಖ್ಯವೇ? ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೇಗಿದೆ?

ಗದ್ದೆ, ತೋಟವೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಕಾಫಿ ಭತ್ತವೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಫಲಕೊಡುತ್ತಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ತೋಟದಲ್ಲಿರುವ ಕಿತ್ತಳೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಕಾವೇರಮ್ಮೆಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲವೇ?

ನಮ್ಮ ದೇವರ ಹಬ್ಬ ನಿಮಗೆ ಸಂತೋಷ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಬಂದಿರಾ ಅತಿಥಿಗಳೇ? ನೀವೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇಮವೇ?

ಜೇನು ಜೇನು ಜೇನು ಜೇನುಂಟಾ ಜೇನು

ಜೇನು ಜೇನು ಜೇನು ಹೆಜ್ಜೇನು ಜೇನು

ಜೇನಿನ ಚಿಂದವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕು

ಕೋಲುಜೇನು, ಹೆಜ್ಜೇನು, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಜೇನು

ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜೇನೇಲ್ಲಾ ತುಂಬುತ್ತಾ ಇದೆ
 ಅಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ
 ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ನಾವು
 ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಬದುಕುವ ನಾವು
 ಒಂದಾಗಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಕುಣಿಯುವ
 ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಉಮ್ಮತ ಆಟ ಇದು
 ಜೇನು ಜೇನು ಜೇನು ಹೆಜ್ಜೇನು ಜೇನು
 ಜೇನು ಜೇನು ಜೇನು ಹೆಜ್ಜೇನು ಜೇನು

ನೀನು ಎಲ್ಲಂದ ಬಂದೆ ಮಾಯೆ
 ಮಾಯಾದೇವಿರ ಮಮ್ಮಯದ ಆಟ
 ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕುಣಿದು ತೋರಿಸು ದೇವಿ
 ಬೆಳ್ಳಿ ತಾಳ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಕುಣಿಯಮ್ಮ ದೇವಿ
 ಮೊಸರು ಕಲಸುತ್ತಾ ಕೊಂಡಾಡಿ ಹಾಡು
 ಹಾಲು ಕರೆಯುತ್ತಾ ಹಾಡು
 ಮಾಯದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಾಡಿ ಹಾಡು
 ನೀನು ಎಲ್ಲಂದ ಬಂದೆ ಮಾಯಾ ದೇವಿ

ತುಲಾಮಾಸದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಪುಣ್ಯ. ಅದೇ
 ದಿನ ಭಾಗಮಂಡಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಸತ್ತ ತಂದೆ ತಾಯಿಗೆ ಪಿಂಡ ಇಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ಬೇಡಿ
 ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಲದ ಮರಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿ ಕಾವೇರಿ, ಕನಿಕೆ, ಸುಜ್ಯೋತಿ ಸೇರಿರುವ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ
 ಬರುವುದು ಪುಣ್ಯ.

ಲೇಲೋಳ ಲೇಲೋಳ ಲೇಲೋಳ ಲೆಲ್ಲೊ ತಾಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ

ತಾಲೆಯಾ ಹಾಡೊದಕ್ಕೆ ತೋರಿಗೆ ಕೇಡೆನು? ತಾಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ
 ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರು ಒಂದುಗೂಡಿ ಕುಣಿಯುವುದು ನೋಡಿ
 ಕಣ್ಣು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯ ಚಿಪ್ಪು ಇದ್ದಾಗೆ ಇದೆ ತಾಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ
 ಮನೆಗೆ ಬಂಗಾರ ಮುದ್ದು ಕಂದಮ್ಮಗಳು
 ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಂಗಾರ ಪಟ್ಟತಿ ಹಸು
 ಓಣಿಗೆ ಸಿಂಗಾರ ಓಣಿ ತೆರಮೆಸೊಪ್ಪು

ಬಾಡೆಗೆ ಸಿಂಗಾರ ತೂಗುದೀಪ

ಗದ್ದೆ ಬೆಳೆಯ ಚಂದಾನಾ ನೋಡು

ತೋಟ ಕಾಫಿಯ ಚಂದಾನಾ ನೋಡು

ಲೆಲೊಳ ಲೇಲೂಳ ಲೇಲೂಳ

ಲೆಲ್ಲೊ ಲೆಲ್ಲೊ ಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ

ಲೆಲ್ಲೊ ಲೆಲ್ಲೊ ಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ

ಕೇಳ ಕೇಳ ನೆಂಟರೇ

ಆಲಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂತಿರುವ ಮಕ್ಕಳೇ

ತೂಗಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂತಿರುವ ಮಹಾಜನರೇ

ಹಿಂದಿನ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲ

ದೇವರು ಮತ್ತು ರಾಕ್ಷಸರು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ

ಸಮುದ್ರ ಮಥನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ

ಅಮೃತವನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ತನಗೆ ಬೇಕು

ಎಂದು ಜಗಳವಾಡಿದರೂ ...

ಲೆಲ್ಲೊ ಲೆಲ್ಲೊ ಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ

ತಾಳದೊಡನೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಬಾರಮ್ಮಯ್ಯ

ತಾಳದೊಡನೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಕುಣಿಯಮ್ಮಯ್ಯ

ಪುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯಮ್ಮ

ಕಣ್ತೆರೆದು ನೋಡಿ ಬಾರಮ್ಮಯ್ಯ

ಪೊಲಪೊಲಂದು ಕೇಳ ಕುಣಿಯಮ್ಮಯ್ಯ

ಕಾವೇರಮ್ಮೆಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಹಾಡಮ್ಮಯ್ಯ

ಆಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಬಾರಮ್ಮಯ್ಯ

ದೇವ ಮರವನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಮ್ಮಯ್ಯ

ಉದ್ದ ಕೈ ಜಾರೀಟು ನೋಡಮ್ಮಯ್ಯ

ತಲೆಗೆ ವಸ್ತ್ರ ಕಟ್ಟಿ ಬಾರಮ್ಮಯ್ಯ

ತಾಳದೊಡನೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಬಾರಮ್ಮಯ್ಯ

ತಾಳದೊಡನೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಕುಣಿಯಮ್ಮಯ್ಯ

ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು

ಯಾವುದೇ ದುಡಿಮೆಯಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು

ಬೇಡದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಡ

ಬೇಕಾದ ದುಡಿಮೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು

ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ದುಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕು

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು

ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು

ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚಬೇಕು

ಆ ಕೆಲಸ ಈ ಕೆಲಸ ಎಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಬೇಡ

ಕೇಳಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು

ಮಾಡಬೇಕು ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು

ಯಾವುದೇ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು

ಪರಶಿವನ ಪ್ರೀತಿಯ ರಾಣಿ ಶಂಕರಿ, ವಿಶ್ವಮಾತೆಯ ದಯದಲ್ಲ

ಭರತಖಂಡವು ಸರ್ವ ಭಾಗ್ಯದಲ್ಲ ಉಕ್ಕಿ ಮೆರೆಯಲಿ ಮಂಗಳಂ

ಭರತ ಭೂಮಿಯ ಕನ್ಯೆಯ ಹಾಗೆ ಮೆರೆವ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೂ, ಭರತ ಭೂಮಿಯ ಧರ್ಮ ಗುಣವನ್ನು
ಧರಣಿಗೆ ಸಾರಿದ ಶೂರರಿಗೂ ಕನ್ಯೆಯಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಗೂ
ಮಂಗಳಂ

ನಮ್ಮನೆಲ್ಲಾ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಇಗ್ಗುತಪ್ಪ ದೇವನಿಗೂ ಮಂಗಳಂ

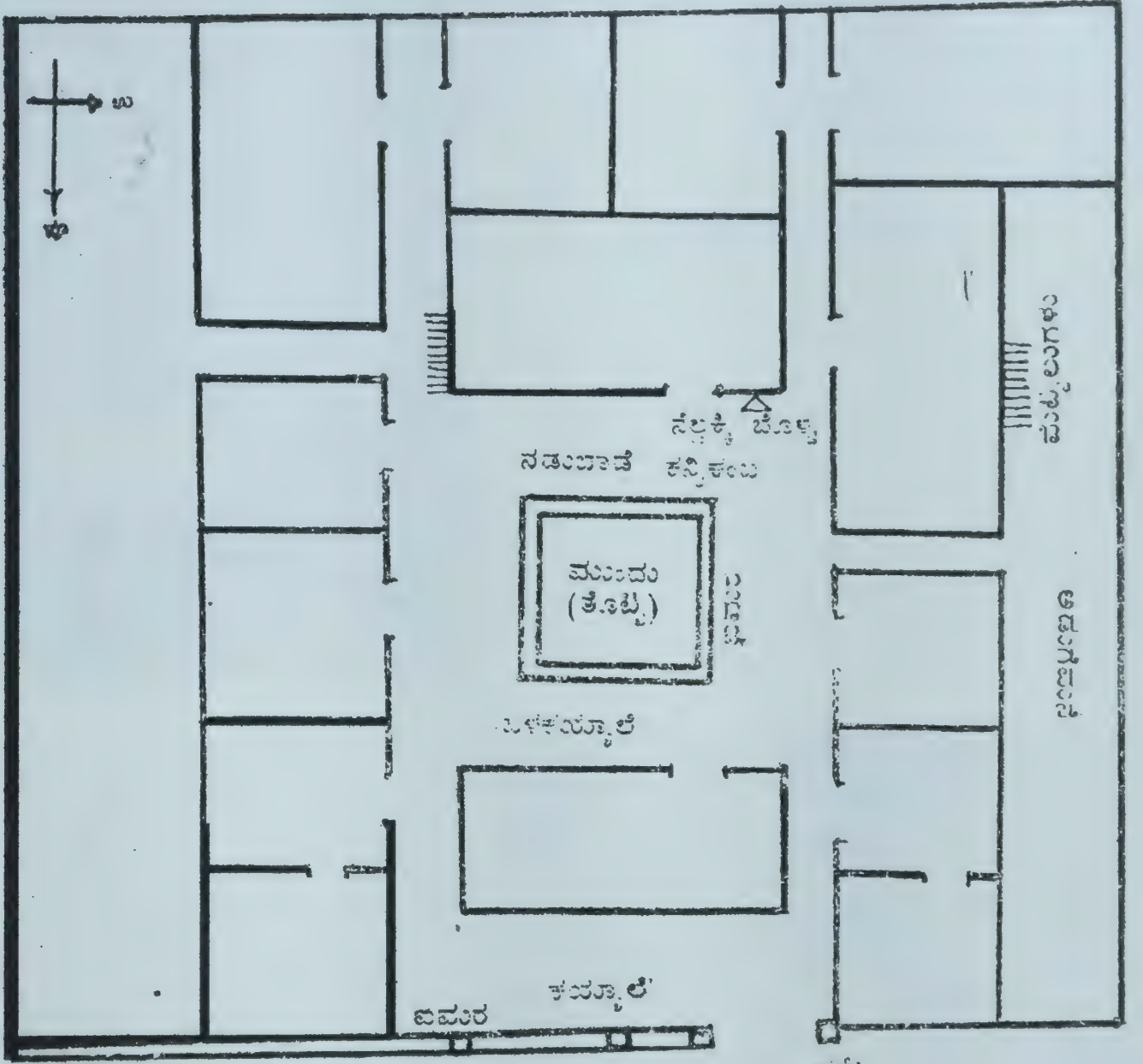
ನಮ್ಮನೆಲ್ಲಾ ಸಾಕುವ ತಾಯಿ ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಗೂ ಮಂಗಳಂ

ಮಂಗಳಂ ಜಯ ಮಂಗಳಂ ಶುಭ ನಿತ್ಯ ಶುಭಮಂಗಳಂ

ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ ವಕ್ತೃಗಳು

೧. ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಬಾಚಿರಣಿಯಂಡ ಪಿ.
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೭೦ ವರ್ಷ
ನಿವೃತ್ತ ಅಧ್ಯಾಪಕರು
ಕುಶಾಲನಗರ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
೨. ಅಚ್ಚಯ್ಯ ಪೋಲೇರ
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೭೫ ವರ್ಷ
ನೆಲಜಿ ಗ್ರಾಮ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
೩. ಕಾಶಿ ಅಚ್ಚಯ್ಯ ಬೊಟ್ಟೋಳಂಡ
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೭೦ ವರ್ಷ
ಐಟಿಐ ಬಳಿ, ಮಡಿಕೇರಿ
೪. ಕಾಳಪ್ಪ ಕೇಕಡ ಎಂ.
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೭೦ ವರ್ಷ
ಚೇರಂಬಾಣಿ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
೫. ಕಾಮವ್ವ ಬಾದುಮಂಡ
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೮೦ ವರ್ಷ
ಮಡಿಕೇರಿ
೬. ಗಣಪತಿ ಬಿ.ಪಿ
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೭೫ ವರ್ಷ
ನೆಮ್ಮಲೆ ಗ್ರಾಮ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
೭. ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ಕೇಕಡ
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೭೫ ವರ್ಷ
ಚೇರಂಬಾಣಿ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
೮. ಜಯಂತಿ ಕೊಪದೀರ
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೮೫ ವರ್ಷ
ಮಡಿಕೇರಿ
೯. ನಂಜಪ್ಪ ಕೆ.ಎಮ್
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೮೦ ವರ್ಷ
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
೧೦. ಪೆಮ್ಮಯ್ಯ ಪೇರಿಯಂಡ
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೭೫ ವರ್ಷ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಕೊಡವ ಸಮಾಜ, ಮಡಿಕೇರಿ
೧೧. ಪೂವಮ್ಮ ಪೋಲೇರ ಎನ್.
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೭೦ ವರ್ಷ
ನಡಿಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ., ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
- ೧೨ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಕಾಡ್ಯಮಾಡ ಎಂ.
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೮೫
ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
೧೩. ರಾಣು ಅಪ್ಪಣ್ಣ
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೫೮ ವರ್ಷ
ಕುಶಾಲನಗರ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
೧೪. ರೋಹಿಣಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೭೮ ವರ್ಷ
ವೀರರಾಜಪೇಟೆ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ
- ೧೫ ಶೋಭಾ ಕರುಂಬಯ್ಯ
ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೫೭ ವರ್ಷ
ಶಿಕ್ಷಕಿ
ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಮಡಿಕೇರಿ

ಅನುಬಂಧ - ೫
ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ರೇಖಾಚಿತ್ರ

ಕೊಡವರ ನಾಲ್ಕು ಮನೆಯ ರೇಖಾಚಿತ್ರ

ಮಂಡೆವಂಡ ಕುಟುಂಬದವರು ಸಂತೋಷ ಕೂಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಐನ್‌ಮನೆಯಲ್ಲಿ

ಕೂಡವ ದಂಪತಿಗಳು

ಕೂಡವ ವಧು

ಪತ್ತಾರು ಕಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭ

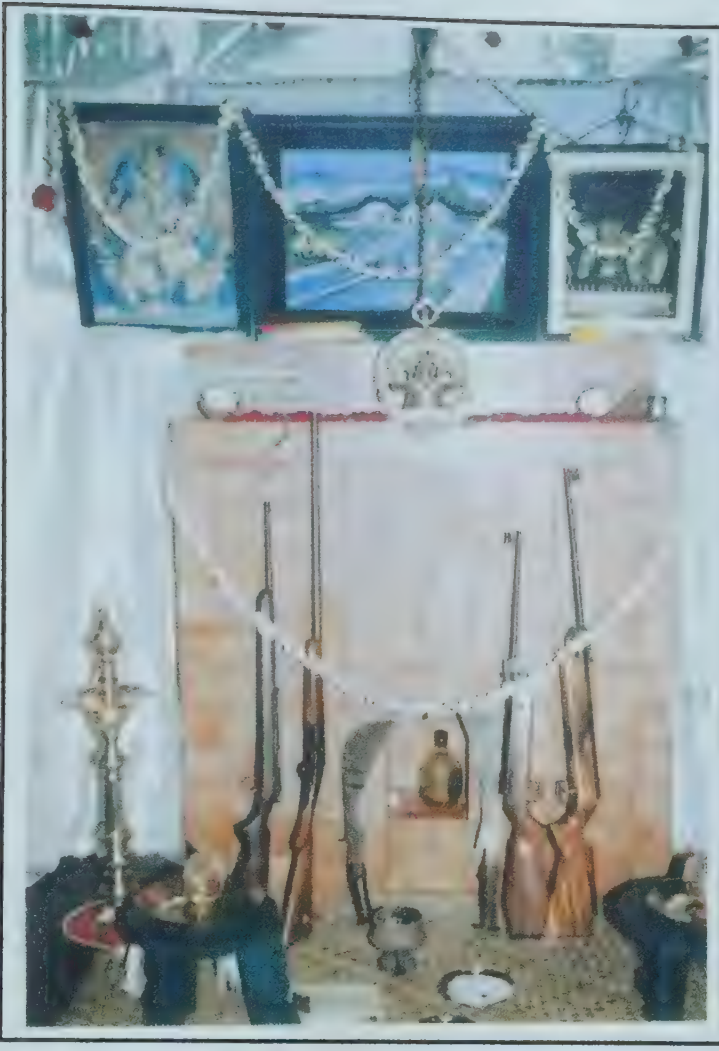
ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಬಾಳೆ ಕಡಿಯುವುದು (ಬಾಳೆಕೆತ್ತೂ)

ಸಂಬಂಧ ಕೊಡುವುದು

ಗಂಗಿ ಪೂಜಿಸಿ ಬರುವ ದೃಶ್ಯ

ಕೈಲಾಸೋತ್ಸವ ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಆಯುಧಗಳ ಮೂಲೆ

ಕೊಡವ ಪುರುಷರ ಆಭರಣ (ಪಿಣಿಪತ್ರಿ)

ಕೊಕ್ಕುತಾತಿ

ಪೋಮಾಲೆ

ಪೋಮಾಲೆ

ಪೋಮಾಲೆ

ಕೊಡವ ಮಹಿಳೆಯ ಆಭರಣ

ವಾಲಗಕುಣಿತ (ವಾಲಗಾತಾಟ್) ದ ದೃಶ್ಯ

ಉಮ್ಮತ್ತಾಟನ ದೃಶ್ಯ

ಕೊಡವ ಕಪ್ ಹಾಕಿ ಆಟದ ದೃಶ್ಯ

ಕೊಡವ ವಿಧವೆ

ಅನುಬಂಧ -೩ ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ

೧. ಡಾ. ಇಂದಿರಾ ಎಂ.ಆರ್	-	ಮಹಿಳೆ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ, ೨೦೦೨
೨. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಡಿ.ಎನ್	-	ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ,
ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
೧೯೭೪.
೩. ಖಂಡೋಬಾ ಪಿ.ಕೆ ಡಾ.	-	ಕರ್ನಾಟಕದ ಲಂಬಾಣಿಗಳು ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ
ತೇಜಸಿಂಗ ಡಾ. ಮೆಮೊರಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ
೧೯೯೧
೪. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು ಡಾ.	-	ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಆಟಗಳು,
ಜ್ಞಾನೋದಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬಸವೇಶ್ವರ ನಗರ
ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೦.
೫. ಚಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ ಎಂ.	-	ಸಮಾಜ ಸಂಶೋಧನೆ,
ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೫
೬. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ ಕೆ. ಡಾ. (ಸಂ)	-	ಗೌಡ ಜನಾಂಗ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ಒಕ್ಕಲಗರ ಯಾನೆ ಗೌಡರ ಸೇವಾ ಸಂಘ, ಮಂಗಳೂರು,
೨೦೦೩
೭. ನಾಗರಾಜ್ ಎಂ.ಜಿ	-	ಕೆಂಬಟ್ಟಿ ಹೊಲೆಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ,
ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು., ೧೯೯೩
೮. ನೇಮಿಚಂದ್ರ	-	ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ
ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ೨೦೦೧
೯. ಪಾಂಡುರಂಗ ಡಿ.ಆರ್.	-	ಭೈರರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು., ೧೯೯೩
೧೦. ರಮೇಶ್ ಸ.ಜಿ	-	ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಪ್ಪಾರರ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ
ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೧೯೯೩

೧೧. ವಿಜಯಾದಬ್ಬೆ - ಮಹಿಳೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾಜ
ರಚನಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ೧೯೮೯
೧೨. ವಿಜಯ್ ಪೂಣಜ್ಜ ತಂಬಾಂಡ - ಇ ಮಾರ್ಸ್‌ಡೆನ್
(ಸಂ) ಕೊಡಗು ವಿವರಣೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಹಂಪಿ, ೨೦೦೫
೧೩. ಶೋಭಾ ಅಂದನೂರು (ಸಂ)- ಮಹಿಳೆಯ ಮುನ್ನಡೆ
'ಮಾನಿನಿ', ರಾಜಾಜಿ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೮೫
೧೪. ಶಿವರಾಮೇ ಗೌಡ ನಾಗವಾರ- ಗ್ರಾಮಜ್ಯೋತಿ
ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳ ಕೆಲವು ತಾತ್ವಿಕ ಅನಿಸಿಕೆಗಳು, ೧೯೭೯

ಕೊಡವ ಕೃತಿಗಳು

೧೫. ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಬಿ.ಪಿ - ಕೊಡಗೂರ ಆರಬೇರ
ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ, ೨೦೦೧
೧೬. ಗಣಪತಿ ಬಿ.ಡಿ - ಕೊಡವರು ಜೀವನ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳು
ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್, ಮಂಗಳೂರು, ೧೯೭೭
೧೭. ಗಣಪತಿ ಬಿ.ಡಿ - ಕೊಡವ ಚಂದೂಕ
ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ೨೦೦೨
೧೮. ಜಿಣ್ಣಪ್ಪ ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ - ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ೨೦೦೨
೧೯. ಪೊಡನೋಳಂಡ ಬಿ.ಮುತ್ತಣ್ಣ- ಪದ್ಧತೀರ ಬೀರ್ಯ
ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್ ಎಳ್ತಕಾರಡ ಕೂಟ, ಮಡಿಕೇರಿ

ಇತರ :

೨೦. ಎಪಿಗ್ರಫಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ - ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ,
ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ೧೯೭೨.
೨೧. ರಿ. ರಿಕ್ತರ್ ಜಿ. - ಗೆಜೆಟಿಯರ್ ಆಫ್ ಕೂಗ್, ೧೯೭೦
೨೨. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ ಡಾ. (ಸಂ) - ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವಕೋಶ,
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೮೫

Englsih Books

- 92.Nirmal Kumar - Tribal Life in India
National Book Trust, New Delhi, 1971
- 93.Nanjundayya Iyar Ananthkrishna- The Mysore Tribes and Caste (Vol.4)
Mysore Govt. Press, Bangalore, 1926
- 94.Muttanna I.M - Coorg Memoirs
Usah Press, Chandragupta Road
Mysore , 1971.
- 95.Promilla Kapoor - The changing status of the Working Women in India
V.P.H Pvt. Ltd., 1974.
- 96.Ponnappa K.C Col. (Rtd) - A Study of the Origin of Coorg
Chattalli, Coorg Dist. 1997
- 97.Subbayya K.K Dr. - Archeology of Coorg,
University of Mysore, 1978
- 98.Srinivas M.N. - Religion and Society among the Coorgs of South India
M.P.P Pvt. Ltd., Bombay, 1957
-

AKSHARA GRANTHALAYA

ACC.NO. 130177

